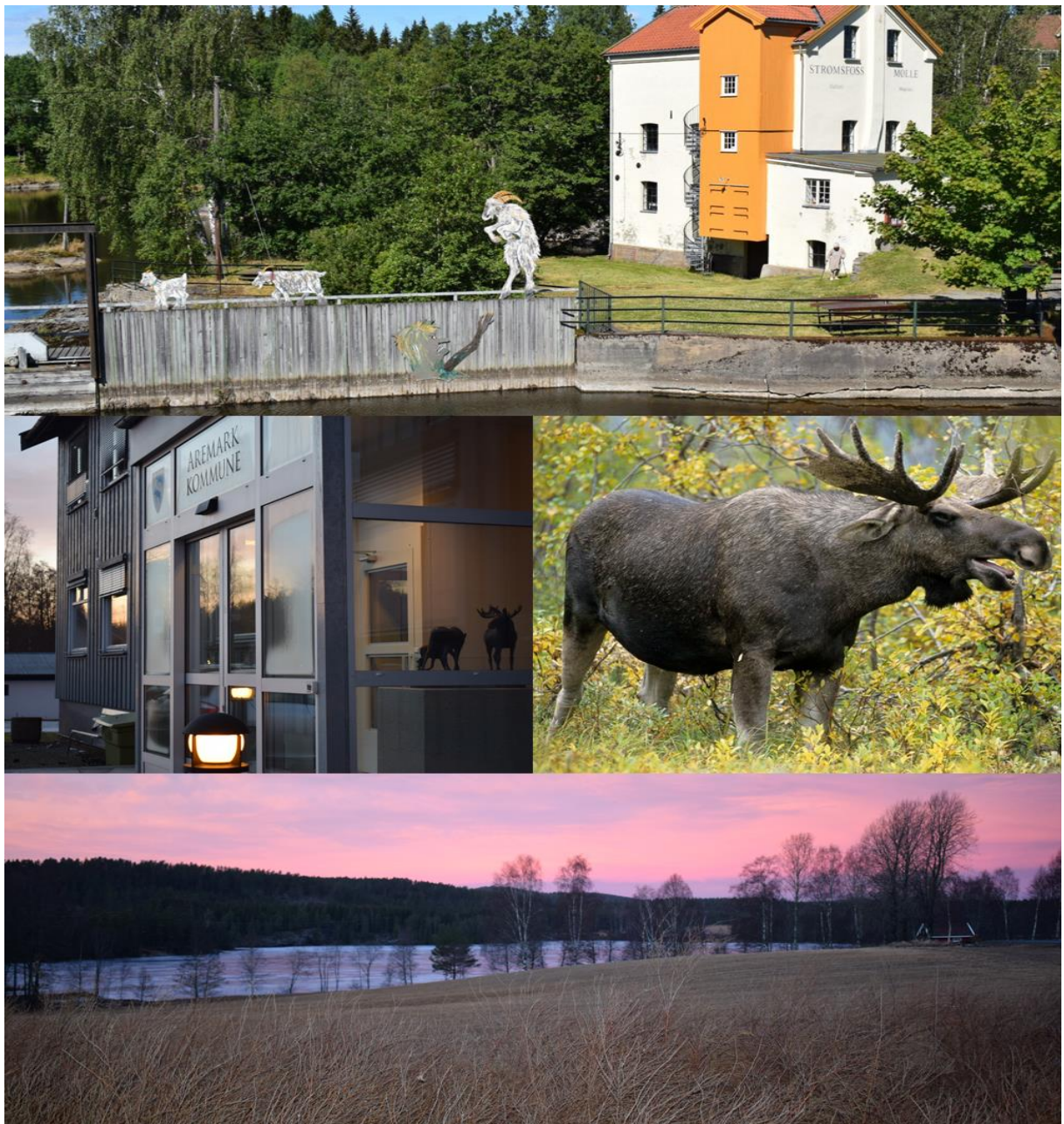

AREMARK KOMMUNE

Budsjett 2021 og Økonomiplan 2021 – 2024

Kommunedirektørens forslag

Innhold

Kapittel 1 Kommunedirektørens forord.....	4
Økonomiplan- og budsjettprosessen	5
Dokumentets oppbygning	5
Kapittel 2 Status og rammebetingelser	7
Plangrunnlaget og dagens situasjon	7
Fokusområde 1: Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet.....	10
Fokusområde 2: Kulturliv, idrett, tjenestetilbud og tettstedsutvikling	11
Fokusområde 3: Samferdsel, transport og infrastruktur	12
Fokusområde 4: Oppvekst, levekår og folkehelse.....	13
Fokusområde 5: Bærekraftig utvikling.....	14
Fokusområde 6: Arealstrategi	15
Administrative Fokusområder for planperioden	16
Økonomiske måltall.....	18
Investeringer og finansiering	19
Økonomiske rammebetingelser	20
Kommunesektorens inntekter i 2021.....	20
Statsbudsjettets virkninger for Aremark kommune i 2021.....	21
Anslag for de frie inntekter for Aremark 2021 - 2024	21
Skatteinntekter.....	22
Inntektsutjevnerende tilskudd – skatteutjevning	22
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	22
Andre generelle statlige tilskudd.....	22
Eiendomsskatt	22
Utbytte fra selskaper.....	23
Pensjonspremier og Pensjonskostnader - Premieavvik	23
Utvikling i rentemarkedet – renteinntekter og renteutgifter.....	24
Utvikling i lånegjeld inkl. årlige låneavdrag	24
Kapittel 3. Kommunens tjenesteområder.....	26
Rammeområde Politisk styring og sentraladministrasjon.....	26
Tjenester og oppgaver:	27
Organisering.....	27
Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:	27
Tjenestemål i planperioden	28
Prioriterte områder og tiltak:	28
Økonomi.....	28

Rammeområde Barnehage og kultur	29
Tjenester og oppgaver:	29
Organisering:	30
Tjeneste områder:	30
Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:	31
Tjenestemål i planperioden:	31
Prioriterte områder og tiltak:	31
Økonomi:	32
Tjenestemål i planperioden:	32
Økonomi:	33
Tjenestemål i planperioden:	33
Prioriterte områder og tiltak:	33
Økonomi:	33
Tjenestemål i planperioden:	34
Prioriterte områder og tiltak:	34
Økonomi:	34
Tjenestemål i planperioden:	34
Prioriterte områder og tiltak:	34
Økonomi:	34
Tjenestemål i planperioden	35
Prioriterte områder og tiltak	35
Økonomi	35
Rammeområde Aremark skole og SFO	36
Tjenester og oppgaver	36
Organisering	36
Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser	37
Tjenestemål i planperioden	37
Prioriterte områder og tiltak	39
Økonomi	40
Rammeområde Barnevern, helse og NAV	42
Tjenester og oppgaver:	42
Organisering	43
Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser.	43
Tjenestemål i planperioden:	44
Økonomi	44
Rammeområde Pleie og omsorg	46

Tjenester og oppgaver	46
Organisering	47
Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:	48
Tjenestemål i budsjettperioden.....	49
Prioriterte områder og tiltak	49
Økonomi.....	49
Rammeområde 4 Plan, miljø og teknikk.....	51
Organisering	51
Tjenesteområde Jord, skog-, plan-, miljø og viltforvaltning	52
Tjenesteområde Teknisk	53
Tjenesteområde Vann, Avløp og Renovasjon.....	53
Tjenesteområde Brann og feiing	54
Tjenestemål i planperioden	56
Prioriterte områder og tiltak	56
Økonomi.....	58
Rammeområde 8 skatter og rammeoverføringer med mer	61
Budsjettnoter	62
Vedlegg; Økonomiske rammer 2021-2024.....	65
Vedlegg; Gebyrer, avgifter, leiepriser fra 01.01.2021	70
Gebyrer, avgifter, leiepriser fra 01.01.2020.....	70

Kapittel 1 Kommunedirektørens forord

Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 er Aremark kommunes økonomiske handlingsplan for neste fireårsperiode. Kommunedirektøren har tatt utgangspunkt kommuneplanens samfunnsdel, tidligere års regnskap, kommuneproposisjonen og statsbudsjettet for 2021. Politiske styringssignaler, har også vært styrende når forslaget nå fremmes for politisk behandling.

2020 har vært et spesielt år. Covid-19 har endret måten vi jobber på en positiv, men også en negativ måte. Covid-19 har ført til at vi jobber til dels mer tungvint nå. Dette er selvfølgelig resurskrevende. Samtidig så ser vi at det jobbes mer effektivt innenfor andre områder. Digitale møter, i den grad vi ser det i dag, var nesten utenkelig i januar. Dette er erfaringer vi må ta med oss.

Aremark kommune er fortsatt i en økonomisk vanskelig posisjon og statsbudsjettet ga intet håp om endring. Vi ser at fortsatt går våre inntekter nedover. Samtidig står vi foran økte kostnader. Vi må derfor i planperioden redusere kostnader. Dette er krevende, og i hvert fall når vi også ser at vi på enkelte områder styrke bemanningen. Dette vil kunne føre til uroligheter i organisasjonen. Skolen vil merke dette hardt. Elevtallet har gått ned, men vi har ikke endret vesentlig på ressursbruken. Vi står derfor nå overfor en situasjon hvor vi må redusere antall årsverk i skolen. Vi må også diskutere om vi skal videreføre deltakelse i frivillige organisasjoner som «MOT». Samtidig har vi klart å finne rom for en IT-satsning i skolen. Dette er bra og skal fortsette.

Kommunedirektøren mener også at vi sammen med andre kommuner, i mange tilfeller kan få mer ut av hver krone. Kommunedirektøren ønsker derfor å delta i flere samarbeidsprosjekter framover. Både innen digitalisering, innen planlegging og innen drifts- og utviklingsoppgaver.

Det er fortsatt en målsetting å få til en moderat og sunn befolkningsvekst i kommunen. Det legges derfor opp til investeringer også i 2021. Ny barnehage, VA-utbygging, brannteknisk oppgradering av Fossbykollen. Furulund – hvor oppgradering av teknisk anlegg svømmehall, nødvendige utbedringer for kafedrift og branntekniske tiltak skal gjennomføres. Dette samt kjøp av traktor og gressklipper, er alle investeringer som skal gjennomføres i 2021. Det legges opp til et høyt aktivitetsnivå også neste år.

Nytt i årets budsjett er at FN's bærekraftsmål er tatt inn i dokumentet. Relevante bærekraftsmål er i dette dokumentet tatt inn på strategisk nivå. Målet er at bærekraftsmålene skal inn som indikatorer, både i overordnede dokumenter, men også i saksbehandlingen.

Vi startet en forsiktig omlegging av driften igjennom budsjettvedtaket for 2020. Nå legges det opp til en fortsettelse av dette. For at Aremark skal være en trygg og god kommune, både for innbyggere og ansatte også i framtiden, så må vi begynne med å legge om nå. Vi må gjøre endringer. Men, vi skal ikke gjøre endringer for endringens skyld. Vi skal endre når vi ser at endringen gir en effekt. Målet skal være at Aremark kommune fortsetter å være en trygg og god tjenesteleverandør til sine innbyggere.

Andreas Lervik
Kommunedirektør

ØKONOMIPLAN- OG BUDSJETTPROSESSEN

Årets budsjett og økonomiplandokument er utarbeidet i et samspill mellom ansatte, virksomhetsleder, økonomiavdeling og kommunedirektøren Tillitsmannsapparatet har også vært med i diskusjoner rundt forslag til endringer blant annet innen turnusordning på sykehjemmet. Det har vært gjeldene budsjett og økonomiplan og politiske føringer igjennom året, som har vært utgangspunkt for arbeidet.

Dette dokumentet er todelt, hvor budsjett for 2020 har sitt fokus, og hvor økonomiplanperioden har sitt. Økonomiplanen er en rullerende fireårsplan som fungerer som styringsdokument for all aktivitet som innebærer konsekvenser for Aremark kommune. Dokumentet gir en detaljert beskrivelse av kommunens tjenestebehov og hovedutfordringer i kommende økonomiplanperiode.

Budsjett- og økonomiplanen redegjør videre for kommunens hovedmålsettinger og overordnede tiltak som må prioriteres for å sikre en god og bærekraftig utvikling i planperioden. Økonomiplanen er forankret i kommunens planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og virksomhetsplaner for det enkelte tjenesteområde.

Dette dokumentet vil, når kommunedirektøren nå har lagt det fram for politisk behandling, fremmes som egen sak i medvirkningsorgan som Eldreråd, Ungdomsråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Levekårsutvalget og drift- og utviklingsutvalget vil også få saken til uttalelse, før saken går til formannskapet. Formannskapet innstiller til kommunestyret, som fatter sitt vedtak den 10.12.20.

DOKUMENTETS OPPBYGNING

Budsjett- og økonomiplandokumentet er inndelt i følgende kapitler:

Kapittel 1. Kommunedirektørens forord

I dette kapitlet presenterer kommunedirektøren de vesentligste utfordringer og prioriteringer i kommende økonomiplanperiode. I tillegg redegjøres det for hovedtrekkene i økonomiplan- og budsjettprosessen og for innholdet i dokumentet.

Kapittel 2. Status og rammebetingelser

I kapittel 2 gjennomgås status på ulike områder med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel. Nytt av året er at FNs bærekraftsmål er lagt inn i dette kapitlet. I tillegg gjennomgås hovedtall og utfordringer de nærmeste årene. Kommunens sentrale inntekts- og utgiftsposter gjennomgås. Forslag til investeringstiltak er lagt frem under dette kapitlet.

Kapittel 3. Kommunens tjenesteområder

I kapittel 3 utdypes budsjett- og økonomiplanforslaget for de enkelte virksomhetene og inndelingen under hvert tjenesteområde er gjort etter følgende mal:

- Tjenester og oppgaver
- Organisering
- Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser
- Tjenestemål i planperioden
- Prioriterte områder og tiltak
- Økonomi

Virksomhetene rapporterer på ulike rammeområder. Rammeområdene fokuserer på hvilke typer behov virksomhetene skal dekke, og hvilke typer kommunale tjenester ansvarene primært er rettet inn mot.

Vedlegg

Her finner man:

- Økonomiske rammer
- Gebyrer, avgifter, leiepriser
- Handlingsplan VA
- Vedlikeholdsplan

Kapittel 2 Status og rammebetingelser

PLANGRUNNLAGET OG DAGENS SITUASJON

Aremark kommune har i 2020 jobbet med en revisjon av planstrategien som forventes vedtatt av kommunestyret i november 2020. Planstrategien er ikke lenger et felles dokument med Marker og Rømskog, men en egen planstrategi kun for Aremark og skal gjelde for perioden 2021-2024

Følgende planer er foreslått nye eller revidert i planstrategien:

Navn:	Planlagt for revidering i:				Kommentar:
	2020	2021	2022	2023	
Barnehageplan		X			Ny plan som må på plass. Ønsker oppstart høsten 2020.
Plan for god bo- og levekårsutvikling		X			Vil gi kommunen viktige momenter i forhold til utvikling av kommunens botilbud.
Strategisk næringsplan	X				Vil gi noe å jobbe videre med for næringen i kommunen. Utarbeides lokalt for Aremark og regionalt for regionrådet
Plan for idrett og kultur		X			Erstatter Plan for idrett og kulturanlegg, samt innbefatte folkehelse m.m. Vil ta mer enn ett år å fullføre.

I tillegg til ovenstående planer vil kommuneplanens samfunnsdel og arealdel være styrende dokumenter og førende for budsjett 2021 og økonomiplan for 2021-2024.

De to kommuneplandelene gir føringer for organisasjonens prioriteringer, og de må være førende for økonomiplanen. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av Aremark kommunestyre 27. april 2017. Den har følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen i Aremark kommune:

1. Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark.
2. Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden.
3. Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune.

Kommuneplanens samfunnsdel forteller oss at Aremark skal være et attraktivt sted å leve, skape og å møte fremtiden i. Samtidig skal kommunen ha en bærekraftig samfunnsutvikling, vi skal skape verdier og vi skal yte tjenester med god kvalitet. Målet må også være at vi skal jobbe for å tilpasse tilbud av kommunale tjenester til innbyggernes behov for tjenester – de aller fleste ønsker å klare så mye som mulig uten hjelp.

Kommunen er en viktig aktør i utviklingen av Aremark-samfunnet og har stor påvirkning på hvordan Aremark utvikler seg i årene som kommer. I arbeidet med samfunnsutvikling står ikke kommunen alene,
AREMARK KOMMUNE - Budsjett 2021 og Økonomiplan 2021 – 2024

også næringslivet og det sivile samfunnet er viktige aktører. Suksessfaktoren for økt verdiskaping og attraksjonskraft er samhandling mellom disse tre aktørene. Det sivile samfunnets bidrag spenner fra enkeltpersoners innsats til frivillige og/eller ideelle lag og foreninger.

For å nå målene i samfunnsdelen er flere «fokusområder» lagt til grunn. I planen er det lagt vekt på at kommunen er avhengige av et godt befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet. Videre er det fokus på kultur, idrett, tjenestetilbudet og tettstedsutvikling. Samferdsel, transport og infrastruktur er ett område. Det samme er Oppvekst, levekår og folkehelse samt bærekraftig utvikling og arealstrategi.

I budsjett og økonomiplan for 2020-23 vedtok kommunestyret at;

Aremark kommune skal ha som mål å etterleve FNs bærekraftsmål, og arbeide for å redusere kommunens klimaavtrykk. FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. I Aremark kommune skal FNs bærekraftsmål være et rammeverk for alle beslutninger og planer som vedtas i kommunen.

Kommunedirektøren har derfor i år endret noe på hvordan kommuneplanens samfunnsdel i budsjett- og økonomiplandokumentet presenteres. I de siste budsjett- og økonomiplandokumentene har vi sett på de forskjellige fokusområdene og sammenstilt målene her mot en ønsket utvikling i lys av budsjett- og økonomiplandokument. I dette dokumentet vil kommunedirektøren i det videre se på fokusområdene i lys av bærekraftsmålene. I handlingsdelen (kap 3) vil fokusområdene for 2021 og for økonomiplanperioden presenteres. Her er det et ganske lokalt fokus, mens vi i denne delen av dokumentet altså vil ha et mer overordnet fokus.

FNs bærekraftsmål¹ er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden og nesten ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom en spørreundersøkelse.

Tusenårsmålene (2000-2015) førte til stor framgang på områder som utdanning og helse, men har også blitt kritisert for kun å adressere symptomer på fattigdom. Bærekraftsmålene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikhet og klimaendringer.

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Eksempel på ekskluderte grupper er mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk.

Under følger en oppstilling av de 17 hovedmålene:

1. Utrydde fattigdom: Utrydde alle former for fattigdom i hele verden
2. Utrydde sult: Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk

¹ <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

3. God helse og livskvalitet: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
4. God utdanning: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle
5. Likestilling mellom kjønnene; Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet
6. Rent vann og gode sanitærforhold: Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle
7. Ren energi til alle: Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris
8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle
9. Industri, innovasjon og infrastruktur: Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon
10. Mindre ulikhet: Redusere ulikhet i og mellom land
11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn: Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige
12. Ansvarlig forbruk og produksjon: Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
13. Stoppe klimaendringene: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem
14. Livet i havet: Bevare og bruke havet og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
15. Livet på land: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold
16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner: Fremme fredelige og inkluderende samfunn for å sikre bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer
17. Samarbeid for å nå målene: Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Det må legges til grunn at ikke alle bærekraftsmålene er like relevante på kommunalt nivå. Ei heller de 169 delmålene. Men både hovedmål og delmål kan være riktige og viktige å forholde seg til. Og disse sammenstilt med fokusområdene i vår egen kommuneplan vil være med på å føre Aremark samfunnet i samme retning som resten av samfunnet rundt oss.

Fokusområde 1: Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet.

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Aremark kommune står overfor en befolkningsutvikling hvor det totale innbyggertallet i kommunen er synkende. Samtidig blir det færre elever i skolepliktig alder og flere eldre. Denne kombinasjonen medfører reduserte inntekter og økte utgifter for kommunen. Som en følge av dette må det i planperioden jobbes med å styrke eldreomsorgen, samtidig som vi må gi et godt utdanningstilbud som er tilpasset det elevgrunnet kommunen til enhver tid har.

Kommunen har en skole som nylig er oppgradert. I dag leverer den også gode digitale løsninger. Dette skal det være fokus på også framover og det er et mål at alle skoleelever i Aremarkskolen skal ha egne PC/nettbrett som skal brukes aktivt i undervisningen. Ved at fellesskapet går for slike løsninger vil vi oppnå at vi bygger ned forskjeller og å jevne ut ulikheter i befolkningen.

Aremark barnehage har et stort og godt faglig fokus, det ønskes å samle det faglige fokuset i en egen barnehageplan. Dette arbeidet vil starte opp i 2021. Barnehagens lokaler er i dag slitte og det er vedtatt et prosjekt med tilbygg og hovedombygging av barnehagen med nyåpning august 2021. I perioden hvor byggeaktiviteten pågår vil barnehagen være i lånte i SFO sine lokaler på skolen. I denne perioden vil det derfor være særdeles viktig å jobbe for inkludering, samhold og utjevning av forskjeller. Barnehagebarna er små og i et møte med eldre barn vil episoder kunne oppstå. Dette må hensyntas og det må forebygges for at dette ikke skal skje.

Det skal stimuleres til økt næringsutvikling i Aremark, og i samarbeid med Halden blir det nå utarbeidet en strategisk næringsplan. Det er ønskelig å fremme et bærekraftig næringsliv som blant annet bør kunne utnytte seg av de råstoffer og den kompetansen som er i Aremark samfunnet i dag. Kommunen må innta en rolle som tilrettelegger og pådriver i næringsutviklingen og har i 2020 igjen ansatt en egen næringskonsulent som vil være kommunens verktøy i dette arbeidet.

Aremark kommune må ta mye ansvar i arbeidet med å motvirke befolkningsnedgang som er trenden i befolkningsframskrivningene for Aremark. Et viktig tiltak i denne sammenheng er kommuneplanens arealdel. Denne er nå ferdigstilt og fremmes til politiske behandling desember 2020. I planen legges det opp til en økt bostedsattraktivitet og det er lagt opp til flere næringsområder og større hyttefelt. Det er ikke et uttalt mål i arealplanen, men planen slik den er nå, vil den være med å styrke lokalt næringsliv og den vil gi forutsigbare rammer for næringslivet og innbyggere i mange år framover.

Fokusområde 2: Kulturliv, idrett, tjenestetilbud og tettstedsutvikling

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Det er et uttalt fokus i kommuneplanens samfunnsdel å satse på kulturliv, idrett og næringsutvikling. Det er derfor i planstrategien lagt opp til en revisjon av både plan for idrett og kultur, samt strategisk næringsplan. I Aremark kommune i 2019 er det svært begrensede personalressurser til å følge opp disse områdene. I en trang kommuneøkonomi, og med direkte bakgrunn i Covid-19, er det i dag ikke ungdomsklubb i offentlig regi. Det legges opp til at dette tilbudet kommer tilbake igjen i slutten av planperioden. Det diskuteres å gi ungdommen et nytt tilholdssted. De har de siste årene vært på skolen. Aremarkhallen kan være et egnet nytt sted med noe tilrettelegging. Det vil i plan for idrett og kultur være en liste over prioriterte anlegg som vil kommunen mulighet til å søke tippemidler til.

Det lyses årlig ut økonomiske midler til utviklingsprosjekter fra diverse instanser. Disse ønsker Aremark kommune å kunne bidra aktivt til at Aremarksamfunnet får sin del av. Aremark kommune har tilgang til «Tilskuddsportalen» hvor både Aremark kommune og lokale lag og foreninger kan søke ulike tilskuddsordninger. Det er viktig at tilbud innenfor både kultur- og idrettsområdet gis med tanke på at begge kjønn og unge som gamle kan benytte seg av disse. Universell utforming må ikke bare være et honnør ord, men må være med i planleggingen av nye prosjekter helt fra starten av.

Aremark kommune skal bygge opp under en bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet og et godt livsgrunnlag for alle. For å lykkes med dette må vi fokusere på trivselstiltak, identitetsbygging, inkludering, medvirkning og helhetstenkning om hvordan Aremark skal være både som kommune og som lokalsamfunn.

Fokusområde 3: Samferdsel, transport og infrastruktur

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Infrastruktur omfatter muligheten for tilgang til vann, avløp, internett, mobildekning og et tilstrekkelig og stabilt strømnnett. Utbygging av ledningsnett til vann og avløp er en pågående prosess i kommunen. Det samme er utbygging av bredbåndstilbudet. Denne type infrastruktur er kommunen avhengig av, både med tanke på å øke attraktiviteten som bostedskommune og med tanke på kommunens stadig økende behov for å ta i bruk digitale hjelpemidler i tjenesteytingen. Det er søkt støtte fra fylkeskommunen til utbygging av fiber og det er innvilget støtte til bredbåndsutbygging med prioritet på Bjørkebekk og Strømsfoss.

Strømnettet i kommunen er ustabil noe som fører til usikkerhet rundt forsyningssikkerheten. Dette må det jobbes videre med, med det for øye at man i løpet av planperioden skal ha en stabil strømforsyning. For å nå målet må Aremark kommune jobbe aktivt mot sentrale myndigheter og mot nettselskapene i regionen. Ustabil strømnett påfører også kommunen utgifter.

I reguleringsplaner settes det rekkefølgebestemmelser som skal sikre at infrastruktur som vann- og avløpsledninger, gang- og sykkelveier, turstier, etc blir opparbeidet. Dette må ivaretas også i nye planer. Å gjøre vårt lokalsamfunn inkluderende, trygt, robust og bærekraftig må ha et hovedfokus og er ett av flere plangrep som er gjort og som det legges opp til i nye planer. Utviklingen av Fossby som lokalsenter er et slikt grep, ved at det legges opp til at det skal kunne bygges nye boliger samt utvikle næringslivet der i tråd med vedtatt kommunedelplan.

Videre må det jobbes med å etablere gode møteplasser hvor befolkningen på tvers av aldersgrupper og kjønn kan møtes. Biblioteket, kulturscena, Furulund, Aremarkhallen, Strømsfoss og Bruktstua er gode eksempler på møteplasser som det må jobbes for å utvikle.

For å tilrettelegge for en klimavennlig transport blir det nå etablert en ladestasjon ved rådhuset i Aremark. Disse vil være den eneste offentlig tilgjengelige muligheten for lading av kjøretøy mellom Halden og Ørje. Igjennom samarbeidet Klima Østfold, som Aremark kommune er medlem av, kommer det tilbud om deltakelse i prosjekter som omhandler endring av klima- og miljøholdninger. Aremark kommune ønsker å være med i prosjekter som har aktuelle problemstillinger for oss, som rene vannveier og kollektivtransportløsninger.

Fokusområde 4: Oppvekst, levekår og folkehelse

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Sosial tilhørighet og deltakelse er en forutsetning for et godt liv. For barn og unge er deltakelse i og tilhørighet til familie, skole- og fritidsmiljø forutsetninger for en best mulig oppvekst og et godt liv. Sett fra samfunnets side er sosial inkludering viktig for å forebygge fremmedgjøring, sosial uro, kriminalitet med videre. Gjennom å delta i sosiale fellesskap og ulike nettverk utvikler den enkelte selvstendighet og knyttes til samfunnet gjennom sosiale og kulturelle bånd.

Tidlig innsats for barn og unge er viktig. Hovedhensikten med en tidlig innsats er å identifisere og iverksette tiltak så tidlig som mulig i barnas oppvekst. Målet er å gi det enkelte barn bedre forutsetninger for å realisere sitt potensial og fullføre et opplæringsløp. Barnehageplanen vil være et godt verktøy i dette arbeidet.

Aremark kommune skal legge til rette for at eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne kan bo hjemme lengst mulig og være mest mulig selvhjulpne.

Det må være fokus på gode tilbud til den økende andelen eldre over 80 år, blant annet gjennom satsing på hverdagsrehabilitering. Målet er at innbyggere med funksjonsbegrensninger opplever aktiv deltagelse, mestrer hverdagen og lever et mest mulig selvstendig liv, og at det legges til rette for at de kan bo hjemme så lenge som mulig. I denne sammenhengen er det også viktig at en plan for god bo og levekårsutvikling kommer på plass.

Det er viktig å ha med et helsefremmende perspektiv i alle beslutningsprosesser – Folkehelseloven pålegger kommunen å tenke «helse i alt vi gjør», og arbeide systematisk for å utjevne sosiale helseforskjeller, slik at alle innbyggere får samme muligheter til å leve et liv med best mulig helse – både psykisk og fysisk.

I Aremark er det ideer om å etablere parsell hager. For å fremme et småskala- og bærekraftig landbruk, er dette gode tanker som bør følges opp. Kommunen bør være en pådriver i dette. Flere av Aremarks jordbrukere leverer sine produkter til REKO-ringen. Dette bidrar til kortreist mat, en god dyrehelse, samt i mange tilfeller en god økonomi for våre jordbrukere og er i tråd med bærekraftmålene.

Det er viktig å arbeide for øke andelen som er tilkoblet offentlig drikkevann, for å sikre at flest mulig har drikkevann av best mulig kvalitet.

Plan for bo- og levekårsutvikling vil kunne bli et godt dokument for å ivareta ovenstående. Planen skal derfor prioriteres igangsatt i 2021.

Fokusområde 5: Bærekraftig utvikling

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Det må sikres en bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle. Det er derfor viktig at de hytteområdene som ligger i nærhet til offentlig VA-infrastruktur kan gis mulighet for å koble seg til denne. Det er viktig med en pålitelig og bærekraftig energilevering til Aremark. Dette arbeidet skal prioriteres.

Det er kort vei til Rakkestad, Halden og Marker og vi har et godt samarbeid med disse nabokommunen. Felles for disse kommunene er at de alle er porten til Aremark. Dette vil si at en god utvikling der, vil kunne høstes frukter fra også i Aremark. Vi er derfor avhengig av at det er best mulig infrastruktur på vei, som på jernbane, til disse kommunen. Det vil derfor være viktig å fortsette å øve press på sentrale myndigheter for å ferdigstille hele E18 i indre Østfold og Intercity helt til riksgrensen så raskt som mulig.

Aremark grenser også til Dals-Ed og Årjäng kommuner i Sverige. Disse har også virksomheter som gir positive ringvirkninger for Aremark kommune. Det er derfor viktig at det er en mest mulig trygg og enkel passering for innbyggere og reisende som skal passere grensa.

I arealdelen av kommuneplanen legges det fortsatt opp til at Fossby er sentrum i kommunen. Her er det vidreført og lagt inn to større boligfelt. Vi har både skole og barnehage beliggende her. Fossby er stedet hvor vi fortsatt må legge opp til at folk kan møtes. Sentrumsutviklingen her vil derfor forbli et satsningsområde gjennom planperioden.

Det er viktig at det sikres bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre i kommunen. Dette gjelder i særdeleshet innenfor landbruket. Skal vi nå fram med målet om å stoppe klimaendringene må vi handle og bekjempe de, og konsekvensene av dem. Vi må søke å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer. Dette vil blant annet si at «svartlista» arter som signalkreps og villsvin må bekjempes. Vi må også sikre en bærekraftig skogforvaltning. Dette vil blant annet være med å stanse tap av artsmangfold m.m.

God vannkvalitet i Haldenvassdraget er meget viktig og kommunen er bevisst dette og deltar i regionale tiltak for å fremme dette. Avrenning fra landbruket må fortsatt reduseres og det må arbeides for at tiltak som kan stimulere til at dette iverksettes.

Fokusområde 6: Arealstrategi

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

Aremark kommune skal legge til rette for et levende lokalsamfunn med nyskapingsevne, verdiskaping, kulturelt mangfold, frivillig innsats og like muligheter for alle. Kommunen skal være en god samarbeidspartner for de som skal realisere områder/enkelttomter innenfor planen samtidig som man forholder seg til de prosesser og det lovverket som skal styre utvikling.

Aremark kommune vil ta en aktiv rolle for å utvikle mer varierte boligtyper enn man kan tilby i dag. Dette skal blant annet gjøres igjennom revisjon av plan for god bo- og levekårsutvikling. Det skal legges opp til en boligsammensetning og bebyggelsesstruktur som tilrettelegger for et godt liv for en alle aldre i befolkningen. Utviklingen av et godt lokalsenter, attraktive sentralt beliggende boliger med tilgjengelige fellesarealer og møteplasser, og god dialog med næringsvirksomheter, utbyggere og innbyggere er viktig. Videre skal det stimuleres til sosial interaksjon mellom innbyggere, næringsliv, frivilligheten, offentligheten og besøkende ved å tilrettelegge for nærhet mellom funksjoner og tilbud.

Mye bebyggelse i Aremark er gjort ved at byggenes fasader henvender seg mot vassdrag. I den nye arealplanen legges det opp til at man skal hensyn ta det eksisterende bebyggelse og ha en forsiktig utvikling av nytt. Dette vil si at utbygging bør skje et stykke fra Haldenvassdraget og på en sånn måte at jo tettere på man er, jo mer hensyntar man de kultur og landskapsverdiene som vassdraget og kanalen kan by på.

ADMINISTRATIVE FOKUSOMRÅDER FOR PLANPERIODEN

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

Aremark skal bestå som en egen kommune. Dette vil kommunedirektøren følge opp i sitt arbeide, men dette stiller krav til egen organisasjon. De tjenester og oppgaver vi leverer må være på samme nivå, eller bedre, enn våre nabo-kommuner. Vi ser nå at økningene i rammeoverføringene er lave og krav til effektivisering og rasjonalisering er forventningene som stilles til oss. Vi får med andre ord tøffere kår. Med mindre ressurser enn tidligere, samtidig som at vi skal levere på et forventet nivå på tjenestesisden, så vil administrasjonen ikke kunne levere i den grad man har gjort fram til nå, på nye politiske initiativ. Det vil derfor i begynnelsen av denne planperioden være kommunedirektørens overordnede mål i størst mulig grad å forholde seg til det som allerede er politisk bestilt – og å levere på dette.

I dette budsjett og økonomiplan forslaget legges det opp til en reduksjon i tjenestetilbudet. Videre må det gjøres grundige vurderinger før nyansettelser finner sted. Det er ikke gitt at ledige stillinger vil bli lyst ut. Vi må tenke annerledes og mer nyskapende framover en hva vi gjør i dag. I dette forslaget er det også lagt opp til en reell reduksjon av ansatte. I skoleverket skal 6 årsverk reduseres de to neste årene. Dette vil kunne skape både uro og usikkerhet. Reduksjonen kommer som en følge av færre elever i grunnskolen. Den varslede reduksjonen av antallet ansatte i skolen skal ikke gå på bekostning av kvalitet og statlig norm for lærertetthet ivaretas. Dette vil føre til at vi fra 2021 vil gå over til en fådelt skole i Aremark.

Kommunedirektøren mener at det vil det måtte settes i gang flere tiltak i organisasjonen for å få en økt trivsel, mer samarbeid på tvers og økt fokus på endring, slik at kommunens ansatte kan løse flere oppgaver bedre i framtiden enn vi gjør i dag. Følgende områder vil derfor få økt fokus i planperioden:

Ledelse: Det er et mål at man jobber selvstendig innenfor egne virksomheter, lederne vil få mulighet til å være ledere, samtidig så må vi løse oppgaver sammen som en stor enhet. Videre er det viktig at lederne leder etter samme prinsipper. Det vil derfor bli lagt opp til utvidede ledersamlinger med fokus på hvordan man bedriver ledelse og lederoppfølging for den enkelte.

Personal: Aremark kommune er en stor arbeidsgiver med sine ca 111 årsverk, fordelt på opp mot 170 medarbeidere. I en slik organisasjon oppstår det med jevne mellomrom behov for lederstøtte på personal/HR-området. Det er da av vesentlig betydning å ha HR-ressurser som kan bistå og som vet hvordan saker skal håndteres. Kommunens personalrådgiver skal få anledning til å holde seg oppdatert på utviklingen på HR-området. Personlrådgiver deltar i dag i et fagnettverk i SmartKom samarbeidet. Dette skal videreføres.

Organisasjonsutvikling: Vi i dag en organisasjon som jobber relativt bra sammen for å løse de oppgaver og utfordringer. Dette er det viktig å videreføre og forsterke. Vi er avhengig av å ha en god trivsel i organisasjonen. Dette er en nøkkelfaktor for at vi skal kunne levere tjenester som i dag og samtidig som vi skal få til mer samarbeid på tvers og økt fokus på endring og omstilling i organisasjonen.

Kommunedirektøren vil sikre dette igjennom fortsatt «lagbygging».

I 2020 har vi hatt noen få velferdstiltak for de ansatte. Kommunedirektøren mener at dette er riktige grep i arbeidet med å bygge en felles medarbeideridentitet iblant de ansatte og vil derfor videreføre dette også i perioden 2021-24.

Arbeid med å utarbeide en egen visjon, egne mål og egne verdier for Aremark kommune kom aldri skikkelig i gang. Covid-19 må ta mye skyld for dette. Store samhandlingsprosjekter, hvor målet er å sitte sammen å drive utviklingsarbeid er det ikke rom for nå. Målet med et visjonsarbeid er todelt – Igjennom selve arbeidet skal vi bygge fellesskaps. Igjennom vedtak av visjon, mål og verdier skal vi forankre felles forståelse og en felles retning for arbeidet vi utfører for innbyggerne. Kommunedirektøren ønsker å komme i gang med dette arbeidet, men ikke før Covid-19 er «under kontroll». Slik det ser ut nå vil ikke arbeidet komme i gang før tidligst i 2022.

Det legges også opp til at kommunens arbeidsgiverstrategi skal revideres tidlig i økonomiplanperioden.

Arbeidet som er iverksatt på skolen, i barnehagen og i pleie og omsorg i forhold til heltidskultur skal videreføres. Det å ha medarbeidere som jobber heltid fremfor deltid gir økt kvalitet på tjenestene kommunen gir til innbyggerne i Aremark.

Sykefravær: Aremark kommune har et høyt sykefravær innenfor flere tjenesteområder. Dette er kostbart både økonomisk og kvalitetsmessig og kommunedirektøren ser fraværet som en utfordring organisasjonen må ha stort fokus på i planperioden. Mye av arbeidet som skal gjøres for å redusere sykefravær og øke nærvær må gjøres på avdelings- og virksomhetsnivå i organisasjonen. Flere av fagorganisasjonene tilbyr nærvær- og sykefraværsoppfølgingsprogrammer. Kommunedirektøren ønsker å forsøke ut ett eller flere av disse tilbudene.

Som ett ytterligere tiltak for å bistå avdelings- og virksomhetsledere i arbeidet er kommunen i dialog med NAV arbeidslivssenter for, i samarbeid med dem, å jobbe målrettet for å redusere sykefraværet i hele organisasjonen. Arbeidet settes ytterligere i system i planperioden og samarbeidet formaliseres/ er formalisert gjennom IA-plan 2019-22 med NAV Arbeidslivssenter og NAV Halden som sentrale samarbeidspartnere for kommunen.

Digitalisering og økt verdiskaping: Vi skal som beskrevet over, drive Aremark kommune på den mest hensiktsmessige og effektive måten, og tilby gode tjenester til innbyggerne, også i årene som kommer. For å løse dette må vi ta i bruk løsninger som bidrar til en enklere hverdag for både innbygger og ansatt. Kommunedirektøren mener at vi ikke skal ligge først i løypa for ta i bruk nye digitale løsninger, men vi skal ta i bruk de løsninger som fungerer og de som gir oss en effekt. Fra og med 2021 vil vi for eksempel innføre pc'er i skolen. Dette vil være med på å utjevne forskjeller, det vil gi en annen mulighet til læring og det vil medføre mindre innkjøp av bøker samt en mulig bedret oppfølging av hver enkelt elev.

Samarbeid med andre kommuner: I Aremark kjøper vi flere tjenester av nabokommuner. Kommunedirektøren mener at vi skal fortsette med dette. Igjennom slike avtaler blir vi også en del av andre kommuners utviklingsprosjekter. Dette er bra og det sikrer våre innbyggere samme tilbud som innbyggere i andre kommuner. Vi må også ta lærdom av dette, slik at vi kan implementere nye løsninger også i egen organisasjon. Vi trenger nødvendigvis ikke hjelp fra andre, men vi trenger å samarbeide, samt å trekke veksler på de positive erfaringene andre gjør på dette området. Kommunedirektøren vil her trekke fra SmartKom samarbeidet, hvor Rakkestad, Råde, Våler, Hvaler, Marker og Skiptve, sammen med Aremark, har et samarbeid innenfor blant annet digitalisering og en rekke andre tjenesteområder. Samarbeidet fungerer også som ledernetverk for kommunedirektøren og for ledere på andre nivåer i kommunen. Det er stadig behov for å konferere med andre i tilsvarende rolle som en selv, da er det godt å ha et nettverk av sammenlignbare kommuner man kan henvende seg til.

ØKONOMISKE MÅLTALL

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

I et langsiktig økonomisk perspektiv, er det viktig å ha økonomiske måltall å styre etter. Kommunestyret skal i henhold til ny kommunelov gjeldende fra 1. januar 2020, vedta slike økonomiske nøkkeltall som vil være styrende for fremtidige budsjetter og økonomiplaner. Ettersom vi ikke har rapportert på måltall tidligere vil kommunedirektøren foreslå at man for 2021 følger disse måltallene:

- Aremark kommune skal som minimum ha et netto driftsresultat på 1,75 prosent.
Et langsiktig mål er netto driftsresultat på 2,5 prosent.
- Egenkapitalandelen bør avspeile risikoen i investeringsprosjektet, men på lengre sikt bør utgangspunktet være en egenfinansieringsgrad på 30,0 prosent.
- Et langsiktig mål er disposisjonsfond som utgjør minimum 5,0 prosent av brutto driftsinntekter.
- Et langsiktig mål er at netto lånegjeld til investeringsprosjekter (unntatt selvkostområdet) ikke overstiger 100 prosent av brutto driftsinntekter.

Budsjettet for 2021 og økonomiplanen for 2021–2024 tilfredsstiller til en viss grad ikke disse målsetningene. Med bakgrunn i usikkerheten om statens kostnadsdekning ift corona er det en økonomisk ubalanse i tjenesteproduksjonen som forventes å gi ett merforbruk i 2020. Dette fører til at kommunes disposisjonsfond vil bli vesentlig svekket ved utgangen av 2020. Når det gjelder både egenkapitalandelen i investeringsprosjekter og netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter, er vi i dag et godt stykke unna måltallene. Det må derfor jobbes for å minske dette gapet i løpet av økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren vil for øvrig også drøfte, samt foreslå, aktuelle måltall når kommunens økonomi- og finansreglement legges frem for ny politisk behandling.

INVESTERINGER OG FINANSIERING

Kommunedirektørens forslag til investeringer med finansiering for budsjettåret 2021 og for perioden 2021 – 2024 fremgår av bevilgningsoversikter drift og investering. I økonomiplanen framstilles de investeringstiltak som administrasjonen planlegger etter. Vedtak om gjennomføring av investeringstiltak skjer gjennom bevilgning av midler til tiltak, som del av budsjett- og tertialsak eller som vedtak i særskilte saker. Budsjettet for 2021 er bindende for gjennomføring av tiltak, mens økonomiplan 2022-24 er bindende for videre planlegging.

For nærmere beskrivelse og omtale av investeringene vises det til dokumentets tekstdel for de forskjellige rammeområdene. Kommunedirektøren foreslår å gjennomføre investeringer på litt i overkant av 35 millioner kroner i 2021 og 42,3 millioner kroner i planperioden 2021-2024.

Investeringene medfører et behov for opplåning på 27,5 millioner kroner i 2021 og 34,2 millioner i planperioden 2021-2024, noe som innebærer at netto lånegjeld øker med rundt 12,7 millioner kroner fra 2021 til 2024.

Med dagens inntektsnivå ser kommunedirektøren at investeringsnivået og opplåningen isolert sett er på et høyt nivå. Årsaken til at kommunedirektøren likevel tilrår disse investeringene er at en del av investeringene er på vann og avløp som er et selvkostområde. Ser en bort i fra investeringene som gjelder barnehage, står en igjen med investeringer for 2021 som er akseptable. Investeringene må også ses i sammenheng med at de gjøres for å ivareta dagens lovkrav.

Investeringsbudsjett 2021-2024 (i hele tusen kroner)

	2021	2022	2023	2024
424 - Fladeåsen II - tomtefelt	500			
426 - Aremark barnehage	19 468			
428 - Skiltprosjekt - skilting av kommunale veger	800			
434 - Kommunale veger - veglys	1 000			
459 - Brannpålegg Fosbykollen	1 719			
460 - Prosjektleder	922	922	922	922
461 - Brannbil	0	2 500		
465 - Trykkavløp Buer - vann F 345 og avløp F 353	5 000			
468 - Strømsfoss	500			
469 - Oppgradering omsorgsboliger	200			
470 – Vannmålere	0		2 000	
471 - Traktor m/henger	500			
472 - Furulund - oppgradering brannteknisk	600			
473 - Furulund - bad	650			
474 - Furulund - kafe	200			
475 - AV utstyr Furulund	150			
476 - Gressklipper m/utstyr	120			
477 - Grunnarbeider Sommero Industriefelt	150			
478 - Framsikt - økonomiprogram	350			
479 - Aremark treningssenter og fritidstilbud	1 500			
480 - Fettavskillere kommunale bygg	200			

481 - Sikring av vei	120			
482 – Oppgradering røropplegg Servicefløy	400			
Totalt	35 049	3 422	2 922	922

Alle beløp er uten mva med unntak av prosjektleder, tomtefelt, Strømsfoss og Furulund Kafe. I tillegg vil egenkapitalinnskuddet til KLP og Startlån-ordningen bli videreført.

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Kommunesektorens inntekter i 2021

Det er lagt til grunn de forutsetninger som er inntatt i regjeringen Solberg sitt forslag til statsbudsjett for 2021. Det er videre benyttet KS sin prognosemodell for å anslå utvikling i rammetilskudd i økonomiplanperioden. I statsbudsjettet for 2021 legges det opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 2 milliarder kroner i 2021, tilsvarende 0,5 prosent. For kommunene isolert utgjør veksten 1,6 milliarder kroner. Veksten beregnes med utgangspunkt i inntektsnivået etter RNB 2020 der ekstraordinære bevilgninger knyttet til covid-19 og oppjustert skatteanslag i statsbudsjettet på 2,25 milliarder kroner i 2020 ikke er medberegnet – og følgelig ikke påvirker skatteanslaget for 2021. Skatteanslaget bygger på en forventning til sysselsettingsvekst på 0,6 prosent.

Veksten i frie inntekter i 2021 må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. Beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) viser merutgifter for kommunesektoren i 2021 på 1,4 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette er det anslått at om lag 1,1 mrd. kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene.

I kommuneproposisjonen for 2021 ble det anslått en nedgang i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i 2020 på rundt 1,9 mrd. kroner sammenliknet med anslaget i statsbudsjettet for 2020. Det ble anslått en vekst i kommunesektorens pensjonskostnader i 2021 på om lag 300 mill. kroner. Nedgangen i pensjonskostnadene i 2020 er nå justert til rundt 1,7 mrd. kroner sammenliknet med statsbudsjettet for 2020. Veksten i pensjonskostnadene i 2021 anslås nå til om lag 600 mill. kroner. Veksten i pensjonskostnadene for 2020 og 2021 må ses i sammenheng. Kommunesektorens handlingsrom anslås å øke med om lag 700 mill. kroner i 2021. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 1,1 mrd. kroner, og satsinger finansiert innenfor veksten i frie inntekter på 200 mill. kroner.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at kommunesektoren får noe økt handlingsrom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter.

Kommunesektoren skal kompenseres for merutgifter og mindreinntekter i forbindelse med virusutbruddet. Regjeringen vil fortsatt følge nøye med på utviklingen for kommunesektoren. I løpet av november 2020 vil regjeringen legge fram et tilleggsnummer til Prop. 1 S (2020–2021) med foreløpige anslag for merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren i 2021, med tilhørende bevilgningsforslag.

Lønns- og prisveksten fra 2020 til 2021 (deflatoren) anslås til 2,7 prosent. Lønnsvekstanslaget er på 2,2 pst.

Statsbudsjettets virkninger for Aremark kommune i 2021

Kommunesektoren sine inntekter er satt sammen av frie og bundne inntekter. De bundne inntektene består hovedsakelig av øremerkede tilskudd, gebyr og egenbetalinger, som er knyttet til spesifikke kommunale tjenester. De frie inntektene er inntekter som kommunene har fri råderett over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner. Innenfor kommunesektoren sine frie inntekter utgjør rammetilskuddet om lag 45 prosent og skatteinntektene om lag 45 prosent. Den overordnede målsettingen med inntektssystemet er å utjevne kommunenes økonomiske forutsetninger, slik at det legges til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggere over hele landet.

Distriktstilskudd Sør-Norge skal ivareta kommuner i Sør-Norge med en svak samfunnsmessig utvikling. Tildelinga av distriktstilskudd Sør-Norge tar utgangspunkt i distriktsindeksen, som er et uttrykk for graden av distriktsutfordringer i en kommune. Indeksen bygger på indikatorer for sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og -utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå.

Tilskuddet blir tildelt kommuner i Sør-Norge som;

- har under 3 200 innbyggere eller en distriktsindeks på 46 eller lavere
- har hatt ei gjennomsnittlig skatteinntekt per innbygger de siste tre åra som er lavere enn 120 prosent av gjennomsnittet i landet.

Aremark kommune sin distriktsindeks for 2021 er satt til 33 (endret fra 34 i 2018). Dette gir kommunen et småkommunetillegg på kroner 6 034 000. I tillegg er kommunen tildelt kroner 400 000 i skjønnsstilskudd.

Inntektsgarantiordningen (INGAR) utgjør for 2021 et økt tilskudd på kroner 1 812 000.

Endring i frie inntekter i statsbudsjettet (rammetilskudd, inntektsgarantiordningen INGAR, småkommunetillegg og skjønnsmidler) viser at disse øker med totalt 1,4 mill. kroner i forhold til oppgavekorrigerte frie inntekter 2020. Dette utgjør kun en økning på 1,5 prosent (gjennomsnitt for Viken er 3,5 prosent), mens pris- og lønnsvekst i kommunal sektor er beregnet til 2,7 prosent.

Aremark kommune har hatt en reduksjon i innbyggertall fra 1 350 til 1 327 pr 01.07.20. Det gir en reduksjon i innbyggertilskuddets del av rammetilskuddet.

Driftsbudsjettet for 2021 vil være utfordrende, men gir fortsatt et forsvarlig servicenivå til innbyggerne. Det vises for øvrig til de respektive rammeområdene i budsjettet.

Anslag for de frie inntekter for Aremark 2021 - 2024

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 baserer seg på Kommuneproposisjonen 2021. Basert på kommuneproposisjonen 2021 har KS oppdatert sin prognosemodell for skatteinntekter og rammetilskudd for den enkelte kommune, og kommunedirektøren baserer anslagene på denne oppdaterte modellen.

Kommunens frie inntekter består av:

- Skatteinntekter
- Inntektsutjevningstilskudd (skatteutjevning)

- Rammetilskudd fra staten (utgiftsutjevning)
- Distriktstilskudd Sør-Norge med småkommunetillegg
- Eiendomsskatteinntekter
- Inntekter fra konsesjonskraft og andre kraftinntekter
- Integreringstilskudd og rentekompensasjon

Alle inntektsanslag og utgiftsrammer i kommunedirektørens forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024, unntatt finansområdet (renter og avdrag), er oppgitt i faste 2021-kroner. Det betyr at kompensasjon for lønns- og prisvekst (måles av SSB og Finansdepartementet for kommunesektoren) kommer i tillegg. Størrelsen på kompensasjonen framkommer i de årlige statsbudsjetter. Kompensasjon for lønns- og prisvekst gir ikke noe grunnlag for å endre aktivitetsnivået.

Skatteinntekter

Basert på kommuneproposisjon 2021 anslår kommunedirektøren en utvikling i kommunens inntekter fra rammetilskudd som følger (millioner kroner):

	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteinntekter	34 019	37 662	37 662	37 662	37 662

Inntektsutjevningstilskudd – skatteutjevning

Basert på kommuneproposisjon 2021 anslår kommunedirektøren en utvikling i kommunens inntekter fra rammetilskudd som følger (millioner kroner):

	2020	2021	2022	2023	2024
Inntektsutjevning	7 356	4 506	4 506	4 506	4 506

Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning

Basert på kommuneproposisjon 2021 anslår kommunedirektøren en utvikling i kommunens inntekter fra rammetilskudd som følger (millioner kroner):

	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	58 525	57 147	57 147	57 147	57 147

Andre generelle statlige tilskudd

I andre tilskudd inngår integreringstilskudd (flyktningetilskudd) og tilskudd rentekompensasjon for skole- og omsorgsbygg. Det årlige integreringstilskudd avhenger av antallet som bosettes hvert år i planperioden.

Eiendomsskatt

Aremark kommune har i dag 3,7 mill. kr. i inntekter på eiendomsskatt ut fra en skattesats på 4 promille. For 2021 videreføres dette. Dette med bakgrunn i en obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 prosent, og eiendomsskattegrunnlaget kan dermed maksimalt utgjøre 70 prosent av markedsverdien. Det legges opp til en retaksering i 2022, med en mulig økonomisk påvirkning fra 2023.

Utbytte fra selskaper

Det er vedtatt utbyttepolitikk for Østfold Energi AS som gjelder fra regnskapsåret 2014. Denne utbyttepolitikken er basert på selskapets verdjusterte egenkapital og vil i stor grad gjenspeile selskapets faktiske resultat- og verdiutvikling. Kommunedirektøren har lagt inn et forventet utbytte fra Østfold Energi på 800 000 kroner hvert av årene i økonomiplanperioden. Dette er basert på at selskapet skriver at 2020 vil bli et tøft år for selskapet. Det er et mål å vri utbyttet fra Østfold Energi bort fra drift. Kommunaldirektøren har ikke funnet rom for full effekt av en slik endring i planperioden.

Pensjonspremier og Pensjonskostnader - Premieavvik

Pensjonspremier til kommunens pensjonsordninger i KLP og Statens Pensjonskasse er den utgiftsart som har vokst sterkt de senere årene. Kommunestyret bevilger ikke direkte midler til dekning av pensjonspremier. Premiene belastes som et prosentvis påslag på den avtalte lønn som gir rett til pensjon, og skal dekkes inn innenfor den enkelte virksomhets budsjetttramme. Procentsatsen har økt betydelig på 2000-tallet, og dette utgjør en særlig utfordring fordi økningen i proportsats ikke kompenseres særskilt i regjeringens økonomiske opplegg for kommunene.

Det er et tidsmessig etterslep i belastning av pensjonspremier i budsjett/regnskap. I de årlige budsjetter og regnskaper er det pensjonskostnader og nedbetaling av premieavviket som utgiftsføres. Pensjonskostnader er en beregning som er ment å gi en jevnere belastning i kommunenes regnskaper enn pensjonspremiene. Differansen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad heter premieavvik. Premieavviket, som innebærer at kommunens bankbeholdning svekkes, nedbetales og utgiftsføres i driftsregnskapet over 7 år.

Figuren under viser utviklingen av kommunens premieavvik de siste årene. Premieavviket skal utgiftsføres i driftsregnskapet de nærmeste årene.

12177: Økonomisk oversikt balanse, etter balansedata og år. Aremark, Beløp (1000 kr).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utvikling i rentemarkedet – renteinntekter og renteutgifter

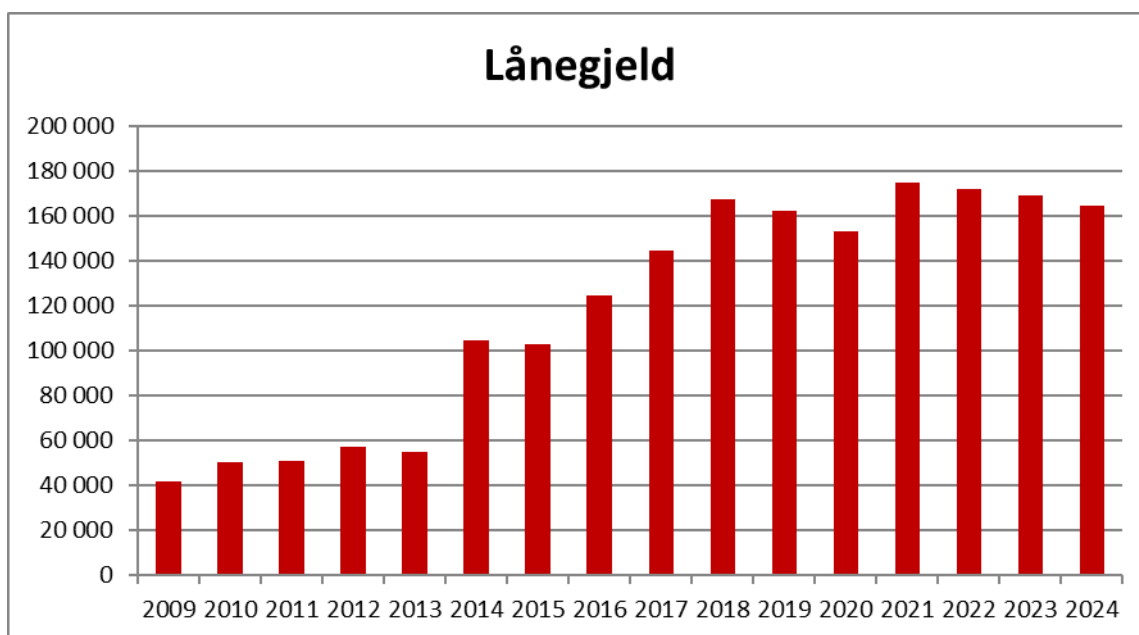
Koronapandemien slo for alvor til i Norge i starten av mars 2020. Dette ga raskt negative følger for økonomien i landet, og det ble satt i verk ulike tiltak for å redusere de negative konsekvensene. Norges Bank senket etter hvert styringsrenten til 0. Dette påvirket de øvrige norske rentene. Rentebanen for årene framover er derfor lavere enn det som var lagt inn i økonomiplanen for . Som netto låntaker er Aremark kommune påvirket av endringer i rentemarkedet. En lav rente vil derfor være av et gode for Aremark kommune.

Utsiktene og risikobildet tilsier nok en gradvis renteoppgang i årene fremover. Det er ikke forventet at styringsrenten holdes på dagens nivå i lang tid etter at man har fått «kontroll» på Covid-19. Denne usikkerhet taler for å gå varsomt frem i rentesettingen.

Det er med dette lagt til grunn en gjennomsnittlig lånerente på 1,46 prosent i perioden.

Utvikling i lånegjeld inkl. årlige låneavdrag

Basert på forslag til investerings- og finansieringsplan 2021-2024 forventer kommunedirektøren en utvikling i lån til investeringer i bygninger og anlegg i 1000 kr. (inkl. årlige låneavdrag) som vist i figuren under:

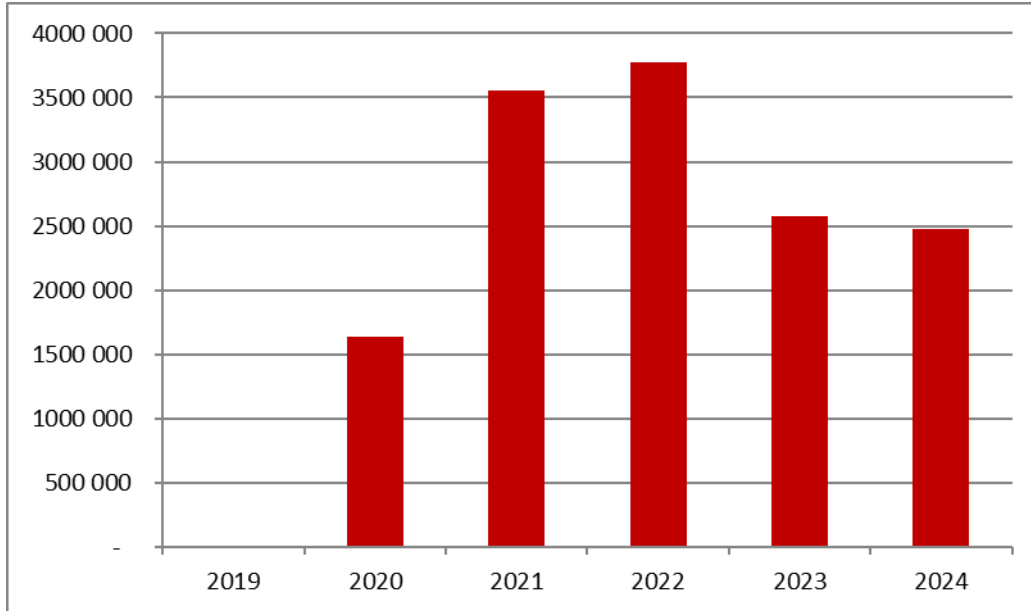

Fordeling langsiktige gjeld	31.12.2016	%	31.12.2017	%	31.12.2018	%	31.12.2019	%	31.12.2020	%	31.12.2021	%	31.12.2022	%	31.12.2023	%	31.12.2024	%
Langsiktig gjeld investeringslån	75 947 233	61%	81 743 626	57%	92 342 735	55%	86 951 465	54%	75 476 815	49%	91 361 815	52%	86 161 815	50%	81 061 815	48%	76 861 815	46%
Lån til vann og avløp	48 688 216	39%	62 888 216	43%	74 974 996	45%	75 373 180	46%	77 823 357	51%	82 823 357	48%	85 323 357	50%	87 323 357	52%	87 323 357	52%
Samlet langsiktig gjeld	124 635 449	100%	144 631 842	100%	167 317 731	100%	162 324 645	100%	153 300 172	100%	174 185 172	100%	171 485 172	100%	168 385 172	100%	164 185 172	100%

Kommunelov sier at avdragene samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Konsekvensen av denne 'avskrivningsmetoden' er at kravet til minimumsavdrag blir høyere enn tidligere, men at dette vil skape sunnere kommuneøkonomi. Det er tatt

høyde for dette i budsjett 2021 og for resten av planperioden. I tillegg kommer nedbetaling av Startlån (utlån fra låntakere nyttes til nedbetaling av lån i Husbanken).

Utvikling netto avdrag, renteinntekter og renteutgifter i forhold til 2019:

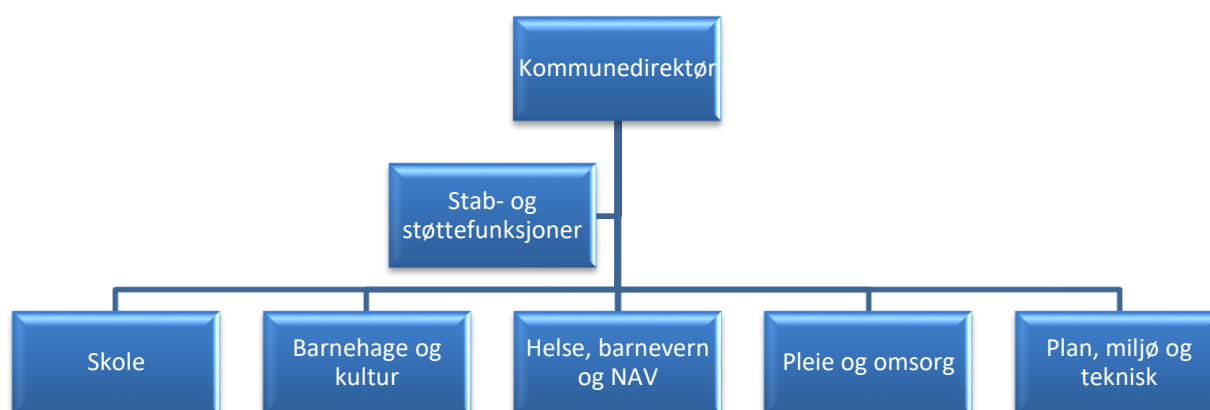
Kapittel 3. Kommunens tjenesteområder

Aktuelle bærekraftsmål for tjenesteområdet kan være;

Aremark kommune drives etter en 2-nivå-modell og har en organisasjonsmodell der politiske mål og strategier skal gjennomføres i en desentralisert organisasjon med sentraladministrasjon, stab og støtte, i tillegg til 5 virksomheter. Den politiske styringen skal ikke være sektororientert, men helhetsorientert. For å få en godt fungerende organisasjon, må det være en gjennomgående bevissthet og forståelse for hva det skal fokuseres på, samlet for hele kommunen, på tvers av virksomhetene og innenfor hver enkel virksomhet.

Kommunens organisering pr november 2020:

RAMMEOMRÅDE POLITISK STYRING OG SENTRALADMINISTRASJON

Rammeområdet omfatter kommunens politiske ledelse, sentraladministrasjonen og reserverte tilleggsbevilgninger.

Tjenester og oppgaver:

Politisk ledelse omfatter kommunestyret, formannskap, utvalg, ordfører og varaordfører.

Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Viken Kontrollutvalgssekretariat og Østre Viken Kommunerevisjon.

Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

Andre utvalg omfatter overformynderi, forliksråd, råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne og Aremark ungdomsråd (ARUNG).

Sentraladministrasjonen omfatter kommunedirektørens kontor, arkiv, økonomiavdeling, eiendomsskattekontor, IT, næringsutvikling (herunder sekretariatsfunksjon for Aremark Næringsforum), interkommunalt samarbeid, tilskudd til menighetsrådet, lærlinger og fellesutgifter.

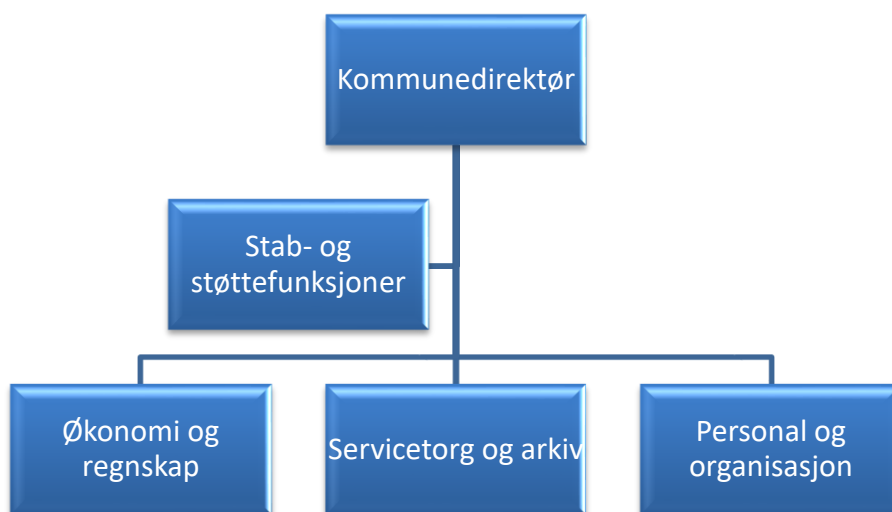
Beredskap omfatter kommunens overordnede beredskapsarbeid i henhold til vedtatt beredskapsplan.

Vigslar omfatter kommunens oppgaver knyttet til vigslar. Oppgaven ble overført kommunene fra og med 1.1.2018.

Tannlege i henhold til kommunestyrevedtak fra 14.12.17 er Aremark tannlegekontor etablert.

Reserverte tilleggsbevilgninger omfatter reserverte bevilgninger etter formannskapet bestemmelse og reserverte bevilgninger for lønnsoppgjørene.

Organisering

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:

Å være en liten kommune i Norge i dag er til dels krevende, i hvert fall når man har en økonomisk tilnærming. Utviklingstrekkene synes å være uendret fra regjeringens side, vi får stadig mindre overføringer til å utføre våre oppgaver. Det må derfor jobbes videre med samarbeidsstrategier med våre nabokommuner og mot kommuner vi er sammenlignbare med. Dette vil også kunne føre til endringer i egen organisasjon. Vi må ikke bare se på kjøp av tjenester fra andre kommuner. Vi må også gjøre vurderinger om Aremark også kan tilby tjenester til andre. I tilfeller hvor vi faktisk skal tilby en tjeneste, så vil vi måtte tilpasse oss det, også med tanke på nyansettelser.

Det er ikke lagt opp til endringer i budsjettet for «**Politisk ledelse**» omfatter kommunestyret, formannskap, utvalg, ordfører og varaordfører. Kontrollutvalgets ønske om en større pott til kurs/opplæring er hensyntatt ved at halve beløpet er lagt inn i budsjettet.

Tjenestemål i planperioden

Sentraladministrasjonen skal legge til rette for:

- At organisasjonen skal fremstå som en effektiv, rasjonell, robust, omstillingsorientert og samlet enhet.
- Å videreutvikle effektiv og hensiktsmessig forvaltning av kommunens økonomiske og menneskelige ressurser.
- Å gi innbyggerne best mulig tjenester, informasjon og service.
- Fortsatt fokus på antall lærlinger og fagområder for disse.
- Arbeidet med internkontrollsystem HMS og tjenester.

Prioriterte områder og tiltak:

Følgende forhold bør ha fokus i planperioden:

- Arbeide mot å ha heltidsarbeid som norm for driften i hele Aremark kommune.
- Økt digitalisering og videreføring av SmartKom samarbeidet.
- Arbeide for en personalpolitikk som fremmer rekruttering, har fokus på HMS og kompetanseutvikling.
- Arbeide systematisk og planmessig med sykefraværsoppfølgingen i Aremark kommune.
- Lederutvikling må settes på dagsorden og eget lederutviklingsprogram vil få oppstart i 2021.
- Ha tett oppfølging med/av investeringsprosjektene i kommunen.
- Aremark kommune har mange følgere på sine Facebook-sider, og oppdaterer sidene jevnlig (Aremark kommune, Aremark ungdomsklubb, Aremark Frivilligsentral, Bruktstua m.m.). Kommunikasjonsarbeidet skal ha et økt fokus i årene framover.

Økonomi

Tjenestenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
11 - Sentraladministrasjon	14 532 314	17 700 061	19 366 323	19 422 395	19 522 395	19 422 395

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Valg	Stortings- og kommunevalg		+100		+100	
Revisjon og kontrollutvalg	Organisasjonsendringer	Økte utgifter	+120	+120	+120	+120
Rådmandskontor	Økt ressurs	Økte utgifter	+550	+550	+550	+550
Kommunekassa	Statliggjøring skatteopprever	Overføring av oppgave til staten	-225	-225	-225	-225

Kommunekassa	Driftsavtale økonomisystem	Økte utgifter	+60	+60	+60	+60
IT-fellessystemer	Lisenser, programvare	Reduserte utgifter	-74	-74	-74	-74
IT-fellessystemer	Medlem av Digi Viken	Felles satsningsområde teknologi	+157	+157	+157	+157
Næring	Flyttet ressurser fra annen virksomhet	Økt innsats på næring	+385	+385	+385	+385
Næring	Kanalselskapet	Kjøp av kanaltjeneste	+67	+67	+67	+67
Næring	Kanalselskapet	Utvikling Strømsfoss	+250	+250	+250	+250
Menighetsråd	Økt tilskudd	Økt utgift	+130	+130	+130	+130
Andre trossamfunn	Statliggjøring	Redusert utgift	-120	-120	-120	-120
Fellesutgifter	Lisenser, programvare, datatjenester	Økte utgifter	+150	+150	+150	+150
Reserverte tilleggbevilgninger	Avsetning lønnsoppgjør 2020	Økte utgifter	+293	+293	+293	+293
Frie inntekter	Utbytte Østfold Energi		+1000	+1000	+1000	+1000
Disposisjonsfond	Avsetning		+932	+2410	+1222	+1268

RAMMEOMRÅDE BARNEHAGE OG KULTUR

Aremark barnehage

Åpen barnehage

Barnehager andre kommuner

Frivilligsentralen

Bruktstua

Kultur

Strømsfoss Mølle

Ungdomsklubben

Aremark folkebibliotek

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være;

Tjenester og oppgaver:

Rammeområdet omfatter barnehage, åpen barnehage, barnehager i andre kommuner, Frivilligsentral, Bruktstua, kultur, Ungdomsklubb og bibliotek.

Barnehagen gir tilbud til alle barn bosatt i Aremark kommune som måtte ønske det. Den følger Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager.

Åpen barnehage er et lavterskeltilbud som er åpent for alle barn med sine foreldre. Vi gir et tilbud om dette 4 timer i uka i samarbeid med flere etater i kommunen.

Frivilligsentralen i Aremark organiserer det frivillige arbeidet i kommunen. Bruktstua er Frivilligsentralens gjenbruksbutikk ved Furulund.

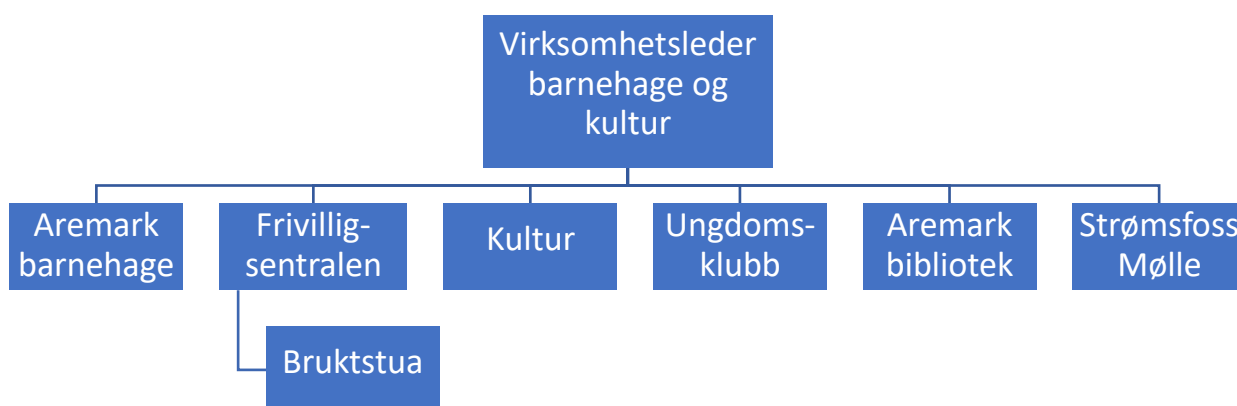
Kultur deler ut tilskudd til frivillige i kommunen og har ansvaret for Bygdekinoen. I tillegg organiseres *Den kulturelle skolesekk* og den *Kulturelle spaserstokk* under kultur. Kultur er også med å arrangerer/støtter diverse arrangement i kommunen.

Strømsfoss Mølle, som igjen er tilbake i kommunens eie, leies i 2021 ut til en gallerist.

Aremark ungdomsklubb er i budsjett 2021 foreslått ikke lenger driftet av Aremark kommune.

Aremark folkebibliotek gir et tilbud etter bibliotekloven og er kombinert med skolebiblioteket ved Aremark skole.

Organisering:

Tjeneste områder:

Aremark barnehage

Aremark barnehage er en tre-avdelings barnehage. Det er to avdelinger for barn i alderen tre til fem år og en småbarnsavdeling for barn i alderen ett til tre år, totalt 70 plasser.

Virksomhetsleder/styrer har 100 prosent stilling. Virksomhetsleder har ansvar for flere områder. Det er derfor tilsatt en midlertidig styrerassistent i 50% administrativ stilling.

Fra 1. januar 2021 har barnehagen 11,54 årsverk fordelt på 14 ansatte. Yrkesgruppene som inngår i bemanningen er styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere barn og ungdom, barnepleiere og assistenter.

Pr januar 2021 vil barnehagen ha en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Barnehagen tar også imot barnehagelærerstudenter fra Høgskolen i Østfold ved behov.

Barnehagen tilbyr stor fleksibilitet med 60 prosent, 80 prosent og 100 prosent plasser.

Hovedopptak av barn foretas én gang pr år med søknadsfrist 1. mars. Så sant barnehagen har mulighet tas det inn barn fortløpende gjennom hele året. Barn uten barnehageplass som fyller ett år senest i november det enkelte år har lovfestet rett til plass i hovedopptaket.

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:

Det er lovfestet at alle barnehager skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år. Barna regnes som over tre år fra og med august det året de fyller tre år. Pedagognormen sier at det minst skal være en pedagogisk leder per syv barn når barna er under tre år, og en pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år. Ett barn over pedagognormen utløser en ekstra pedagogisk leder. Aremark barnehage innfrir disse kravene.

I Aremark barnehage har vi 17 barn under tre år og 28 barn over tre år. Det legger beslag på til sammen 62 plasser da barn under tre år opptar to plasser. Ikke alle barna har hele plasser i barnehagen og disse tatt i betraktning har Aremark barnehage 57,2 plasser i bruk.

Fra 1. januar 2021 er det vedtatt en egen mobbelov for barnehagene. De nye reglene innebærer et lovfestet krav om nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser. Barnehagen pålegges også å forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. Dette innebærer at barnehagen nå må utarbeide en ny mobbeplan. Dette arbeidet er godt i gang gjennom at vi har deltatt i Læringsmiljøprosjektet.

Rammeplanen stiller høye krav til innholdet i barnehagen – dette bidrar til å kvalitetssikre arbeidet som gjøres. Kravet til det pedagogiske arbeidet rammeplanen er tydelig. Den setter et spesielt høyt krav til pedagogene, noe som krever kompetanseheving og bedre rammevilkår.

Tabell med fødselstall de siste årene

2015	2016	2017	2018	2019	2020
12	13	9	11	9	5*

*pr. oktober 2020

Tjenestemål i planperioden:

I Aremark kommunes budsjett for 2020 ble det vedtatt at det skal gjøres en ombygging og utbygging av barnehagen. Dette arbeidet er igangsatt og Boger bygg starter ombyggingen og påbyggingen 01.12.20. Gjennom en ombygging av barnehagen med ett fellesrom vil barnehagen kunne se på alternative måter å drifte på og det åpner seg muligheter for nytenkning og utvikling av tjenesteområdet. Barnehagen er planlagt å stå innflytningsklar 1. august 2021.

Barnehagen må i samarbeid med foreldrene utvikle en tydelig profil. Foreldrene har et ønske om at barnehagen skal bruke det Aremark har å tilby. Tanken er derfor å profilere barnehagen som en virksomhet som ivaretar Aremark sine verdier, at vi har stort fokus på dyrehold, landbruk og skog. Dette vil også komme frem i det oppstartede arbeidet med renoveringen av barnehagen.

I løpet av første del av økonomiplanperioden må det lages en overordnet barnehageplan som sier noe om hva kommunen ønsker å prioritere i sin barnehagedrift. Planarbeidet blir startet når kommunens planstrategi er klar.

Prioriterte områder og tiltak:

Barnehagen har sammen med skolen vært med i Læringsmiljøprosjektet. Ut fra dette arbeidet satser barnehagen videre på Circle of Security (CoS) og Trygghets sirkelen.

Cos er i utgangspunktet en foreldreveilednings metode som går på trygghet, men det handler også om hvordan de som arbeider med barn møter dem.

Barnehagen har søkt og fått midler fra Bufdir for å kurse ansatte i dette. Alle pedagogene i barnehagen har nå vært gjennom et 4 dagers kurs, i tillegg er to av pedagogene blitt sertifisert som foreldreveiledere. Alle ansatte, og vikarer i barnehagen, vil få et en-dags kurs i dette i fra en ekstern kursholder på planleggingsdagen i januar.

For at de pedagogiske lederne skal få implementert trygghetssirkelen i hver avdeling har barnehagen fått hjelp av Høyskolen i Østfold gjennom ReKomp - regional kompetanseheving. To veiledere derfra er med på noen ped.leder møter, personalmøter og planleggingsdager.

Barnehagen har også et samarbeid med HiØ som paratbarnehage. Dvs at barnehagen får studenter fra HiØ ved behov. De får være med på alle samlinger, tilbud om alle forelesninger og kurs som en vanlig øvingslærer barnehage.

For å følge opp rammeplan for barnehager, har barnehagen et spesielt fokus på Livsmestring og helse. Arbeidet med trygghetssirkelen er en del av dette. Tidlig innsats er grunnleggende i alt folkehelsearbeid. «Sjumilsteget» er også en del av arbeidet vi har gående for ett tettere samarbeid på tvers av virksomhetene i et folkehelseperspektiv. Kommunen har opprettet et tverrfaglig team, hvor ulike tjenester i kommunen samarbeider.

Økonomi:

Det er budsjettet med at det koster 3.135,- kroner for en full plass i Aremark barnehage, dette i tråd med de nasjonale maksimumssatsene. I tillegg betales matpenger à 230 kroner pr måned.

I henhold til bestemmelsene i opplæringsloven kan barn ha rett til spesialpedagogisk hjelp. I de tilfeller hvor bestemmelsene trer i kraft skal det gis fratrukk i foreldrebetalingen. Det kan søkes om redusert foreldrebetaling for husholdninger som har en samlet person- og kapitalinntekt på under kr. 566.100,- pr år, samt for gratis kjernetid i barnehagen for 2-, 3-, 4- og 5 åringer for husholdninger som har en samlet person- og kapitalinntekt på under kr. 566.100,- pr år. Det gis også søsken moderasjon med 30% for det andre barnet, og for det tredje barnet og oppover gis det 50% reduksjon.

Åpen barnehage

Kommunen drifter en dag i uka, a fire timer, Åpen barnehage. Åpen barnehage har foreløpig vært lokalisert i peisestua på Furulund. Når barnehagen står ferdig renoverert 1. august 2021 flytter Åpen barnehage inn i fellesrommet i den nye barnehagen. Åpen barnehage drives i samarbeid med helsestasjonen, biblioteket, barnevernet og fysioterapitjenesten.

Tjenestemål i planperioden:

Gjennom tilbud om Åpen barnehage, hvor foreldre og barn sammen kan benytte seg av barnehagens lokaler, kan man gjøre barnehagen mer kjent, trygg og tilgjengelig, for barn og foreldre. Forhåpentlig vil også et slikt tilbud bidra til at flere foreldre velger å ha barna sine i Aremark kommunale barnehage i stedet for å velge barnehager i andre kommuner.

Med jevne mellomrom vil det være faste temaer i barnehagen som for eksempel viktigheten av å lese for barn, motorikk, babysang, førstehjelp osv.

Økonomi:

Når lokalene er på plass påregnes ikke økte utgifter til barnehagedriften ved tilbud om Åpen barnehage. I stedet vil dette føre med seg en økt satsing på tidlig innsats. Det er søkt midler til å kunne finansiere driften av denne barnehagen. En av pedagogene i barnehagen er tenkt å kunne bruke 20% av sin stilling på åpen barnehage. Det ses på et samarbeid mellom virksomhetene til å kunne dekke opp den andre personen som skal være til stede sammen med pedagogen.

Frivilligsentralen og Bruktstua

Aremark har en godt etablert Frivilligsentral som lever av lokalt engasjement og kontakt mennesker mellom. Kommunen stiller ulike bygg til disposisjon for aktivitetene, og daglig leder er også daglig leder for biblioteket. Frivilligsentralen skal i 2021 være lokalisert i foajeen til kulturscena.

De faste ukentlige aktivitetene for voksne som Bowls, Trivselsklubb, Trimgruppe, Gå-gruppe, Bingo og Strikkekafe er tenkt videreført i 2021. Leder av Frivilligsentralen er med i et nettverk med 19 daglige ledere i fylket. Bruktstua drives av Frivilligsentralen og har vist seg å være en positiv møteplass på ulike plan. Aktiviteten her videreføres i 2021.

Tjenestemål i planperioden:

Tjenestemål i planperioden er å fortsette å utvikle Frivilligsentralen og Bruktstua på en slik måte at det er et samlende treffpunkt i bygda.

Bidra til gode kulturelle opplevelser for små og store i Aremark.

Frivilligsentralen skal i planperioden se på muligheten for å kunne organisere frivillige til å drifte ungdomsklubben.

Prioriterte områder og tiltak:

De frivillige skaper aktiviteter som gir bedre folkehelse, men det er en utfordring i et lite lokalsamfunn å rekruttere nye frivillige og brukere. Det er derfor viktig å bygge opp et nettverk også med lag og foreninger. Det skal i planperioden se på muligheten for å kunne skille ut Bruktstua som egen organisasjon.

Økonomi:

Frivilligsentral videreføres i en noe endret form i 2021, men er skånet for store budsjettmessige endringer. Bruktstua drives uavhengig av kommunen.

Kultur og Strømsfoss Mølle

Kultur omfatter tildeling av kulturmidler til idrett, lag og foreninger, kultur-/idrettspris, det er videreført noen midler til større arrangementer som kommunen arrangerer, museumsstøtte og bygdekino.

Bygdekinoen kommer med filmfremvisning ca. 5 – 6 ganger pr år. Fremvisningen er digitalisert og kan også kjøre 3D visninger.

Tjenestemål i planperioden:

Det er satt ned en arbeidsgruppe høsten 2019 som arbeider med en rullering av Kommunedelplan for kulturbygg og friluftsliv, som må ferdigstilles.

Strømsfoss mølle leies i 2021 ut til en gallerist til selvkost.

Prioriterte områder og tiltak:

I planperioden skal det arbeides med å flytte Bygdekinoen til Kulturscena.

Økonomi:

I lys av kommune økonomien vil kulturmidler og tilskudd til lag og foreninger bli sterkt redusert.

Aremark Ungdomsklubb

Aremark kommune har, i tråd med vedtatt målsetting, valgt å satse på tilbud til ungdom i bygda. Ungdomsklubben har i dag tilhold på elevtorget ved Aremark skole. Klubben har hatt åpent på fredager. Klubben er et møtested for ungdom i et rusfritt miljø og arbeider etter prinsippene i MOT.

Tjenestemål i planperioden:

I lys av kommunes økonomi legges kommunens drift av ungdomsklubben ned, da dette ikke er en lovpålagt oppgave. Det er et mål at ungdomsklubben skal gjenåpnes i løpet av planperioden.

Prioriterte områder og tiltak:

Det arbeides med å få de frivillige til å drifte ungdomsklubb gjennom Frivilligsentralen.

Økonomi:

Det er ikke lagt inn midler for drift av ungdomsklubb i 2021-24.

Aremark folkebibliotek

Biblioteket er en lovpålagt tjeneste som skaper tilhørighet i lokalsamfunnet og sikrer innbyggerne fri tilgang til alle typer medier, digitale ressurser og tilgjengelig teknologi. Gjennom aktiv formidling fremmes opplysning, utdanning og kulturell aktivitet.

Biblioteket er samfunnets åpne rom og tilbyr opplevelser, leseinspirasjon og kunnskapsformidling. Det er en møteplass som skaper delaktighet og samhörighet.

Aremark biblioteket har en mediesamling på ca 12.000 titler, inkludert, bøker, e-bøker, tidsskrifter, lydbøker, e-lydbøker og filmer.

Tjenestemål i planperioden

Aremark biblioteket arrangerer forfatterbesøk, teater og foredrag som vekker nysgjerrighet, gir innsikt og utgangspunkt for samtaler. Biblioteket arrangerer eventyrstunder, lesesirkler, bokprat og ikke minst lesestimuleringskampanjen «Sommerles», som er en stor suksess hvert eneste år.

Prioriterte områder og tiltak

Aremark bibliotek ønsker å fortsette det gode tilbudet det i dag har og videreutvikle dette i tett samarbeid med annen kultur satsning.

Økonomi

Det er ikke lagt opp til vesentlige økonomiske endringer for biblioteket i planperioden.

Tjenestenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
22 – Barnehage og kultur	7 801 091	8 823 851	8 561 743	8 561 743	8 561 743	8 561 743

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Bibliotek	Omorganisering		+792	+792	+792	+792
Frivilligsentralen/ kultur	Omorganisering/flyttet ressurs til annen virksomhet	Reduserte utgifter	-397	-397	-397	-397
Kultur	Reduksjon tilskudd og bidrag	Reduserte utgifter	-60	-60	-60	-60
Ungdomsklubb	Redusert aktivitet i påvente av avklaring vedrørende videre drift		- 465	- 465	- 465	- 465

RAMMEOMRÅDE AREMARK SKOLE OG SFO

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være;

Aremark skole

SFO

Kulturskolen

Voksenopplæring

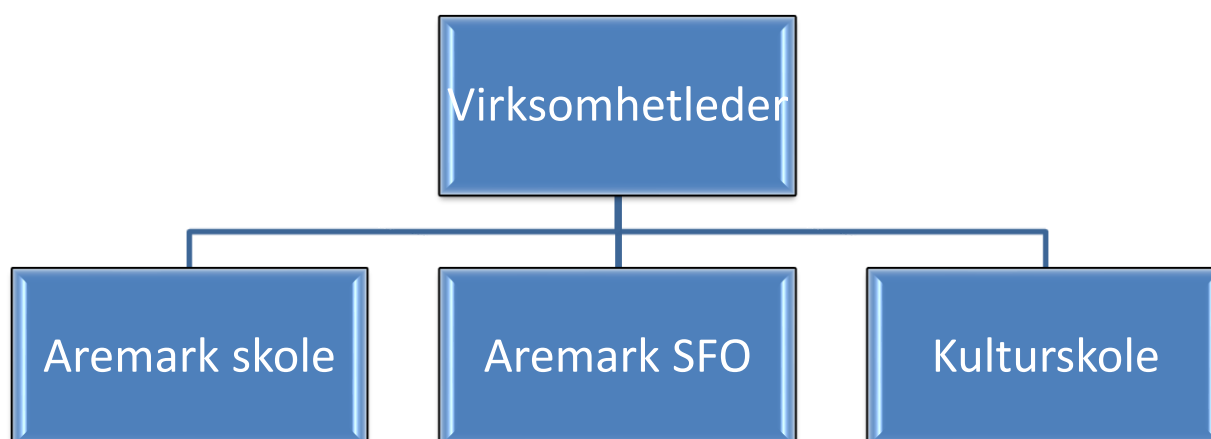
Tjenester og oppgaver

Rammeområdet omfatter grunnskole med skolefritidsordning, kulturskole og voksenopplæring. Voksenopplæring gis til voksne som har rettigheter etter aktuell lovgivning og kjøpes nå fra annen kommune.

Den obligatoriske grunnskolen gir opplæring etter Opplæringsloven med tilhørende forskrifter og annet aktuelt lovverk og retningslinjer. Aremark kommune tilbyr skolefritidsordning ved Aremark skole.

Kulturskolen skal tilby opplæring til de som ønsker det, utover det grunnskolen kan tilby, i estetiske fag.

Organisering

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser

Elevtallet ved Aremark skole er synkende. Ved GSI telling 1.10. 2020 var det 136 elever. Det lave elevtallet gjør at det blir en mer fådelt skole enn før. Dette vil føre til at det blir vanligere med sammenslåing av alderstrinn. Fådelt skole vil bli innført fra og med skoleåret 2021/22.

Både på barne- og ungdomstrinn er det bestemmelser for hvor mange studiepoeng lærere må ha for å undervise i norsk, matematikk og engelsk. Det må legges stor vekt på rekrutteringsprosessen når det oppstår ledige stillinger de kommende årene, slik at Aremark kommune både kan trekke til seg og holde på god kompetanse. De lærerne som har jobbet i flere år, men som etter nye regler må utvide sine studiepoeng for å få godkjent kompetanse, må innen 2021 ha tatt den nødvendige videreutdanningen. Det er da etter ordningen «Kompetanse for kvalitet» der staten dekker det meste av vikarutgiftene for nedsatt tid til videreutdanning.

Opplæringslovens kapittel 9 A er endret. Alle elever i skolen har rett til et trygt og godt skolemiljø. Miljøet skal være så godt at den enkelte elevs helse, trivsel og læring utvikler seg positivt. Denne rettigheten er lovfestet i Opplæringsloven. Gjennom endring i loven er det innført en ny aktivitetsplikt som skal sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Aktivitetsplikten utløses dersom en elev ikke har det trygt og godt på skolen, uavhengig av årsak. Aktivitetsplikten omfatter 5 delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å gripe inn
- Plikt til å varsle
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å iverksette tiltak og evaluere.

Dette krever en stedlig ledelse som kan fokusere på og ha ressurser til å lede dette arbeidet.

Viktige styringssignaler framgår av dokumentene NOU 2015:2 «Å høre til» - virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø og Stortingsmelding 21(2016-2017): Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen. Det gjøres endringer i både overordnet del og fagplanene i læreplanen Kunnskapsløftet ved innføring av «Fagfornyelsen» 2020.

Tjenestemål i planperioden

Mål	Kort sikt	Ansvarlig	Lang sikt	Ansvarlig
Kvalitetsutviklingen i skolen - Tidlig innsats gjøres til et langvarig utviklingsarbeid for skolen - Skolens satsingsområder utarbeides i en egen kvalitetsutviklingsplan som forelegges politisk behandling. Satsingsområdene bør gjelde både lesing, skriving, matematikk og	Følge opp gjennom rapportering, budsjettarbeid og planarbeid	Kommunedirektør Virksomhetsleder (VL)	Systematisk oppfølging og evaluering av utviklingsarbeidet gjennom skolebasert evaluering	Levekårsutv og kommunestyre

engelsk. Fra året 2020 og de neste årene er fagfornyelsen med nye læreplaner en viktig del av skolens satsingsområder. - Arbeidet med sosial kompetanse videreføres etter resultater fra «Læringsmiljøprosjektet» og systematisk arbeid på alle nivåer i organisasjonen. Ansvarlig er skoleledelsen.				
Følge retningslinjer for hvordan inspeksjon skal foregå for å oppdage og forebygge mobbing. Arbeid med læringsmiljø er tema på samarbeidstid for lærere og øvrige ansatte på skolen. Undersøkelsen «Spekter» gjennomføres 2 ganger årlig + «Elevundersøkelsen» for å avdekke evt. uønsket adferd eller ikke oppnådde mål	Retningslinjer er utarbeidet og vedtatt i skolemiljøutvalget og levekårsutvalget 2017	VL/Rektor Skolemiljøutvalg (SMU)	Personalgruppa drøfter jevnlig ulike problemstillinger. Møter i SMU gjennomføres minst 4 ganger i året.	VL/Rektor SMU
Skolen skal kjennetegnes av en enhetlig og god klasseledelse.	Mal for «Den Gode Timen»/læringsløyfa innarbeides i pedagogisk plattform som vedtatt i SMU 17.10.17	VL/Rektor SMU	Praksis evalueres	VL/rektor SMU
Flest mulig elever skal få et tilfredsstillende læringsutbytte av den ordinære undervisningen. - Som ledd i dette bør det i samarbeid med PPT gjøres en kartlegging av hvilke elever som vil komme til å ha rett til spesialundervisning gjennom hele	Anbefalingen drøftes i samarbeidsmøte med PPT	VL/Rektor	Praksis skal rettes mot sammenholdte klasser i størst mulig utstrekning. Alternative læringsarenaer skal utvikles for å ivareta flest mulig elever innenfor	VL/Rektor PPT Levekårsutvalg Samarbeidsutvalg (SU) SMU

grunnskoleløpet og hvilke elever som har forutsetninger for å kunne få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen.			ordinær, tilpasset opplæring.	
Alle som ønsker og trenger det, skal få tilbud om leksehjelp. Leksehjelp gis fra 1.-7.trinn + en samlet gruppe for ungdomsskolen.		VL/Rektor	Organisering av leksehjelp i tråd med målsettingen i lovverket	Kommunedirektøren VL/Rektor Kommunestyret
Voksenopplæringstilbud gis når det er behov, og tjenesten kjøpes da ved deltagelse i Halden		Kommunedirektør VL/Rektor Kommunestyre Levekårsutvalg		Kommunedirektør VL/Rektor Kommunestyre Levekårsutvalg

Prioriterte områder og tiltak

Det er et prioritert område å tydeliggjøre skoleeierleddet. I følge opplæringslovens § 13-1 skal kommunen ha skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivå. Et tydelig administrativt skoleeierledd er viktig som et grunnlag for at politikerne som skoleeiere også kan settes i stand til å fylle sin rolle. Politikere som aktive skoleeiere vil være en drivkraft i det systematiske forbedringsarbeidet med opplæringens kvalitet, både faglig og sosialt.

Det er viktig å arbeide for at en samlet og godt nok strukturert organisasjon kan bidra til en tilfredsstillende grad av utvikling innenfor alle enheter i rammeområdet.

Tverrfaglig tema: Programmene «RØRE», «MOT», «Young mentor» og «Mitt valg» beskrives i skolens pedagogiske plattform som særskilte innsatser som skal være med på å bygge plattformen i forbedringsarbeidet for et inkluderende læringsmiljø.

Det vil i løpet av vinteren/våren skrives en sak vedrørende skolens/kommunens deltakelse i «MOT».

Aremark skole følges nå opp av oppfølgingsordningen. Det er treårig løp hvor skoleåret 2020/21 brukes til kartlegging, mens de to neste årene brukes å jobbe med det som kom fram i kartleggingen.

Skolen deltar i desentralisert kompetanse (dekomp) hvor innværende og neste skoleår har fagfornyelsen med fokus på undervisningsvurdering. Veilederne her kommer fra HiØ.

Skolemiljøutvalget/samarbeidsutvalget er slått sammen og skal ha en koordinerende rolle i arbeidet med det helhetlige læringsmiljøet.

Grunnleggende ferdigheter i lesing med vekt på tidlig innsats: Skolen samarbeider med barnehagen med bakgrunn i metodikken innenfor «språkløyper», herunder overgang barnehage/skole. Skolen har vedtatt en leseplan der det er tatt inn en tiltaksplan for hvert årstrinn i lesing. Denne følges opp av rektor og avdelingslederne. Elever som trenger det, skal få hjelp på de laveste trinnene i sin leseopplæring.

Fagfornyelsen gjelder fra skoleåret 2020/2021: 10-trinn kommer med i fagfornyelsen første fra 2021/22.

Det digitale klasserommet: Samtlige lærere i Aremark og Halden skal bli trygge i å benytte digitale hjelpemidler i undervisningen. Lærerne har vært gjennom etterutdanning i bruk av IKT. Skoleleder og nye lærere som tilsettes, har IKT innebygd i sin utdanning, og skolen bruker mulighetene dette gir til utveksling av kunnskap slik at skolen utvikles som lærende organisasjon.

Alle elever fra 3. til 10.trinn har hver sin PC. Elevene på 3. og 7.trinn fikk nye pc'er høsten 2020. Det budsjetteres med at alle elever på 3. og 7.trinn får nye pc'er til låns hvert år. Pc'enes levetid beregnes til 4 år. Elevene er daglig brukere av pedagogiske programmer i opplæringen.

Samarbeid på tvers av skoleslag: Aremark skole er med i et prosjekt sammen med Halden kommune og videregående skole. Lærere i fagene norsk, matematikk, engelsk og naturfag møtes til drøftinger om hva som forventes at elevene kan, og hvordan lette overgang i fagene fra grunnskole til videregående. Målet er at flest mulig elever fullfører og består v.g. opplæring. Økt kvalitet på opplæring og vurdering i fag i begge skoleslag Økt kvalitet på skolens arbeid med psykososiale utfordringer Fagene det er fokus på er: Norsk, engelsk, matematikk og naturfag

Kulturskolen: I skoleåret 2021/22 vil vi gå fra å ha fast ansatte til å kjøpe kulturskole-opplæringen. Dette vil kunne gi et bredere og et mer fleksibelt tilbud enn i dag. Det er en prioritert oppgave å få denne nye løsningen opp å gå. Målet må være at elevene får et bedre tilbud og møter en minst like god kulturskole framover som de gjør i dag.

Økonomi

Elevtallet ved Aremark skole er synkende. Dette fører til at hver elev i gjennomsnitt blir dyrere, gitt at alle andre rammefaktorer holdes stabile.

I ansvarsområdets rammer er det en betydelig reduksjon i ressurser til lønn for ansatte i grunnskole. Det er avgjørende nødvendig at muligheter for samarbeid mellom årstrinn utnyttes i aktuelle fag. Fådelte skole vil derfor bli implementert i fra skoleåret 2021/22. Det legges opp til at lese, skrive- og matematikkopplæringen skjer på det enkelte trinn.

GSI tallene viser at vi holder oss innenfor lærernormen på alle trinn, men ytterligere reduksjon av pedagoger vil vanskelig kunne gjennomføres innenfor den organiseringen vi har nå.

Skal rammeområdet oppnå ønsket utvikling og gode resultater er det viktig med en bevissthet om at dette krever både ressurser til og tydelige mandater for ledelse og ledelsesnivåer.

Skolen har over år hatt et betydelig innslag av gjesteelever fra andre kommuner. Dette er økonomisk krevende, dersom gjesteelever flytter ut av kommunen på kort varsel og inntektene uteblir.

Tjenestenaavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
23 - Aremark skole og SFO	24 056 162	23 152 972	18 688 900	17 995 472	17 995 472	17 995 472

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Aremark skole og SFO	Fastlønn redusert	Færre ansatte	-3220	-3914	-3914	-3914
Aremark skole	Økte refusjoner fra kommuner	Økte inntekter	-438	-438	-438	-438
Aremark skole	Reduserte refusjoner fra staten	Reduserte inntekter	+100	+100	+100	+100
Aremark skole	SFO, brukerbetaling	Reduserte inntekter	+330	+330	+330	+330
Kulturskole	Fastlønn redusert	Fra fastlønn til kjøp av timer	-379	-379	-379	-379
Aremark bibliotek	Omorganisering		-758	-758	-758	-758

RAMMEOMRÅDE BARNEVERN, HELSE OG NAV

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Tjenester og oppgaver:

Helsestasjonstjenesten omfatter drift av helsestasjonen.

Tjenesten drives etter lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Det er i tillegg opprettet et eget tilbud rettet mot ungdom, Ungdommens helsestasjon, lokalisert i Halden.

Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø. Ved helsestasjonen er det 1 årsverk og som det fremgår nedenfor, utøver den ene fastlegen arbeid som lege i 20 prosent stilling ved helsestasjonstjenesten.

Legetjenesten omfatter kommunelege samt to hjemler for fastlege, slik at legedekningen er tilfredsstillende for befolkningen. Det er pr i dag 60 prosent stilling som kommunelege som dekker samfunnsmedisin, sykehjemslege og helsestasjon. Den ene fastlegen har 10 prosent stilling som smittevernlege, i tillegg er det knyttet to legesekretærer til tjenesten i til sammen 1,2 årsverk.

Miljørettet helsevern gjelder kjøp av tjenester. Aremark kommune kjøper tjenester fra Sarpsborg kommune på dette området, og som tidligere nevnt utøver den ene fastlegen arbeidet som smittevernlege i 10 prosent stilling.

Fysioterapitjenesten omfatter tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljøet for den enkelte, tekniske hjelpemidler, samt omsorg i og utenfor institusjon. Tjenesten kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.

Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at kommunen har 0,5 årsverk for fastlønnet kommunefysioterapeut.

Psykiatritjenesten: Hjemmetjenesten har ansvaret for psykiatritjenesten under rammeområde Pleie og omsorg. Det er ansatt psykiatrikoordinator som utfører dette arbeidet i 20% stilling.

Folkehelse. Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Folkehelsekoordinatoroppgaven utøves innenfor virksomhetsleders ansvarsområde.

Kommunal folkehelsekomite består av kommunedirektørens ledergruppe, leder av Frivilligsentralen, kommunelege og folkehelsekoordinator.

Barneverntjenesten omfatter tjenester gitt i medhold av lov om barneverntjenester og barneloven. Oppgavene omfatter undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger for barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda for sosiale saker, iverksettelse av tiltak som støttekontakter, besøkshjem, fosterhjem, plasseringer i institusjon, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom. Det er en stor økning i barnefordelingssaker i kjølvannet av samlivsbrudd og vold i nære relasjoner. Dette er ressurskrevende og er et satsningsområde barneverntjenesten og sentrale myndigheter er opptatt av.

NAV: Halden kommune tar seg av de kommunale oppgavene knyttet til NAV. Aremark har inngått en samarbeids avtale om kjøp av tjenester fra NAV Halden.

NAV-Halden-Aremark skal bygge sitt arbeid på NAV-reformen sine overordnede målsettinger:

- Få flere i arbeid og færre på stønad.
- Gjøre det enklere for brukerne, og tilpasse forvaltningen til brukernes behov.
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

NAV Halden – Aremark, har følgende hovedfokus:

- Det arbeides målrettet med enkeltklienter for å få disse over på annen inntekt enn sosialstønad og fra passivitet til aktivitet.

Organisering

Organiseringen av virksomheten har som formål å skape stor fleksibilitet og utnyttelse av ressursene slik at den enkelte medarbeiders kompetanse kan benyttes mellom fagområdene. Fagfeltet skal benytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste. I tillegg skal den enkelte bruker få kvalitativt gode tjenester relatert til behov.

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser.

- Instanser som arbeider med barn og unge i kommunen har høy bevissthet om forhold som kan medføre tiltak fra barneverntjenestens side.
- Deltakelse i diverse interkommunale arbeidsgrupper innen psykiatri og barnevern (BUPP, PPT, SMP) er nødvendig for å opprettholde et godt faglig nivå.

- I 2022 iverksettes ny barnevernreform, dette er en omfattende reform som pålegger kommunen flere ressurskrevende oppgaver, både økonomisk og personalmessig. Aremark må begynne å forberede seg allerede nå på dette.
- Lov om folkehelse stiller krav til kommunens folkehelsearbeid. Det kan søkes om midler fra år til år til spesifikke folkehelse prosjekter. Søknadsarbeidet i forhold til prosjektsøknader og regnskap er ressurskrevende.

Tjenestemål i planperioden:

Områdene barnevern og helse står foran flere utfordringer:

- Videreføre arbeidet med tverrfaglig tilnærming. Barnevern, psykiatri og rus har flere fellesnevner. Kommunens øvrige tjenester overfor barn og unge er viktige samarbeidsparter. Kvalitet i arbeidet gir bedre tjenesteyting og vil på sikt også være kostnadseffektivt.
- Kompetanseheving av de ulike fagretningene bør vektlegges, for på denne måten å kunne møte befolkningens behov med kvalitativ god metodikk og kunnskap på de ulike fagområdene.
- Forberedelser til barnevernreformen i 2022 vil få en sentral plass i arbeidet fremover, dette i tillegg til de andre områdene det jobbes med.

Økonomi

- På barnevernsområdet ser vi en utvikling som krever mer innsats og flere kostbare tiltak, samtidig er vi avhengige av å kjøpe flere eksterne tjenester, spesielt veiledning til fosterhjem, foreldreveiledning og juridisk bistand samt konsulent bistand i tunge og krevende saker. Dette påvirker den økonomiske situasjonen på området negativt. Barnevern er en uforutsigbar tjeneste, som påvirkes av omfattende og til tider kostbare tiltak.
- Psykiske problemer hos barn og unge øker og vil stille krav til økt innsats fra virksomheten, bruken av omfattende tiltak og veiledning er en betydelig faktor.
- Kommunepsykolog er en digital tjeneste Aremark kjøper fra eksternt leverandør, dette oppleves å fungere tilfredsstillende.

Folkehelse:

- Virksomheten har koordineringsansvar og har sekretariatsfunksjon for den administrative Folkehelsekomite. I tillegg har folkehelsekoordinator ansvaret for ivaretagelse av retningslinjer og lovverk knyttet til folkehelse.
- Utarbeide skriftlig oversikt over helseutfordringene i kommunen (kommuneplanens samfunnsdel og folkehelseprofil). Dette vil kreve ressurser utover forventet forbruk.

Tjenestenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
31 – Barnevern, helse og NAV	7 676 683	9 970 109	9 964 137	9 964 137	9 964 137	9 964 137
32 - NAV	3 394 269					

*NAV er flyttet til virksomhet barnevern, helse og NAV.

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Legetjenesten	Legevakt	Reduserte utgifter	-350	-350	-350	-350
Folkehelse	Aktiv på dagtid		+25	+25	+25	+25
Barnevern	Kjøp av tjenester fra kommuner og fylkeskommune	Økte tiltak og utgifter	+397	397	+397	+397
NAV	VA plass	Utvidet tilbud	+40	+40	+40	+40
NAV	Krisesenter		+120	+120	+120	+120
NAV	Økonomisk sosialhjelp	Redusert utgift	-200	-200	-200	-200

RAMMEOMRÅDE PLEIE OG OMSORG

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Tjenester og oppgaver

Fosbykollen sykehjem omfatter drift av Fosbykollen sykehjem som har 16 sykehjemsplasser, hvorav 13 er langtidsplasser og tre er korttidsplasser.

- Kommunale akutte døgnplasser.
- Demenskoordinator.
- Kreftkoordinator.
- Rehabilitering.
- Ergoterapi.

Hovedkjøkken Fosbykollen omfatter drift og matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Aremark barnehage.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon i henhold til enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringning av varm mat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.
- Salg av mat til arrangementer i kommunal regi.

Hjemmetjenester. Omfatter helse og omsorgstjenester til hjemmeboende.

Styrket omsorg omfatter lønns- og driftsutgifter til individuelle omsorgstiltak, herunder kjøp av aktivitetstilbud.

Omsorgslønn og støttekontakter. Omsorgslønn omfatter lønn til pårørende som ivaretar personer med omfattende omsorgsbehov. Erstatte delvis kommunale tjenester. Støttekontakter gis til personer med fysiske eller psykiske problemer med behov for hjelp til sosial omgang.

Avlastningstiltak for unge med psykiske og fysiske funksjonshemninger. Handler i hovedsak om kjøp av tjenester.

Hjemmehjelp omfatter hjemmehjelp.

Organisering

Områdets hovedoppgave er å gi tjenestemottakerne tilfredsstillende og mest mulig likeverdige tilbud i tråd med BEON (beste effektive omsorgsnivå) uavhengig av bosted, inntekt og sosial status. Funksjonshemmede skal ha full deltakelse og likestilling i samfunnet.

Aremark kommune skal sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av helse - og omsorgstjenester. Tjenestene skal tilpasses gjennom å ivareta hensynet til endringer i befolkningens behov og særlig ivareta hensynet til de svakeste brukerne.

Tjenesteproduksjonen drives blant annet med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven, samt «Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten».

Gjennom 2020 er omorganiseringsprosessen innenfor området pleie og omsorg videreført. Målsettingen om å dreie fokus bort fra institusjonsomsorg og over mot hjemmebaserte tjenester har hatt en sentral plass i arbeidet. En arbeidsgruppe bestående av politikere, ledere, tillitsvalgte, vernetjenesten og personalkonsulent har i løpet av perioden arbeidet med prosjektet «fremtidens pleie og omsorgstjenester i Aremark». Dette arbeidet har blant annet ført til at salget av boligene på Bergslund ble skrinlagt, og at det planlegges og prosjekteres et omsorgstun. Omsorgstunet skal ivareta personer med spesielle behov, som trenger omfattende bistand. Arbeidet med dette er i gang og de første beboerne er allerede på plass i egne boliger.

Det har i tillegg vært rettet fokus mot tjenesteområdets økonomi og et behov for effektivisering og å redusere utgifter. Fokuset på kostnadseffektive tiltak videreføres i 2021, samtidig som leveranse av gode tjenester vil ha en sentral plass i arbeidet.

I en liten kommune som Aremark er man avhengig av et nært samarbeid lederne imellom slik at ressurser fordeles mest hensiktsmessig ut fra den totale tjenestens behov. Aremark kommunes psykiatritjeneste er lagt under ledelse av avdelingsleder hjemmetjenester. Dette for å skape en mer robust psykiatritjeneste og

mulighet for et faglig fellesskap for kommunens medarbeidere. Utviklingen på psykiatriområdet krever mer personalressurs fremover, grunnet behovet for slike tjenester hos befolkningen er økende.

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:

Ny eldrereform: «Leve hele livet» har stor betydning i forhold til arbeidet i tjenesten fremover. Målet er at alle eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. «Leve hele livet» handler om de grunnleggende tingene som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Aremark kommune har iverksatt et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, dette tilbudet har pga. pandemien ikke vært operativt siden mars 2020, men forventes startet opp igjen så fort situasjonen tillater det.

Rus og psykisk helse: Etter helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tilbudene skal primært bygges opp og gis i nærmiljøet - kommunene. Spesialisthelsetjenesten skal støtte opp om arbeidet i kommunene og gi tilbud om utredning og behandling av mer alvorlige tilstander. Regjeringen vil styrke tjenestetilbudet til mennesker med rusproblemer og eller psykiske lidelser. Vi vil arbeide for at alle mennesker skal få de beste muligheter til å mestre og til å leve det livet de selv ønsker – vi vil skape brukernes og pasientens helse- og omsorgstjeneste. Det gjelder ikke minst for rusavhengige og personer med psykiske lidelser og deres barn og pårørende. Dette krever flere og mer omfattende ressurser i fremtiden.

Psykologtjeneste: Stortinget har i Stortingsmelding 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* vedtatt et lovkrav om psykologtjeneste i norske kommuner som trådte i kraft 1. januar 2020. Aremark kommune kjøper digitale psykolog tjenester til sine brukere som har behov for dette. Tilbudet tilfredsstiller de lovkrav sentrale myndigheter har vedtatt.

Samarbeid med sykehuset: Samarbeidsavtalen mellom kommunene og Sykehuset Østfold (SØ) omfatter også et administrativt samarbeidsutvalg (ADMS). Utvalget har myndighet til å fatte bindende beslutninger på tvers av forvaltningsnivåene. Saksbehandling i Administrativt samarbeidsutvalg skjer i en to-trinns behandling: Først drøftes sakene og i påfølgende møte settes saken opp til beslutning. Beslutninger i Administrativt samarbeidsutvalg skjer gjennom konsensusprinsippet. Aremark er representert i utvalget av Kommunelegene i Halden. Avdelingsleder sykehjem deltar i formøtene for Aremark.

Virksomheten har gjennom 2020 jobbet målrettet med å redusere sykefraværet og øke nærværet. Dette arbeidet videreføres gjennom planperioden. Virksomheten har hatt et gjennomgående høyt sykefravær de siste årene, men har tett oppfølging med den enkelte sykemeldte. Den tette oppfølgingen fra virksomheten og et samarbeid med IA rådgiver fra NAV Halden/Aremark skal bidra til reduksjon i sykefraværet fremover.

Virksomheten står foran flere store utfordringer:

- Større krav til kompetanse hos kommunalt helsepersonell i forhold til behandling som videreføres i sykehjem eller i pasientens hjem. Terskelen for sykehusinnleggelse er høyere og kommunen må utføre flere spesialiserte oppgaver.

- Antall sykehjemsplasser anses å være tilstrekkelig. Det bør arbeides målrettet slik at pasientene kan bo lengst mulig hjemme. Kriterier for sykehjemsplass i Aremark kommune og omsorgstrappen legges til grunn for vurderingen av tjeneste.
- Vedlikeholde og implementere prosedyrer og kvalitetsutvikling.
- Nye Gerica-moduler (pasientjournalssystem), tilpasset dagens pasient- og helseadministrasjon.
- Pleie og omsorgssektoren i Aremark kommune vil i fremtiden stå ovenfor store utfordringer. Eldrebølgen og behovet for spesialiserte tjenester til mennesker med spesielle behov, må ha en sentral plass i planleggingen av tjenesten fremover.

Tjenestemål i budsjettperioden

Sykehjemmet er bygningsmessig utformet slik at seks beboerrom ligger avskjermet fra sykehjemmets øvrige rom. De seks rommene er forbeholdt personer med demens. De siste årene har det vært satset på styrking av kompetanse og en helhetlig oppfølging av demensarbeid. Utredning og diagnostisering, planlegging, iverksetting og oppfølging av tiltak overfor personer med demens og deres pårørende utføres av vår demenskoordinator i samarbeid med leger og øvrige ansatte.

Virksomheten har delt tjenestene i sykehjem og hjemmetjenester. En reduksjon av sykehjemsplasser er gjennomført og hjemmetjenesten er styrket på en slik måte at Aremark kommune i økende grad kan ivareta brukerne lenger i deres egne hjem.

Prioriterte områder og tiltak

- Et prioritert område i 2021 vil være kompetanseheving. Det vil foregå via våre kvalitetsutviklingsprogram, Veilederen og Compilo. Interne og eksterne kursholdere vil bli benyttet.
- I tillegg vil SmartKom-samarbeidet bidra med muligheter for kompetanseutveksling som nettverks-samlinger og skulder-til-skulder opplæring.
- Det vil i planperioden satses på økt samarbeid med frivillige, da særlig i forhold til sosiale aktiviteter.
- Sykefraværsarbeidet eller nærværsarbeidet vil ha et sentralt fokus i planperioden.

Økonomi

Antall langtidsplasser i sykehjem er redusert i forhold til tidligere. Dette fører med seg en reduksjon i inntekter. Virksomheten har kommet langt i å tenke sirkulasjon på korttidsplassene ved sykehjemmet. Dette sikrer at kommunen har plasser til disposisjon ved meldte utskrivningsklare pasienter.

Det vil i budsjettåret 2021 bli en økende utfordring i forhold til personell med fagkompetanse, spesielt høyskoleutdanning. Det gir seg særlig utslag i forbindelse med ferieavvikling og ved sykdom. En konsekvens kan være økt bruk av overtid og dermed økte utgifter knyttet til dette. Situasjonen forsøkes løst ved eventuell omgjøring av stillinger fra fagarbeidere til høyskolepersonell. Arbeidsgiver har fortløpende dialog med arbeidstakerorganisasjonene i disse spørsmålene. Kostnadseffektive og gode tjenester vil ha fokus, i den forbindelse vil det bli iverksatt flere tiltak for å redusere kostnadene. Innleie av vikarer reduseres til et minimum, bakvakt for natt vurderes i hvert enkelt tilfelle, fordeling av ressurser i hjemmetjeneste og sykehjem vil bli prioritert, samt fokus på nærværsarbeid blir viktig.

Virksomheten ser en tendens til økende behov for avlastning for brukere med nedsatt funksjonsevne. Avlastningstiltak er kostbare, dette vil utfordre økonomien gjennom planperioden.

Byggetekniske utfordringer ved Fosbykollen sykehjem er et forhold som må hensynstas i planperioden. Dette er lagt inn under investeringer.

Inventar og utstyr er gammelt og slitt, mye av dette bør fornyes til dagens standard og krav.

Nødvendig velferdsteknologi, herunder moduler til saksbehandlingsprogram som Gericia og ressursstyring bør oppgraderes. Nødvendig kompetanse for å benytte og vedlikeholde programvaren må på plass.

Annen velferdsteknologi som trygghetsalarmsystemer, styringsverktøy som PDA (håndholdt pc) og GPS-sporingssystemer, og annet digitalt utstyr i hjemmene, bør prioriteres.

All saksbehandling forgår via Gericia. Alle tjenester og vedtak registreres og benyttes til rapportering. Elektronisk meldingsutveksling er innført og virksomheten er nå knyttet til ulike legekontor, sykehuset Østfold og NAV. Virksomheten benytter elektroniske timelister via Visma Ressursstyring.

Tjenestenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
33 - Pleie og omsorg	31 774 557	31 428 872	34 532 380	34 532 380	34 532 380	34 532 380

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Pleie og omsorg	Kjøp av tjenester fra kommuner	Redusert utgift	-200	-200	-200	-200
Pleie og omsorg	Reduksjon brukerbetalinger		+350	+350	+350	+350
Pleie og omsorg	Dagaktivitet		+170	+170	+170	+170
Pleie og omsorg/hjemmetjenest	Nettoøkning lønn (variabel)		+270	+270	+270	+270
Hjemmetjeneste	Styrket omsorg		+2257	+2257	+2257	+2257
Hjemmetjeneste	Omsorgslønn/støttekontakter		+174	+174	+174	+174

RAMMEOMRÅDE 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK.

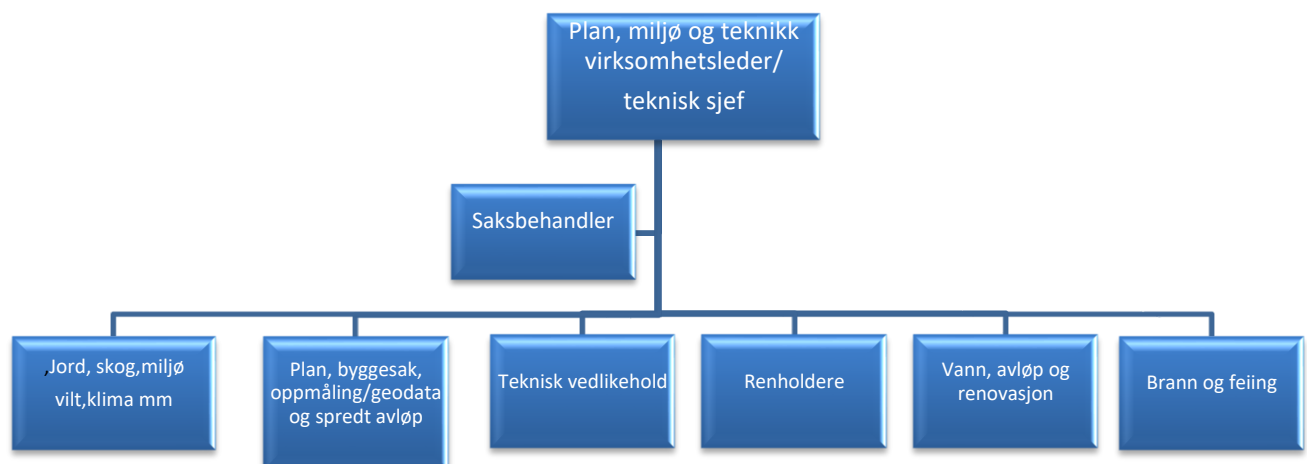

Tjenester og oppgaver

Virksomhetsområdet yter tjenester på følgende fagområder:

- Bygge- og delesaker
- Plansaker
- Geodata og oppmåling inkl oppdatering av kartgrunnlag
- Skogbruk
- jordbruk
- Miljø og klima
- Vilt
- Vann og avløp
- Vei inklusive gatelys
- Friområder, friluftsliv
- Renovasjon
- Forurensning inkl. spredte avløpsanlegg
- Vedlikehold og drift og kommunal bygningsmasse inklusive renhold
- Vedlikehold av grøntområder og plasser
- Brann og feiing
- Gjennomføring av vedtatte investeringer innenfor virksomhetsområdet

Organisering

Virksomhetsområdet omfatter administrasjon og drift av funksjonene som er tillagt fagområdene. Virksomhetsleder samordner driften av virksomheten, og har sekretæransvar for drift- og utviklingsutvalget. Fagområdene bygge- og delesaker, plan, spredt avløp, oppfølging av saker etter forurensningsloven samt oppmåling/geodata inklusive kart er ivaretatt ved kjøp fra Halden kommune.

Aremark kommune skal også i 2021 kjøpe feiertjenester og brannsjef (inkludert forebyggende) fra Halden brannvesen i samsvar med vedtatt *Avtale om brannvernssamarbeid* fra desember 2016..

Kommunen skal også fortsatt kjøpe tjenester innenfor fagområdene jordbruk, skogbruk, viltforvaltning, klima og miljø, forvaltning av friområde med mer fra Marker kommune. Nye oppgaver som fylkesmannen har tillagt kommunen innenfor utvalgte kulturlandskap og skogsbilveier ivaretas også i samarbeidsavtalen med Marker. Det, sammen med oppfølging av prosesser gjennom Klima Østfold samarbeidet har medført en økning i de tjenestene Aremark skal kjøpe fra Marker. Aremark er en del av et felles innkjøpskontor hvor Marker kommune er arbeidsgiver. Kommunen har god nytte av denne spesialkompetansen og bistanden.

Virksomhetsområdet forholder seg til plan- og bygningsloven, brann- og eksplosjonsvernloven, matrikkelloven samt en rekke andre særlover og forskrifter innen de enkelte fagområdene.

Aremark er medlem av Klima Østfold og det er budsjettert med medlemskap i Driftsassistansen. I tillegg er kommunen representert i Interkommunalt Utvalg for akutt forurensning (IUA) og i 110 brann Øst. Kommunen har også blitt med i et nød vannsamarbeid organisert av driftsassistansen. Midler til ordinært medlemskap er også ivaretatt i 2021 budsjett.

Tjenesteområde Jord, skog-, plan-, miljø og viltforvaltning

Omfatter områdene jordbruk, skog, miljø og klima, viltforvaltning, byggesak, oppmåling/geodata og plan.

Virksomhetsleder (teknisk sjef) har på vegne av kommunedirektøren den løpende kontakten med de aktuelle saksbehandlerne i Marker og Halden kommune og deres ledere. Vedtaksmyndigheten i saker innenfor disse tjenesteområdene ligger til Aremark kommune, med noen unntak innenfor jord og skog hvor myndigheten er delegert til saksbehandlerne i Marker. Det er stort press på og etterspørsel etter kommunens tjenester på disse områdene.

Utarbeidelse av kommunale planer relatert til fagområdene ligger også her. Dette gjelder også overordnede lovpålagte oppgaver hjemlet i plan- og bygningsloven hvor kommunedirektøren har en sentral og overordnet rolle. Viktige oppgaver der er utarbeidelse av kommunens planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel og arealplan som ved den siste revisjonen har blitt ivaretatt av kommunen selv. Saksbehandlingen av reguleringsplaner gjøres gjennom samarbeidsavtalen med Halden kommune.

Kommunen har, som samfunnet ellers, vært preget av pandemien som oppsto på grunn av Covid-19. Dette har gitt merutgifter og merarbeid også på teknisk.

Tjenesteområde Teknisk

Omfatter vedlikehold, renhold og oppfølging av kommunale bygg, service og vedlikehold på tekniske anlegg som ventilasjon, brann, heis og elektriske anlegg, vedlikehold og drift av kommunale veier, grøntområder, svømmehall, badeplasser og idrettsplasser samt bistand til sykehjemmet med utkjøring av hjelpemidler til brukere.

Brukerne av tjenestene som leveres innenfor dette tjenesteområdet er kommunens egne virksomheter (sykehjem, skole osv.), innbyggere i kommunen, hytteeiere og andre besøkende.

Forvaltning og administrasjon av Furulund og Aremarkhallen blir også ivaretatt av teknisk. Aremarkhallen og svømmehallen gir normalt innbyggere i alle aldre mulighet for trening og fysisk aktivitet. Svømmebassenget er normalt åpent for publikum 8 måneder i året. Skolen benytter bassenget til svømmeopplæring. I 2020 har det vært spesielt med Covid-19 og svømmehallen har for det meste vært stengt og Aremarkhallen også i perioder.

Det er stort behov for rehabilitering av svømmehallen anlegget før det kan åpne igjen. Disse tiltakene sammen med andre behov, er lagt inn som investeringer som også omfatter oppgradering av lokalene til kafeen på Furulund.

Kommunestyret har gitt kommunedirektøren i oppgave å lage en vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Denne ligger vedlagt budsjettforslaget. Utfordringen er å få avsatt tilstrekkelig med vedlikeholdsmidler. Vanlig vedlikehold er ikke investering og må tas over drift. Ettersom dette er et rammefinansiert område er det vanlig at kommunen gjennom året holder igjen på vedlikehold når kommunens totale økonomi går mot et underskudd.

Tjenesteområde Vann, Avløp og Renovasjon

Omfatter kommunal vannforsyning, avløpshåndtering, renovasjon samt innsamling av slam og tilsyn med spredte avløpsanlegg. Forurensningsloven er sentral i forhold til forvaltning når det gjelder utslipp.

Vannforsyning omfatter produksjon og distribusjon av vann og nødvendig utbygging for å ivareta forsyning av drikkevann av god kvalitet i samsvar med gjeldene lovverk og myndighetskrav til alle abonnenter.

En revidert *Plan for vann, avløp og miljø* ble godkjent før sommeren 2020. I den forbindelse ble det engasjert en konsulent som har laget en modell av kommunens vannforsyningsnett. Konklusjonen er at det innenfor vannforsyningen ikke er kapasitet til å oppfylle byggeforskriftens krav til slokkevannskapasitet eller tilstrekkelig kapasitet til å spyle ledningsnett. Et vedlegg til den godkjente planen er en handlingsplan som skal revideres årlig i forbindelse med budsjett. Denne følger som et vedlegg til budsjettforslaget og er koordinert mot forslag til investeringer.

Arbeidet med å optimalisere renseprosessen og anlegget på vannverket pågår fremdeles. Det er dialog med leverandør rundt styrken på jernklorid som brukes i renseprosessen. Det er krav om at kommunen har større kapasitet for vannleveranse enn hva som er dagens situasjon. For å bli mindre sårbare må kommunen over tid mulig sette opp et vanntårn til. Lokalisering må avklares nærmere. Dette er kostnader som forslår forskjøvet til etter planperioden.

Avløpshåndtering omfatter de anlegg og ledningsnett som er påkrevd for å samle inn og rense avløpsvann (kloakk). Dette omfatter da også kommunens renseanlegg og pumpestasjoner. Kommunen er selv forurensningsmyndighet på anlegg med mindre enn 2000 pe (personequivallenter). Skodsberg og Bjørkebekk renseanlegg faller innenfor denne kategorien anlegg. Fjerning av fremmedvann er ønskelig for en god renseprosess og for å redusere driftstid på punper etc. Da kommunen de nærmeste årene har fokus på å få tatt inn økonomisk etterslep på selvkostområdene er dette allikevel ikke prioritert i planperioden.

Det er tidligere vedtatt en ytterligere utbygging av trykkavløp i kommunen. Det har samtidig vært lagt vannledninger og trekkerør for fiber. Ved videre utbygging må det påses at kommunen har tilstrekkelig kapasitet til å forsyne nye abonnenter med drikkevann samt en buffer for uforutsette hendelser (ledningsbrudd, strømstans etc.).

Tjenesteområdene vann, avløp, slam og renovasjon drives etter selvkostprinsippet som innebærer at det enkelte området finansieres av gebyrinntekt fra brukerne av tjenestene. Det er ikke anledning å subsidiere annen drift i kommunen med inntekter fra disse områdene. Det er behov for en vesentlig økning av gebyrene på vann og avløp – særlig vann - for å være innenfor selvkostbestemmelsene og slik at disse områdene ikke belaster kommunens regnskap negativt.

Kommunen har fått tilsagn fra fylkeskommunen om midler til utbygging av bredbåndsnettet i Aremark. Prioriterte områder er Bjørkebekk og Strømsfoss.

Renovasjon er innsamling av husholdningsavfall og drift av miljøstasjoner, samt gjennomføring av vedtatte «søppel-uker». Sistnevnte er et populært tilbud som normalt gjennomføres vår og høst. I år utgikk vårens aksjon pga Covid-19. Kommunen jobber med å vurdere en organisering av renovasjonsordningen slik at privatavfall kan skilles fra næringsavfall. I gebyrgrunnlaget skal ikke disse være samlet slik det er.

Tjenesteområde Brann og feiing

Omfatter lovpålagte oppgaver etter Brann- og eksplosjonsvernloven som brannslukking, redning – inklusive helseoppdrag, ivaretagelse av akutt forurensing og feiertjenester. Både forebyggende, feier og operative tjenester kjøpes fra Halden kommune. Virksomhetsleder teknisk (teknisk sjef) har på vegne av kommunedirektøren den løpende kontakten med brannsjefen i Halden som har dette ansvaret. Aremark kommune har arbeidsgiveransvaret for Aremark brannvesen samt økonomiansvar for tjenestene. Feiergebyrer fastsettes og kreves inn av Aremark kommune. Branntilsyn på kommunale bygg ivaretas av Halden. Det er vedtatt at man skal vurdere en utvidelse av samarbeidet med Halden i forhold til dagens avtale.

Utviklingstrekk, endrede styringssignaler og rammebetingelser:

- Pandemien forårsaket av Covid-19 har naturlig nok satt sitt preg også på Aremark selv om kommunen ikke har vært særlig belastet med smittede. Det har vært brukt mye administrative ressurser i kriseledelsen og på å gjennomføre vedtak gjort der. Selv om en del aktiviteter/bygg har vært stengt ned har det vært behov for en tilsvarende økning for å ivareta andre oppgaver andre

steder i kommunen. Det har vært behov for forsterket renhold og planlegging og gjennomføring av nye rutiner.

- Kommunen fikk ekstraordinære vedlikeholdsmidler i 2020. Maling av brannstasjon og SFO bygget er gjennomført. Maling av deler av Strømsfoss Mølle utføres i 2021. Kontrakt er inngått og ubrukte midler settes på fond.
- I 2020 har det vært jobbet med å iverksette lokale forskrift for VA gebyrer hvor det er vedtatt at næringsdrivende og offentlige bygg skal ha vannmålere. Kommunen har selv installert vannmålere på kommunale bygg med unntak av barnehagen. I 2021 skal det derfor betales etter medgått forbruk. Hvordan dette vil slå ut vet man først når avlesninger for et helt år foreligger.
- *Plan for vann, avløp og miljø ble revidert i juni 2020* med en handlingsplan som skal revideres i forbindelse med budsjettbehandlingen. Handlingsplanen følger som vedlegg til dette budsjettforslaget.
- Utbyggingen av trykkavløp med vann og trekkerør for fiber har medført en del utfordringer og kommunedirektøren har tidligere ansett det som nødvendig å stoppe opp videre utbygging for å evaluere gjennomføringen av den utbygging som har vært. Man må være sikker på at videre utbygging kan gjennomføres optimalt og at man har kontroll på de økonomiske konsekvensene.
- Basert på de selvkostberegningene som foreligger foreslår rådmannen at videre utbygging av trykkavløp i all hovedsak stoppes for en periode. Etablering av økt vannforsyningskapasitet (vanntårn/evt supplerende rensesanlegg) gjennomføres heller ikke de nærmeste årene men vil komme etter planperioden. Begrunnelsen for dette er å få tatt inn mye av det underskuddet som er på VA områdene, hvor det på selvkostområdet vann er det største finansielle etterslepet.
- Det er fremdeles et stort behov for å rehabilitere vannledningsnett og bytte ut gamle ledninger for å gi forsyningssikkerhet, oppfylle offentlige krav samt å redusere lekkasjer ikke. Ytterligere investeringer er foreslått utsatt til etter økonomiplanperioden.
- Rådmannen foreslår å begrense utbygging av trykkavløp til kun å omfatte videre utbygging over til Buer i 2021. Dette er lagt inn i investeringsforslaget. Med en ny for gebyrmodell vil dette lønne seg for kommunen forutsatt at de aller fleste på Buer knytter seg på. Inntekter fra tilknytninger fra Skodsberg hyttefelt er i hovedsak lagt inn i 2021 og fra Buer hyttefelt i 2022. Det tar tid fra investeringer gjøres til tilknytningene skjer.
- Det ligger midler til innføring av krav om vannmålere på alle bygg innkjøpt av kommunen for å sikre ensartede måler/evt smartmålere i foreslåtte investering.
- Planstrategi for planperioden er nå vedtatt i november 2020.
- Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i april 2017. Rulleringen av kommuneplanens arealdel pågår fremdeles men nå er det et realistisk mål å få denne vedtatt i løpet av 2020.
- Reguleringsplanarbeidet med Fladebyåsen II pågår fremdeles da det har vært til dels kompliserte innsigelser å avklare, men det er realistisk også å ha denne vedtatt i løpet av 2020.
- Etterslepet på både oppmåling og adressering er nå i all hovedsak ferdig. Det er fremdeles en del gamle saker som må ryddes i etter hvert. Det har vært benyttet lokale koordinater slik at kart og eiendomsforhold ikke stemmer overens. Dette må man rydde opp i ettersom sakene dukker opp.
- Beredskapsarbeidet i kommunen krever også ressurser og fokus særlig som nevnt i 2020. Rollen som beredskapskoordinator er ivaretatt av teknisk sjef. Kommunestyret vedtok en overordnet ROS analyse i juni 2018 og Fylkesmannen hadde tilsyn på kommunens beredskapsarbeid i september samme år. Fylkesmannen var i store trekk fornøyd med kommunens arbeid, men kommunen fikk et avvik på manglende mål for beredskapsarbeidet. Dette henger fremdeles og har ikke blitt prioritert grunnet Covid-19, men bør på plass i 2021.
- Vedtatt innføring av en ny fraksjon med papp/papir er gjennomført som investering i 2020, og kommunen har nå også helårs hytterrenovasjon.

- Kommunen har innført programmet KOMTEK og med det fått en mer effektiv forvaltning av gebyrene samt fått rettet opp i en del forhold hos mange abonnenter
- Det ble ansatt en prosjektleder i 2019 for å øke kapasiteten på gjennomføringen av vedtatte investeringsprosjekter. Der har det vært en utskifting av personell fra 2019 til 2020. Denne ressursen har vært viktig for å få gjennomført vedtatte investeringer
- SD anlegget som gjensto etter skoleutbygging er gjennomført i 2020. Nytt låssystem på skolen er også på plass.
- Arbeidet med salg av kommunale boliger er gjennomført av kommunedirektøren i et noe mindre omfang enn forutsatt. Det er lagt inn en virkning av dette i budsjett for 2021 med helårsvirkning ved en reduksjon av husleieinntekter og medfølgende utgifter.

Tjenestemål i planperioden

- Levere tjenester som er i samsvar med innbyggere/kunders forventninger.
- Tilrettelegge for utvikling av kommunen
- Forbedre kommunens forvaltning av egen bygningsmasse og tilpasse bygningsmassen til kommunens behov
- Avklare plassering og bygging av et nytt høydebasseng samt videre utbygging og rehabilitering av VA nettet.

Prioriterte områder og tiltak

- Som i de fleste andre kommuner er det stort etterslep på bygningsvedlikehold. Det er ikke en god forvaltning av kommunens verdier men er en konsekvens av kommunens økonomiske situasjon. Det er krevende å finne midler til å bedre denne forvaltningen, da dette er rammefinansiert område som lett rammes av innkjøpsstopp i løpet av året når man ser at kommunens økonomi går mot en sprekk. Dette har vært tilfellet de siste årene. Salg av en del av boligmassen vil redusere antall bygg som skal vedlikeholdes, men det vil fremdeles være omfattende bygningsmasse igjen. Det er i dag 1,7 årsverk som skal utføre vedlikeholdsoppgaver på kommunens bygg. I tillegg kommer de tjenestene vi kjøper (elektriker, maler etc.). Det er utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg som synliggjør behovet for tiltak. Denne er tilpasset de økonomiske forutsetningene når det gjelder gjennomføring.
- Det er gjort kartlegging av flere kommunale bygg som viser avvik fra forskriftskrav på brann. Det Utbedring av Fosbykollen har vært ute på prisforespørsel, men gjennomføring av tiltakene har vært utfordrende pga vanskeligheter med tilgang i perioden med Covid 19. Midler til gjennomføring har vært oppe som egen sak og foreslås videreført til 2021.
- Det er også behov for å gjøre noen flere branntekniske oppgraderinger/utbedringer på Furulund som ivaretas i foreslått samlet investering for Furulund. Avvik på barnehagen blir ivaretatt i prosjektet med ombygging og tilbygg.
- Det er vedtatt en investering på ombygging og tilbygg av Aremark barnehage. Dette vil gi en etterlenget oppgradering av bygget og uteområdene. Realistisk fremdrift er innflytting i en «ny» barnehage i 2021. Vedtatte branntekniske investeringer utgår derfor da disse kravene må ivaretas i det prosjektet som er i gang.
- Mange av kommunens bygg får varme fra Norsk Bioenergi AS sitt varmeanlegg i Aremark. Kommunedirektøren har jobbet med en reforhandling av avtalen som nå er vedtatt. Reduserte

kostnader er allerede iverksatt fra 2020. Det er derfor ikke lagt inn investeringsmidler til kjøp av dette anlegget eller til andre alternative energiforsyningsløsninger.

- Brannstasjon har hatt et stort behov for oppgradering og utvendig vedlikehold. Maling er gjennomført ved hjelp av ekstraordinære vedlikeholdsmidler som kommunen har fått pga Covid-19. Dette har gitt bygningen et etterlengtet løft.
- Kommunen bør i planperioden få etablert flere ladestasjoner for elbiler. Det må sees på finansieringsmuligheter for disse.
- Brannsjefen har redegjort for behovet av en ny brannbil i Aremark. Denne investeringen sto i vedtatt budsjett for 2020 med 2,5 millioner. Antatt kostnad er 3,2 millioner. Det innebærer at den ikke er fullfinansiert så det må jobbes for å få tilskudd slik at investeringen kan gjennomføres. Bilen sammen med brannbåt med antatt kostnad 200' er foreslått i økonomiplanperioden. Dagens båt på 10 fot tilfredsstillende ikke behovet for en sikker og effektiv båt for brannvesenet. Båten er for å bistå ved ulykker i vann og ved fremføring av brannvernmateriell i kommunens vann og vassdrag. I tillegg er det varslet et behov for investering i ny tankbil etter denne planperioden. Anslått kostnad er 3 millioner.
- Det er behov for rehabilitering av og sanering av gamle ledninger for å få vekk fremmedvann. Fremmedvannet påvirker driftstid på pumper, øker strømforbruket og påvirker renseprosessen ved renseanlegget. Det vises til eget punkt om de økonomiske forholdene på VA områdene og tiltak er derfor ikke foreslått tatt inn.
- Det er også i 2021 lagt inn noen midler til etablering av vaktordning innenfor vann og avløp. Kommunen har per i dag ingen slik ordning. Det er et behov for å ha personell i beredskap som kan rykke ut ved vannlekkasjer, stopp på kloakkpumpestasjoner og uforutsette hendelser ved vannverk og avløpsrenseanlegg.
- Kommunen besluttet i 2020 å ivareta drift av grøntområde i all hovedsak i egen regi ved å engasjere skoleungdom. I 2020 hadde kommunen et samarbeid med AIF slik at man kunne disponere deres klipper. Grepert med å engasjere skoleungdom var vellykket slik kommunedirektøren ser det, men det er behov for å investere i en gressklipper og tilhenger for å frakte klipperen rundt til de forskjellige grøntområdene i kommunen. Dette er foreslått tatt inn som en investering. Ordningen med å ta inn skoleungdom til å utføre disse oppgavene foreslås videreført. Kommunedirektøren ønsker også om mulig å engasjere skoleungdom til malerarbeid på mindre kommunale bygg.
- Representanter for beboere på Fladebyåsen har henvendt seg til kommunen og ønsker at kommunen ivaretar sikring av veien på feltet der hvor det er store høydeforskjeller mellom vei og bebyggelsen på den siden av veien som er mot Aremarksjøen. Sikring av veien burde vært satt som en betingelse når husene på nedsiden av veien fikk byggetillatelse når så mye av tomten sprenges ut. Slik betingelse er imidlertid ikke satt. Kommunedirektøren ser behov for å sikre veien, og har funnet økonomiske rom for utbedring av veien. Kommunedirektøren vil komme tilbake til dette gjennomføringen av dette i «vedlikeholdsplan for kommunale veier» som vil bli lagt fram for politisk behandling våren 2021.

Nevnte representanter har også en forespørsel om utvidelse av bryggeanlegget, for å dekke opp antall plasser slik at dette tilsvarer antall boenheter. Det er i dag et sprik mellom det totale antall boenheter som blir på dette feltet (36) og det antall båtplasser som er etablert (34). Beboerne ønsker at kommunen vedlikeholder bryggeanlegget hvor de har båtene sine. Båtplass har vært noe av det som har vært markedsført ved salg av tomtene. Ettersom beboerne ikke har betalt leie for båtplassene anser kommunedirektøren det som rimelig at beboerne danner en velforening og overtar bryggeanlegget i den forfatning det er men med en økning av antall plasser. Midler til vedlikehold av bryggeanlegget er derfor ikke lagt inn nå. Kommunedirektøren vil komme tilbake til kommunestyret med en egen sak vedrørende bryggeplassene.

- Det har også vært behov for en vedlikeholdsplan for kommunale veier. Dette omfatter enklere tiltak som asfaltering men også trafiksikkerhetstiltak og mer omfattende utbedringer eller sikringsarbeid.
- Teknisk personell bruker sine egne biler og til dels eget verktøy i sitt arbeid. Behov utover hva dette kan ivareta leies inn. Videre leies det inn tyngre utstyr ved behov. Det brukes blant annet mye på å leie inn traktor med sjåfør. Kommunedirektøren foreslår derfor å investere i en traktor, lesseapparat (m.utstyr) og henger i 2021.

Spesielle forhold for virksomhetsområdet i perioden 2021-2024

- Å øke innbyggertallet er en viktig målsetting for kommunen i årene fremover. Trenden med befolkningsnedgang og demografi hvor det er en stor andel eldre må det jobbes med. Der er det flere viktige virkemidler som kommunen må ha fokus på.
- Byggeklare tomter. I all hovedsak er dette tenkt dekket gjennom utbygging av Fladebyåsen II. Det er også kommunale tomter i Bjørkebekk som ikke er solgt. Kommuneplanens arealdel, som er i sluttbehandlingsfasen, legger også til rette for spredt boligbygging.
- Kommunale gebyrer. Kommunedirektøren foreslår at gebyrer på saker som behandles med hjemmel i plan- og bygningsloven, matrikkelloven, forurensningsloven m fl legges på samme nivå som man har til hensikt å legge seg på i Halden kommune. Ettersom man kjøper disse tjenestene fra Halden anbefaler kommunedirektøren å ikke ha en dyrere tjeneste i Aremark enn i Halden. Dette vil også være et moment i kommunens attraktivitet med henblikk på nyetableringer og tilflytting.
- Kommunale avgifter samlet sett. Selv om gebyrene for vann og avløp er foreslått økt også i 2021 ligger det til rette for en nedgang i gebyrene for renovasjon og feiertjenester. Det innebærer at gebyrene for en normal bolige samlet sett ikke øker så mye slik at kommunen fremdeles bør være konkurransedyktige på dette området.

Økonomi

Tjenestenaavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
41 – jord og skog, plan, byggesak, oppmåling, miljø og viltforvaltning	1 851 120	1 941 716	1 980 993	1 980 993	1 980 993	1 980 993
43 – Teknisk	7 810 868	8 899 476	9 162 235	8 592 275	8 592 275	8 592 275
44 - VAR-området	-563 494	-6 302 128	-7 025 572	-8 104 967	-5 736 909	-5 579 799
45 - Brann og feiing	1 598 834	1 567 091	1 676 135	1 676 032	1 678 032	1 678 032

Hovedtrekk i driftsbudsjettet, endringer og konsekvenser i perioden (i hele 1000 kr):

Tjeneste	Tiltak	Konsekvenser	2021	2022	2023	2024
Teknisk	Økt husleie Furulund		-38	-38	-38	-38
Teknisk	Renhold/renholdstjenester	Reduksjon renhold	-350	-350	-350	-350

Teknisk	Husleieinntekter	Redusert pga salg	+228	+228	+228	+228
Teknisk	Vedlikehold		+662	+162	+162	+162
Teknisk	Bruk av bundet fond		-339	-	-	-
Teknisk	Reduksjon kjøp av tjenester		-158	-158	-158	-158
Plan, byggesak, oppmåling	Økte gebyrinntekter	Bygg- og oppmålingssaker	-135	-135	-135	-135
Viltfond	Vaktordning		+140	+140	+140	+140
Vann og avløp	Vaktordning		+75	+75	+75	+75
Vann og avløp	Økte gebyrinntekter og tilknytning	Tilnærming til selvkost	-1921	-3163	-940	-929
Renovasjon	Reduserte inntekter		+937	+901	+841	+778
Feiing	Reduserte gebyrer		+ 217	+138	+117	+24

Status investeringer, investeringer som foreslås videreført og nye investeringer:

Prosjekt	Videreføres	Nytt	Etter 2024
Brannteknisk oppgradering av Fossbykollen	X		
Utbedring av gatelys	X		
Aremark barnehage	X		
Brannbil/brannbåt	X		
Gressklipper		X	
Traktor m.henger		X	
Sikring vei Fladebyåsen samt båtplasser		X	
Furulund – oppgradering av teknisk anlegg svømmehall, nødvendige utbedringer for kafedrift og branntekniske tiltak		X	
Bruksendring av brukstua		X	
Mulig vanntårn			X
Ny tankbil			X

Rådmannen har sett på mulige innsparinger på stillinger grunnet kommunens økonomiske situasjon. Det er fokusert på renhold hvor man vet at kommunen har et godt nivå sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner. Rådmannen har derfor gått til det skritt å foreslå redusere renholdstjenestene med 25%. Det betyr at både frekvensen av renhold og omfanget blir redusert. Det er et utfordrende grep så lenge Covid-19 pandemien fremdeles er omfattende. Reduksjonen tenkes særlig rettet mot skole hvor elevene ved hjelp av lærer må ta et større ansvar i klasserommene og det er også tenkt redusert noe på

sykehjemmet. Det forventes ikke helårseffekt i 2021 ettersom det ikke er forventet naturlig avgang i denne yrkesgruppen i form av oppnådd pensjonsalder. Det vil ikke bli satt inn vikarer i arbeidsgiverperioden og i størst mulig grad forskyve ressurser ved fravær.

Det er behov for prosjektleder for å ha kapasitet til å gjennomføre investeringsprosjekter også i 2021.

Når kafeen på Furulund åpner opp igjen vil det være behov for økt renhold der. Det forutsettes at leietakere på Strømsfoss Mølle besørger sitt eget renhold og at det ikke er renholdsbehov på de øvrige byggene som kommunen har overtatt på Strømsfoss. Med en slik reduksjon er det heller ikke ressurser til renhold på toalettene på Skjære. Dette må løses på annen måte evt ved bruk av overtid etter behov.

Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slamtømming og tilsyn spredte avløpsanlegg

Kommunen benytter Envidan (tidligere Momentum) til beregning av selvkostområdene. I budsjettforberedelsene for 2021 har kommunedirektøren, etter sterke faglige råd fra Envidan, satt i gang revisjon av den lokale forskriften for VA gebyrer slik at det åpnes for en differensiering mellom ulike formål for eiendommer når det gjelder gebyret for fastleddet og også for å legge til rette for å kunne ha flere terminer på de kommunale gebyrene.

I fremlagte budsjettforslag og gebyrregulativ for 2021 er det valgt å differensiere på fastleddet for hytter og boliger. De eiendommer som ikke har vannmåler vil fremdeles betale for 200 m³. Vedtak om en endring av forskrift slik at det blir krav om vannmålere i alle bygg er ikke ivaretatt nå da det er ønskelig å holde igjen økning av gebyrene på området så mye som mulig. Kostnaden for vannmålere er imidlertid lagt inn i slutten av planperioden og forskriften må fa endres før innføring.

RAMMEOMRÅDE 8 SKATTER OG RAMMEOVERFØRINGER MED MER

Skatt på formue og inntekt 2021

Budsjettert skatteinntang i 2021 er kr 37 662 00.

Det er budsjettert med en ordinær skatteinntekt for 2021 på **kr 37 662 000**

Eiendomsskatt 2021

Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer **kr 3 264 000**

Eiendomsskatt på annen eiendom (næring, verker og bruk) **kr 460 000**

Statlige overføringer 2021

Rammeoverføringene bygger på regjeringens økte rammeoverføringer til kommunene.

I budsjettet er det tatt høyde for et rammetilskudd som bygger på et innbyggertall på 1327 og samme med aldersmessige fordeling som pr. 01.07.20

Det er fra og med 2017 innført et Distriktstilskudd Sør-Norge – småkommunetillegg for kommuner med reelle distriktsutfordringer. Satsene er differensiert etter kommunen sin verdi på distriktsindeksen.

Aremark kommune sin distrikts indeks for 2021 er satt til 33 som gir et småkommunetillegg på kr 6 034 000. I tillegg er vi tildelt kr 400.000 i skjønnstilskudd.

Rammeoverføringer: **kr 61 653 000**

Herav:

Ordinært skjønn **kr 400 000**

Distriktstilskudd Sør-Norge **kr 6 034 000**

Andre generelle statstilskudd: **kr 470 000**

Herav:

Investeringskomp. reform 97 **kr 0**

Investeringskomp. omsorg **kr 400 000**

Investeringskomp. Skolebygg **kr 70 000**

Integreringstilskudd flyktninger **kr 0**

Andre direkte eller indirekte skatter (konesjonsavgift:) **kr 70 000**

SUM FRIE INNTEKTER **kr 103 579 000**

Budsjettnoter

Budsjettnote 1

Grunnlag for skatteanslag og forventet beløp for inntektsutjevning.

Skatteanslag for 2021 er lagt inn i henhold til statsbudsjett og etter et folketall på 1327.

Skatteanslag for 2021	kr	37 662 000

Forventet netto inntektsutjevning for 2021	kr	4 506 000

Budsjettnote 2

Andre brukerrelaterte inntekter

Det vises her til oversikt over gebyrer, avgifter og leiepriser m.m.

Se vedlegg.

Budsjettnote 3

Forventede generelle statstilskudd 2021

Kompensasjon eldreutbygging	kr	400 000
Kompensasjon reform 97	kr	0
Kompensasjon skolebygg	kr	70 000
Integreringstilskudd	kr	0

Budsjettnote 4

Forventet aksjeutbytte 2021

Aksjeutbytte Østfold Energi	kr	800 000

Budsjettnote 5

Avsetninger og bruk av bundne fond

Bundne driftsfond

Bundne driftsfond pr 1.1.2020	kr	6 760 428
Budsjettert avsetning 2020	”	832 000
Budsjettert forbruk 2020	”	380 215
Forventet saldo pr 31.12.2020	”	7 212 213
Forventet saldo pr 31.12.2021	kr	<u>6 841 925</u>

Budsjettnote 6

Bundne investeringsfond

Bundne investeringsfond pr. 1.1.2020	kr	0

Det er ikke budsjettert avsetninger eller forbruk for 2021.

Budsjettnote 7

Selvkost VAR-områder

	Budsjett 2021				Balansen 2019		
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % 1)	Avsetn(+)/bruk av (-) dekn.gradsfond eksl. renter	Dekningsgradsfond pr 31.12. inkl.renter	Memoria for selvkost belastet drift inkl. renter
Vann	4 326 097	3 326 097	1 000 000	130,07%	-1 000 000	0	3 640 760
Avløp	7 558 050	5 852 586	1 705 464	129,14%	-1 705 464	0	4 111 568
Renovasjon	2 328 260	2 659 548	-331 288	87,54%	331 288	425 311	0
Slamtømming	1 345 824	1 250 430	95 394	107,63%	-95 394	1 241 700	0
Feiing	751 503	765 320	-13 817	98,19%	13 817	0	248 519
Spredt avløp	190 830	166 905	23 925	114,33%	-23 925	0	389 493

Budsjettnote 8

Vekting av avdrag (lånegjeld/anleggsmidler x avskrivninger)

Anleggsmidler til grunnlag pr 01.01.20	kr	236 513 834
Samlet lånegjeld (investeringsgjeld)	kr	153 330 172
Avskrivninger	kr	8 782 302
Minimum avdragsbeløp	kr	5 693 502
Budsjettert avdragsbeløp 2021	kr	5 700 000

Budsjettnote 9

Investeringsbudsjettet 2020	
	Beløp inkl. mva
424 - Fladeåsen II - tomtefelt	kr 500 000
426 - Aremark barnehage	kr 24 335 000
428 - Skiltprosjekt - skilting av kommunale veger	kr 1 000 000
434 - Kommunale veger - veglys	kr 1 250 000
459 - Brannpålegg Fosbykollen	kr 2 148 750
460 - Prosjektleder	kr 922 499
465 - Trykkavløp Buer - vann F 345 og avløp F 353	kr 5 000 000
468 - Strømsfoss	kr 500 000
469 - Oppgradering omsorgsboliger	kr 250 000
471 - Traktor m/henger	kr 625 000
472 - Furulund - oppgradering brannteknisk	kr 750 000
473 - Furulund - bad	kr 812 500
474 - Furulund - kafe	kr 200 000
475 - AV utstyr Furulund	kr 187 500
476 - Gressklipper m/utstyr	kr 150 000
477 - Grunnarbeider Sommero Industrifelt	kr 150 000
478 - Framsikt - økonomiprogram	kr 437 500
479 - Aremark treningscenter og fritidstilbud	kr 1 875 000
480 - Fettavskillere kommunale bygg	kr 250 000
481 - Sikring av vei	kr 150 000
482 - Oppgradering røropplegg Servicefløy	kr 500 000
Sum investeringer	kr 41 993 749
Egenkapitalinnskudd KLP	kr 430 000
Finansiering:	
Dekkes ved	
Momskompensasjon	kr 6 944 250
Salg av fast eiendom	kr 1 650 000
Bruk av ubundet investeringsfond	kr 7 000 000
Bruk av lån	kr 26 829 499
Sum finansiering	kr 42 423 749

Vedlegg; Økonomiske rammer 2021-2024

Bevilgningsoversikt drift

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024
Rammetilskudd	-61 651 419	-65 881 000	-61 653 000	-61 653 000	-61 653 000	-61 653 000	-61 653 000
Inntekts- og formuesskatt	-36 601 354	-34 019 000	-37 662 000	-37 662 000	-37 662 000	-37 662 000	-37 662 000
Eiendomsskatt	-5 039 086	-3 684 100	-3 724 000	-3 724 000	-3 800 000	-3 800 000	-3 800 000
Andre generelle driftsinntekter	-3 469 689	-1 615 000	-1 320 000	-1 320 000	-1 320 000	-1 320 000	-1 320 000
Sum generelle driftsinntekter	-106 761 548	-105 199 100	-104 359 000	-104 359 000	-104 435 000	-104 435 000	-104 435 000
Sum bevilgninger drift, netto	99 932 402	97 182 020	96 907 274	94 620 460	97 090 518	97 147 628	97 147 628
Avskrivninger	8 800 096	8 443 597	8 417 093	8 337 032	7 731 346	7 723 270	7 723 270
Sum netto driftsutgifter	108 732 498	105 625 617	105 324 367	102 957 492	104 821 864	104 870 898	104 870 898
Brutto driftsresultat	1 970 950	426 517	965 367	-1 401 508	386 864	435 898	435 898
Renteinntekter	-528 839	-635 000	-485 000	-485 000	-485 000	-485 000	-485 000
Utbytter	-1 857 143	-1 908 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Gevinst og tap på finansielle omlopsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 707 348	3 970 000	2 475 000	2 575 000	2 575 000	2 575 000	2 575 000
Avdrag på lån	4 842 827	6 145 000	5 700 000	6 100 000	4 900 000	4 800 000	4 800 000
Netto finansutgifter	6 164 192	7 572 000	6 890 000	7 390 000	6 190 000	6 090 000	6 090 000
Motpost avskrivninger	-8 800 096	-8 443 597	-8 417 093	-8 337 032	-7 731 346	-7 723 270	-7 723 270
Netto driftsresultat	-664 954	-445 080	-561 726	-2 348 540	-1 154 482	-1 197 372	-1 197 372
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:							
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 619 733	445 080	-370 288	-61 369	-67 516	-70 547	-70 547
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	893 656	0	932 014	2 409 909	1 221 998	1 267 919	1 267 919
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 513 389	445 080	561 726	2 348 540	1 154 482	1 197 372	1 197 372
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Sum bevilgninger drift, netto 2021-2024

Tjenestenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
11 - Sentraladministrasjon	14 532 314	17 700 061	19 366 323	19 422 395	19 522 395	19 422 395
22 - Barnehage og kultur	7 801 091	8 823 851	8 561 743	8 561 743	8 561 743	8 561 743
23 - Aremark skole og SFO	24 056 162	23 152 972	18 688 900	17 995 472	17 995 472	17 995 472
31 - Barnevern, helse og NAV	7 676 683	9 970 109	9 964 137	9 964 137	9 964 137	9 964 137
32 - NAV	3 394 269	0	0	0	0	0
33 - Pleie og omsorg	31 774 557	31 428 872	34 532 380	34 532 380	34 532 380	34 532 380
41 - Landbruk, plan, byggesak, oppmåling, miljø og	1 851 120	1 941 716	1 980 993	1 980 993	1 980 993	1 980 993
43 - Teknisk	7 810 868	8 899 476	9 162 235	8 592 275	8 592 275	8 592 275
44 - VAR-området	-563 494	-6 302 128	-7 025 572	-8 104 967	-5 736 909	-5 579 799
45 - Brann og feiling	1 598 834	1 567 091	1 676 135	1 676 032	1 678 032	1 678 032
Totalsum	99 932 404	97 182 020	96 907 274	94 620 460	97 090 518	97 147 628

Bevilgningsoversikt investering

	Regnskap		Budsjett					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2023	2024	
Investeringer i varige driftsmidler	2 231 190	41 459 999	41 993 749	4 047 499	2 922 499	922 499			
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0			
Investeringer i akjer og andeler i selskaper	360 073	430 000	430 000	430 000	430 000	430 000			
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0			
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0			
Sum investeringsutgifter	2 591 263	41 889 999	42 423 749	4 477 499	3 352 499	1 352 499			
Kompensasjon for merverdiavgift	-132 852	-5 587 500	-6 944 250	-625 000	0	0			
Tilskudd fra andre	-1 023 000	0	0	0	0	0			
Salg av varige driftsmidler	0	-24 000 000	-8 000 000	0	0	0			
Salg av finansielle anleggsmidler	-32 619	0	0	0	0	0			
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0			
Mottatte avdrag på utlån av egne midler									
Bruk av lån	0	-13 122 499	-26 829 499	-3 422 499	-2 922 499	-922 499			
Sum investeringsinntekter	-1 188 471	-42 709 999	-41 773 749	-4 047 499	-2 922 499	-922 499			
Videreutlån	0	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000			
Bruk av lån til videreutlån	0	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000			
Avdrag på lån til videreutlån	150 259	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000			
Mottatte avdrag på videreutlån	-832 141	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000			
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0			
Overføring fra drift	0								
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfor	435 221								
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfc	0	820 000	-650 000	-430 000	-430 000	-430 000			
Dekning av tidligere års udekket beløp	0								
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	435 221	820 000	-650 000	-430 000	-430 000	-430 000			
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0			

Investering i varie driftsmidler 2021-2024

	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
1121 - Økonomi, regnskap, lønn og innføring	0	0	437 500	0	0	0
1122 - IT-fellessystemer	0	625 000	0	0	0	0
4321 - Omsorgsboliger	279 033	0	750 000	0	0	0
4322 - Kommunale tomtefelt	0	500 000	650 000	0	0	0
4330 - Rådhuset	0	187 500	0	0	0	0
4331 - Aremark skole	317 466	1 750 000	0	0	0	0
4332 - Aremark barnehage	97 323	16 250 000	24 335 000	0	0	0
4333 - Fosbykollen sykehjem	0	1 875 000	2 398 750	0	0	0
4335 - Furulund	0	0	1 950 000	0	0	0
4337 - Ungdomsklubben	0	1 875 000	0	0	0	0
4338 - Aremarkhallen	0	0	1 875 000	0	0	0
4343 - Strømsfoss	0	0	500 000	0	0	0
4350 - Parker	0	0	150 000	0	0	0
4370 - Kommunale veger	97 323	1 000 000	1 775 000	0	0	0
4371 - Vegbelysning	0	1 250 000	1 250 000	0	0	0
4440 - Vann	331 879	1 600 000	2 500 000	0	2 000 000	0
4441 - Avløp og rensing	493 802	11 422 499	3 422 499	922 499	922 499	922 499
4442 - Renovasjon	329 977	0	0	0	0	0
4443 - Slam	59 715	0	0	0	0	0
4444 - Avløp spredt bebyggelse	2 070	0	0	0	0	0
4510 - Brannvesen	160 818	3 125 000	0	3 125 000	0	0
4511 - Feiervesen	61 786	0	0	0	0	0
Totalsum	2 231 192	41 459 999	41 993 749	4 047 499	2 922 499	922 499

Sum bevilgninger investering, netto 2021-2024 - detaljert

Radetiketter	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
1 - Politisk styring og sentraladministrasjon						
1121 - Økonomi, regnskap, lønn og innføring	0	0	437 500	0	0	0
1122 - IT-fellessystemer	0	625 000	0	0	0	0
4 - Drift og utvikling						
4321 - Omsorgsboliger	279 033	0	250 000	0	0	0
4321 - Oppgradering røranlegg Serviceløp	0	0	500 000	0	0	0
4322 - Kommunale tomtfelt - arealer til boligbygging	0	500 000	500 000	0	0	0
4322 - Grunnarbeider industrifelt	0	0	150 000	0	0	0
4430 - Rådhuset - uteområder	0	187 500	0	0	0	0
4331 - Aremark skole - ombygging/rehabilitering	0	625 000	0	0	0	0
4331 - Aremark skole - SD-anlegg og låsesystem	253 964	0	0	0	0	0
4331 - Aremark skole - asfaltering og lyssetting	63 502	1 000 000	0	0	0	0
4331 - Aremark skole - solskjerming bibliotek	0	125 000	0	0	0	0
4332 - Aremark barnehage - ombygging/rehabilitering	97 320	16 250 000	24 335 000	0	0	0
4333 - Fosbykollen - brannpåløp	0	1 875 000	2 148 750	0	0	0
4333 - Fosbykollen - fettavskiller kommunale bygg	0	0	250 000	0	0	0
4335 - Furulund - oppgradering brannteknisk	0	0	750 000	0	0	0
4335 - Furulund - bad	0	0	812 500	0	0	0
4335 - Furulund - kafé	0	0	200 000	0	0	0
4335 - Furulund - AV-utstyr	0	0	187 500	0	0	0
4337 - Aremark ungdomsklubb	0	1 875 000	0	0	0	0
4338 - Aremarkhallen	0	0	1 875 000	0	0	0
4343 - Strømsfoss	0	0	500 000	0	0	0
4350 - Parker - traktor m/henger	0	0	625 000	0	0	0
4350 - Gressklipper m/utstyr	0	0	150 000	0	0	0
4352 - Trimløype	0	0	0	0	0	0
4370 - Kommunale vegger - adressering	97 323	1 000 000	1 000 000	0	0	0
4370 - Kommunale vegger - sikring	0	0	150 000	0	0	0
4371 - Vegbelysning	0	1 250 000	1 250 000	0	0	0
4440 - Vann	331 879	1 600 000	0	0	0	0
4440 - Vann og avløp Buer	0	0	2 500 000	0	0	0
4440 - Vannmålere	0	0	0	0	2 000 000	0
4441 - Avløp og rensing	493 802	10 922 499	922 499	922 499	922 499	922 499
4441 - Skodsborg renseanlegg	0	450 000	0	0	0	0
4441 - Vann og avløp Buer	0	0	2 500 000	0	0	0
4441 - KomTek	0	50 000	0	0	0	0
4443 - Renovasjon	329 977	0	0	0	0	0
4443 - Slam	59 716	0	0	0	0	0
4444 - Avløp spredt bebyggelse	2 070	0	0	0	0	0
4510 - Brannvesen - verneutstyr	160 818	0	0	0	0	0
4510 - Brannvesen - brannbil/båt	0	3 125 000	0	3 125 000	0	0
4511 - Feiervesen	61 786	0	0	0	0	0
Totalsum	2 231 190	41 459 999	41 993 749	4 047 499	2 922 499	922 499

Vedlegg; Gebyrer, avgifter, leiepriser fra 01.01.2021

GEBYRER, AVGIFTER, LEIEPRISER FRA 01.01.2020

Leiepriser for kommunale boliger og eiendommer (ikke mva-belagt)

Leiepriser for kommunale eiendommer, boliger, borettsleiligheter, ungdomsleiligheter og omsorgsboliger/trygdeboliger økes i henhold til konsumprisindeks; jfr. Husleieloven.

Betalingssatser for hjemmehjelp (ikke mva-belagt)

Betalingssatsene er fastsatt lik:

Inntektsgruppe	Betalingssatser
Opp til 2 G	kr. 215,- pr. mnd
2-3 G	kr. 169,- pr. time
3-4 G	kr. 226,- pr. time
4-5 G	kr. 283,- pr. time
Over 5 G	kr. 299,- pr. time

G = Grunnbeløpet i folketrygden

Samme betalingssatser gjelder for tekniske tjenester som kommer inn under hjemmehjelpsordningen.

Matsservering til brukere med enkeltvedtak (ikke mva-belagt)

Pris pr. porsjon:

Liten middag uten dessert	kr. 52,-
Liten middag med dessert	kr. 73,-
Normal middag uten dessert	kr. 80,-
Normal middag med dessert	kr. 99,-
Grøt	kr. 38,-
Kveldsmat	kr. 55,-
Emballasje pr. porsjon ved varmmatombringing	kr. 14,-

Trygghetsalarmer (ikke mva-belagt)

Pris på bruk av trygghetsalarm pr. måned kr. 257,-

Barnehageplasser (ikke mva-belagt)

Foreldrebetaling for barnehageplasser fastsettes til makspris for hel plass.

Tillegg kr 179,- for melk og frukt og kr 58,- for lunsj en gang pr uke.

Søskenmoderasjon er lik lovens minimum slik at det gis 30% moderasjon for 2. barn og 50% for 3. eller flere barn. Moderasjonen skal omfatte søsken som bor fast sammen.

Skolefritidsordning (SFO) (ikke mva-belagt)

Betalingssatsene er justert for prisstigning og er som følger:

Hel plass	kr. 2.388,- pr. mnd.
Korttidsplass	kr. 1.791,- pr. mnd.

Søskenmoderasjon er slik at det gis 30 % moderasjon for 2. barn eller flere. Moderasjonen skal omfatte søsken som bor fast sammen.

Kulturskole (ikke mva-belagt)

Egenbetalingen er kr 3.150,- pr plass pr år og kr 2.100,- pr plass pr år for barn nr 2 eller flere.

Leiepriser Furulund (ikke mva-belagt):

Leieprisene pr dag:

	søndag-torsdag	fredag-lørdag
Storsal, møterom I og II	kr. 800,-	kr. 1.800,-
Storsal	kr. 400,-	kr. 1.100,-
Møterom I	kr. 180,-	kr. 380,-
Møterom II	kr. 250,-	kr. 500,-
Møterom I og II	kr. 400,-	kr. 800,-

Leiepriser Aremark skole (ikke mva-belagt):

	mandag-torsdag
Lærerværelse/elevtorg	kr. 620,-
Møterom	kr. 310,-
SFO	kr. 510,-
Ved helt spesielle arrangement kommunedirektøren	Fastsettes særskilt av

Leiepriser Aremark barnehage (ikke mva-belagt):

	mandag-torsdag
Hele bygget	kr. 830,-
Ved helt spesielle arrangement kommunedirektøren	Fastsettes særskilt av

Badepriser (ikke mva-belagt):

Enkeltperson 17 år og yngre/pensjonister	kr. 20,-
Enkeltperson 18 år og eldre	kr. 50,-
Familie	kr. 70,-
Klippekort for enkeltpersoner; 12 klipp betal for 10;	Kr 200 for barn, kr 500 for voksne.

Leiepriser Aremarkhallen

Lag og foreninger tilknyttet Aremark kommune Gratis treningstid

Øvrige lag og foreninger, enkeltpersoner og bedrifter; pr. time kr. 300,-

Lokale idretts- og kulturarrangement; 3 timers minimumsleie kr. 900,-
+ pr. påbegynte klokke time utover 3 timer kr. 300,-

Andre idretts- og kulturarrangement; 3 timers minimumsleie kr. 1500,-
+ pr. påbegynte klokke time utover 3 timer kr. 300,-
Ved helt spesielle arrangement Fastsettes særskilt av
kommunedirektøren

BETALINGSREGULATIV
GJELDENE FRA 01.01.2021

**For plan, byggesak, geodata, eiendom,
miljø, feiing/tilsyn, vann, avløp, slam og
renovasjon.**

Aremark kommune

Gebyrer med hjemmel i:

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og
byggningsloven) av 27. juni 2008 nr 71 § 33-1

Lov om vern mot forurensninger og om avfall

(Forurensningsloven) av 13. mars 1981 nr 6 § 52 a

Lov om eigedomsregistrering (Matrikkellova) av 17. juni 2005 nr 101 § 32

Lov om eierseksjoner (Eierseksjonsloven) av 16. juni 2017, sist endret fra
01.01.2020

**Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om
brannvesenets redningsoppgaver** (brann- og eksplosjonsloven) av 01.07.2002

Innhold

KAP. 1 ALMINNELIGE BESTEMMELSER	5
§ 1-1 BETALINGSPLIKT	5
§ 1-2 BEREGNINGSTIDSPUNKT	5
§ 1-3 FORFALTE UBETALTE FORDRINGER	5
§ 1-4 REGULERING AV GEBYR.....	5
§ 1-5 TIMEPRIS	5
§ 1-6 AVBRUTT ARBEID/TRUKKET SAK	6
§ 1-7 URIMELIG GEBYR.....	6
§ 1-8 GEBYR FOR SAKKYNDIG BISTAND	6
§ 1-9 TILSYN	6
§ 1-10 KLAGEADGANG	6
GEBYRER ETTER LOV OM PLANLEGGING OG BYGGESAKSBEHANDLING § 33-1 og § 32-8	6
KAP. 2 DETALJREGULERING.....	6
§ 2-1 GENERELT	7
§ 2-2 FRITAK FOR GEBYR.....	7
§ 2-3 DETALJREGULERING.....	7
§ 2-4 KONSEKVENsutREDNINGER.....	7
§ 2-5 MINDRE REGULERINGSENDNINGER	7
§ 2-6 FORLENGELSE AV PLANVEDTAK	7
§ 2-7 ANDRE UTREDNINGER OG TILLEGGSGEBYR	7
§ 2-8 MAKSIMUMSGEBYR FOR PLANBEHANDLING.....	8
KAP. 3 BEHANDLING AV BYGGESAKER	8
§ 3-1 GENERELT	8
F. Forhåndskonferanse.....	8
§ 3-2 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-4	8
§ 3-3 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-3	9
§ 3-4 STØRRE BYGG OG SPESIELLE BYGG, NYBYGG, TIL- OG PÅBYGG	10
§ 3-5 ENDRING AV EKSISTERENDE BEBYGGELSE.....	11
§ 3-6 TEKNISKE INSTALLASJONER - OPPFØRING, ENDRING, REPARASJON	11
§ 3-7 ANDRE TILTAK	12
§ 3-8 BYGNINGER SOM ER FREDET ELLER REGULERT TIL BEVARING	13
§ 3-9 ENDRING AV TILLATELSE	13
KAP. 4 DISPENSASJONER OG ULOVLIGHETSOPPFØLGING M.V.....	13
§ 4-1 ULOVLIGHETSOPPFØLGING	13
§ 4-2 OVERTREDELSESSEBYR	13
§ 4-3 TILTAK SOM KREVER DISPENSASJON - PBL KAPITTEL 19.	14
KAP. 5 RIVING AV BYGNINGER, KONSTRUKSJONER OG ANLEGG PBL §§ 20-3 og 20-4 ...	14

§ 5-1 TILTAK ETTER PBL §§ 20-3 og 20-4	14
KAP. 6 SKILT OG REKLAME PBL § 20-1 bokstav i) jf. §§ 20-2, 20-3 og 20-4	15
§ 6-1 BEHANDLING AV SØKNADER	15
§ 7-1 DRIFTSTILLATELSE FOR NYE HEISER, OMBYGGINGER OG STØRRE REPARASJONER AV EKSISTERENDE HEISER	15
KAP. 8 DELINGSSØKNADER	15
§ 8-1 SAKSBEHANDLING	15
KAP. 9 BEHANDLINGER ETTER FORURENSNINGSLOVEN	16
GEBYRER ETTER LOV OM EIENDOMSREGISTRERING	16
KAP. 10 GEBYRER ETTER LOV OM EIENDOMSREGISTRERING	16
OPPMÅLING	16
§ 10 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET	16
§ 10-1-1 OPPRETNING AV GRUNNEIENDOM OG FESTEGRUNN OG MATRIKULERING AV EKSISTERENDE UMATRIKULERT GRUNN	17
§ 10-1-2 OPPRETNING AV UTEAREAL PÅ EIERSEKSJON	17
§ 10-1-3 OPPRETNING AV ANLEGGSEIENDOM	17
§ 10-1-4 REGISTRERING AV JORDSAMEIE	18
§ 10-1-5. INNLØSNING AV FESTEGRUNN	18
§ 10-2 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET UTEN FULLFØRT OPPMÅLINGSFORRETNING	18
§ 10-2-1 AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING	18
§ 10-2-2 OPPMÅLINGSFORRETNINGSARBEIET DELVIS BLIR UTFØRT AV KOMMUNEN, DELVIS AV ANDRE	18
§ 10-3 GRENSEJUSTERING	18
§ 10-3-1 GRUNNEIENDOM	19
§ 10-3-2 ANLEGGSEIENDOM	19
§ 10-4 AREALOVERFØRING	19
§ 10-4-1 GRUNNEIENDOM	19
§ 10-4-2 ANLEGGSEIENDOM	19
§ 10-5 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING	19
§ 10-6 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER	20
§ 10-7 OPPMÅLINGSFORRETNING OVER SPESIELLE AREALER	20
§ 10-8 UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV	20
KAP. 11 GEBYRFORSKRIFTER FOR ARBEIDER ETTER LOV OM EIERSEKSJONER	20
KAP. 12 FORSKRIFT OM FEIING OG TILSYN I AREMARK KOMMUNE	21
§ 12-1 HJEMMEL	21
§ 12-2 ØKONOMI	21
§ 12-3 FAGLIG UTFØRELSE	22
KAP. 13 FORSKRIFT OM GEBYR FOR VANN, AVLØP OG RENOVASJON I AREMARK	

KOMMUNE.....	23
§ 13-1 VANN	23
Årsgebyr for vann og avløp.....	23
Abonnementsgebyr VANN	23
Forbruksgebyrer VANN.....	23
Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler	23
Definisjonen på næring er:	24
Kommunal avlesning av vannmåler	24
Sommervann og vannmåler.....	24
§ 13-2 AVLØP	24
Forbruksgebyrer AVLØP	24
Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler	24
§ 13-3 TILKNYTNINGSGEBYR.....	25
§ 13-3 SLAMTØMMING	25
§ 13-4-1 RENOVASJON	25
§ 13-4-2 KONTAINERE VED HYTTEFELT.....	26
§ 13-5 OM FRITAK FRA KOMMUNALE GEBYR	26
§ 13-6 OM FRITAK FRA VANN- OG AVLØPSGEBYRER FOR IDEELLE LAG OG FORENINGER.....	26
KAP. 14 TAKSTER FOR EIENDOMSINFORMASJON.....	26

KAP. 1 ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Gebyrer i kapittel 1-12 er listet opp uten merverdigavgift (mva), det ikke betales for mva der kommunen er myndighetsutøvende. Gebyrene fra kapittel 13-14 er listet opp med og uten mva og blir fakturert med mva.

Gebyrer vedtatt med hjemmel i plan- og bygningsloven § 33-1 og gjelder tiltak som blir behandlet etter *forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) SAK 10*.

§ 1-1 BETALINGSPLIKT

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr, 10 % av rettsgebyret. Gebyret utstedes til tiltakshaver. Ved avslag på søknad blir gebyret ikke godskrevet ved innsendelse av ny revidert søknad.

§ 1-2 BEREKNINGSTIDSPUNKT

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, endringssøknad, melding eller rekvisisjon foreligger.

§ 1-3 FORFALTE UBETALTE FORDRINGER

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/ forslagsstiller /rekvirent, kan kommunen kreve at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes. Gebyret for ulike sakstyper forfaller forøvrig til betaling slik:

A. Planforslag og konsekvensutredninger

Gebyret for reguleringsplaner og konsekvensutredninger må være betalt før saken legges ut til offentlig ettersyn første gang. Mindre endringer i reguleringsplan faktureres når vedtak fattes.

B. Byggesøknader

Gebyret faktureres når vedtak fattes. Igangsettelsestillatelse, brukstillatelse, eller ferdigattest vil ikke bli gitt før gebyret er betalt.

C. Skilt og reklame

Gebyret faktureres når vedtak fattes.

D. Heiser /løfteanretninger

Gebyret må være betalt før driftstillatelse utstedes.

§ 1-4 REGULERING AV GEBYR

Endringer av forskrift om gebyrregulativ vedtas av kommunestyret. Det gjøres normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for kommende år. Rettsgebyret (kap 5) følger de til enhver tid gjeldende satser.

§ 1-5 TIMEPRIS

For gebyr som ikke fastsettes på annen måte, herunder oppfølging av ulovlige tiltak, skal beregnes etter medgått tid følgende timesatser skal brukes:

Kontorarbeid:	Saksbehandler	1165
	Assistent	660
Feltarbeid	Saksbehandler	1165

§ 1-6 AVBRUTT ARBEID/TRUKKET SAK

Når en tiltakshaver/ forslagsstiller /rekvirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller måtte utføre, basert på timepris i henhold til § 1-5 - dog begrenset oppad til 75 % av satsene.

Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold.

§ 1-7 URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

§ 1-8 GEBYR FOR SAKKYNDIG BISTAND

Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven § 33-1 og § 25-2, annet ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et gebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr 2 500,-.

§ 1-9 TILSYN

10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

§ 1-10 KLAGEADGANG

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, da dette kun er en oppfølging av regulativet. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til Fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven og til Aremark kommunes klageorgan for saker etter forurensningsloven.

GEBYRER ETTER LOV OM PLANLEGGING OG BYGGESAKSBEHANDLING § 33-1 og § 32-8

KAP. 2 DETALJREGULERING

§ 2-1 GENERELT

Regulativet gjelder for alle detaljreguleringer. Regulativet gjelder for nye reguleringsplaner og for utfylling og endring av vedtatte reguleringsplaner.

Gebyr skal være innbetalt før saken legges frem til 1. gangs behandling, eller rådmannen fatter vedtak på delegasjon.

Gebyret belastes forslagsstiller, uavhengig av antall hjemmelshavere innenfor planområdet.

Det skal betales 75 % av fullt gebyr dersom forslagsstiller trekker innlevert reguleringsforslag før 1. gangs behandling i kommunen. Det samme gjelder når en sak må anses uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.

§ 2-2 FRITAK FOR GEBYR

Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for gebyr etter arealberegning:

- Landbruks- natur og friluftsområder hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.
- Grønnstruktur hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.
- Natur- og friluftsområder i sjø og vassdrag hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.

§ 2-3 DETALJREGULERING

Gebyr for detaljregulering

2-3-1	Planinitiativ Forberedelser og gjennomføring	11 000
2-3-2	Oppstartsmøte Forberedelser og gjennomføring	16 000
2-3-3	Regulering areal	
	Areal mindre enn 5000 m ²	137 000
	Areal mellom 5000 m ² og 10 000 m ²	174 000
	Areal over 10 000 m ² betales pr. påbegynt 5000 m ²	25 000
2-3-4	Bebygd areal For hver påbegynte 100m ² bebygd areal	4 600

§ 2-4 KONSEKVENsutredninger

For planer som utløser krav om konsekvensutredning, jf pbl § 4-2, skal det betales et tilleggsgebyr som tilsvarer 50 % av satsene for selve reguleringsplanen, jf § 2-3.

§ 2-5 MINDRE REGULERINGSENDNINGER

2-5-1	For forenklet endring av reguleringsplaner	48 000

§ 2-6 FORLENGELSE AV PLANVEDTAK

2-6-1	Søknadsbehandling om forlengelse av planvedtak	33 700

§ 2-7 ANDRE UTREDNINGER OG TILLEGGSGEBYR

Kommunen kan kreve tilleggsgebyr etter medgått tid, jf. §1-5, dersom forslagsstiller fremmer endringsforslag underveis

§ 2-8 MAKSIMUMSGEBYR FOR PLANBEHANDLING

Maksimumsgebyr for planbehandling er kr 1 025 000,-

KAP. 3 BEHANDLING AV BYGGESAKER

§ 3-1 GENERELT

A. Tillegg

I tillegg til det oppgitte gebyret for tiltak etter § 3-2 t.o.m. § 3-8 kommer gebyr for eventuelle dispensasjoner etter § 4-3.

B. Endring av tillatelse - jfr. § 3-9

Dersom arealet økes, betales - foruten gebyr for endringen - også tilleggsgebyr for det økede arealet som for ny søknad.

C. Tillegg for mangelfulle søknader

Søknader hvor kommunen må tilskrive søker for å be om supplerende dokumentasjon eller rette feil i søknaden gebyrlegges med et tillegg på 25 % til ordinær sats for det aktuelle tiltaket.

Feil eller mangler ved søknaden skal dokumenteres skriftlig i saken.

Med mangelfulle søknader menes manglende opplysninger/dokumentasjon som medfører at saken ikke er godt nok opplyst og kommunen må be om ytterligere opplysninger, underrette om feil eller mangler ved søknaden før vedtak kan fattes.

D. Tillegg for ekstra arbeid med søknader

Ekstra arbeid med søknader

- Midlertidig brukstillatelse Pbl § 21-10, tredje ledd
For midlertidig brukstillatelse nr. 1 for alle typer tiltak betales gebyr på kr 4 900,-
For midlertidig brukstillatelse nr. 2 osv. betales gebyr på kr. 2 400,- pr. brukstillatelse når prosjektet avsluttes innen 3 år fra første brukstillatelse er gitt.
- Tillegg for to-trinnsbehandling, Pbl § 21-4, 4. ledd: Kr 4 900,- pr igangsettingstillatelse

E. Midlertidige tiltak

For midlertidige tiltak (inntil 2 år) betales det 50 % av fullt gebyr for tiltaket.

Midlertidige konstruksjoner som skal stå mer enn to år regnes som permanente, og får fullt gebyr.

F. Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Kommunen plikter å føre referat.

For gjennomføring av forhåndskonferanse gjelder følgende gebyrer:

- Forhåndskonferanse for tiltak med krav om ansvarlige foretak (§ 20-3): Kr. 3 500,-
- Forhåndskonferanse for tiltak uten krav om ansvarsrett (§ 20-4): Kr. 2 500,-

§ 3-2 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-4

Tiltak som kan forestås av tiltakshaver uten krav om ansvarlig foretak, jf SAK § 3-1 og § 3-2 Arealer er definert som bruksareal BRA, jf NS 3940.

			Gebyr
3-2-1	Tilbygg	BRA t.o.m. 15 m ²	4 900
		BRA over 15 m ²	8 800
3-2-2	Nyoppføring av garasje/bod	BRA t.o.m. 15 m ²	4 900
		BRA 15 m ² - 50 m ²	8 800
		BRA 50 m ² - 70 m ²	13 100
3-2-3	Alminnelige driftsbygninger i landbruket	BRA t.o.m. 1000 m ²	15 400
3-2-4	Andre tiltak etter pbl § 20-4 inkl. terrasse, veranda		4 900
3-2-5	Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel		9 000

§ 3-3 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-3

Arealer er definert som bruksareal (BRA) jf NS 3940.

Når samme utbygger samtidig innleverer flere søknader om helt like hus på samme eiendom som skal behandles etter §§ 3-3-1, 3-3-2 og 3-3-3 gis det en rabatt på 20 % fra og med hus/leilighet nr 5. Rabatten gis ikke dersom søknadene er mangelfulle, jf § 3-1, bokstav c.

NYBYGG, TIL- OG PÅBYGG BOLIG- OG FRITIDSBOLIG

			Gebyr
3-3-1	Enebolig/fritidsbolig		23 500
3-3-2	Enebolig med sekundærleilighet		27 500
3-3-3	Tomannsbolig		39 300
3-3-4	Andre boligbygg	For hver av de to første boenhetene	19 600
		Tillegg pr. boenhet ut over 2 Max gebyr kr 80 000	12 000
3-3-5	Utvidelse av bolig/fritidsbolig, tilbygg/påbygg/takopplett – tiltak som ikke inngår i § 3-2	Utvidelser 0 – 50 m ²	8 800
		Utvidelser over 50 m ²	13 100
3-3-6	Større garasjer/garasjeanlegg større enn 70 m ² som skal tjene boligeiendom		15 400
		For hver av de to første bruksenhetene	19 600

3-3-7	Bruksendring	Tillegg pr. bruksenhet ut over 2 Maks gebyr kr 80 000	12 000
3-3-8	Søknadspliktig fasadeendring	Småhus/bolighus med inntil 3 målbare plan	4 900
		Store boligbygg	8 800
3-3-9	Sammenslåing og oppdeling av leiligheter i bolighus	Fra tomannsbolig til enebolig	2 400
		Andre sammenføringer i bolighus	8 800
		For oppdeling og sammenføring av flere enheter – pr. ny enhet	12 000
3-3-10	Hovedombygging	Det betales 50 % av gebyret for nybygg	
3-3-11	Søknadspliktig innvendig ombygging av bolighus	Pr. bruksenhet	4 900
3-3-12	Anneks som tillegg til egen bolig/fritidsbolig		4 900
3-3-13	Verandaer eller andre tilbygg over 50 m ² BYA.		13 100

§ 3-4 STØRRE BYGG OG SPESIELLE BYGG, NYBYGG, TIL- OG PÅBYGG

Søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-3 som ikke faller inn under §

3-3. Arealer er definert som bruksareal (BRA), jf NS 3940.

NÆRINGSBYGG, OFFENTLIGE BYGG, ADMINISTRASJONSBYGG, IDRETTSANLEGG, STORE LANDBRUKSBYGG MM

			Gebyr
3-4-1	Nybygg	Areal inntil 200 m ²	34 400
		Areal 200 – 500 m ²	55 600
		Areal 500 – 1000 m ²	90 300
		Areal > 1000 m ²	112 000
3-4-2	Tilbygg til alle bygg i kap. 3-4	Som nybygg fratrukket 10 %	

3-4-3	Hovedombygging	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 50 %	
3-4-4	Bruksendring	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-5	Søknadspliktig fasadeendring		8 800
3-4-6	Parkeringshus	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-7	Idrettshaller, svømmehaller m.m.	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-8	Nybygg/utvidelse av driftsbygning i landbruket.	Arealer til og med 1000 m ²	15 400
		For driftsbygninger med total BRA over 1000 m ²	30 600

§ 3-5 ENDRING AV EKSISTERENDE BEBYGGELSE

Mindre søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-3 eller § 20-4 Arealer er definert som bruksareal (BRA), jf NS 3940.

			Gebyr
3-5-1	Innredning av rom til opphold, teknisk rom, heissjakt eller heismaskinrom		13 100
3-5-3	Sammenslåing eller oppdeling av bruksenheter med annet formål enn bolig	Pr. ny bruksenhet	19 600
3-5-4	Innvendig ombygging av bygg	Pr. etasje for de tre første etasjer	8 800
3-5-5	Innvendig ombygging av bygg hvor tiltaket omfatter flere enn tre etasjer	Pr. etasje f.o.m. etasje nr 4	4 900
3-5-6	Søknadspliktig trapp	Pr stk	4 900

§ 3-6 TEKNISKE INSTALLASJONER - OPPFØRING, ENDRING, REPARASJON

Søknadspliktige tiltak etter Plan- og bygningslovens § 20-3

			Gebyr
3-6-1	Privat stikkledning /separering/tilknytning	1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	4 900
3-6-2	Privat stikkledning/separering/tilknytning	5 og flere bruksenheter, pr bruksenhet	4 400

3-6-3	Offentlige/private felles VA-ledninger	Pr. påbegynt 1000 løpemeter	8 800
3-6-4	Opparbeidelse av private og offentlige hytte- og boligfelt med vei, vann og avløp	Pr. påbegynt 100 løpemeter	9 500
3-6-5	Søknadspliktig endring av sanitæranlegg	1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	4 400
3-6-6	Søknadspliktig endring av sanitæranlegg	5 og flere bruksenheter	19 600
3-6-7	Ventilasjons-, sprinkler-, kulde- og varmepumpeanlegg med vannbåren varme. Eller tilsvarende for bygg med 3 boenheter eller mer, og andre bygg over 500 m ² BRA		8 800
3-6-8	Privat avløpsrensianlegg	Pr. anlegg	4 900
3-6-9	Søknadspliktig montering/endring av pipe	Pr. bolig	2 400
3-6-10	Andre søknadspliktige tekniske installasjoner	Pr. tiltak	4 900

§ 3-7 ANDRE TILTAK

Andre søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-3

		Gebyr
3-7-1	Store parkeringsplasser (flere enn 10 biler)	17 500
3-7-2	Mindre parkeringsplasser (til og med 10 biler)	8 800
3-7-3	Tunneler og offentlige veier - pr. påbegynt 100 meter	9 700
3-7-4	Støyskjerm, lysmast, TV-mast, radiomast, tribuner, enkle fartsoppbygg for skibakker, skitrekk, transportbane, større støttemur høyde over 2 meter o.l.	9 700
3-7-5	Midlertidige tiltak, f.eks boligbrakke på arbeidsplass - som for permanent tiltak, men ikke over kr 8 000,-	
3-7-6	Løsmasse- og fjellarbeider i dagen, grave- og fyllingsarbeid, endring av terreng, private veier og andre søknadspliktige utomhusanlegg. Pr. påbegynt 1000 m ² . Maksimalt gebyr kr 60.000,-.	8 800
3-7-7	Gjerde, mindre støttemur, søknadspliktig levegg o.l.	4 900

3-7-8	Damanlegg, basseng, brønn o.l mindre tiltak	4 900
	Store damanlegg	17 500
3-7-9	Brygger/ badebrygger under 5 løpemeter målt fra landfeste, Enkle brygger	4 900
3-7-10	Større brygger: 5-20 løpemeter Større bryggeanlegg	8 800
	Mer enn 20 løpemeter. Alle avstander målt fra landfeste	17 500
3-7-11	Broer	17 500

§ 3-8 BYGNINGER SOM ER FREDET ELLER REGULERT TIL BEVARING

3-8-1	For søknadspliktige fasadeendring på bygninger som er fredet, eller regulert til «Spesialområde bevaring», og for andre bygg i hensynssone H-570 Bevaring kulturmiljø, reduseres gebyret med 30 %	Minstegebyr	4 900

§ 3-9 ENDRING AV TILLATELSE

For endringssøknader svares 50 % av fullt gebyr. Minstegebyr kr 4 900,- og maksimalt gebyr kr 10 000,- pr tiltak.

KAP. 4 DISPENSASJONER OG ULOVLIGHETSOPPFØLGING M.V.

§ 4-1 ULOVLIGHETSOPPFØLGING

4-2-1	Saksbehandling av ulovligheter etter plan- og bygningsloven betales etter medgått tid. Det skal føres timeliste over medgått tid ifm. ulovlighetsoppfølging	Pr. time	1110

§ 4-2 OVERTREDELSESGBYR

Ved igangsetting av tiltak uten nødvendig tillatelse vil bestemmelsene i pbl § 32-8 om overtredelsesgebyr komme til anvendelse. Størrelse på eventuelt overtredelsesgebyr beregnes etter den til enhver tid gjeldende forskrift.

§ 4-3 TILTAK SOM KREVER DISPENSASJON - PBL KAPITTEL 19.

For innvilget eller avslått søknad om dispensasjon

4-3-1	Behandling av søknad om dispensasjon fra formål og plankrav i arealplan og byggeforbud i plan og pbl i forbindelse med:	Nybygg/opprettelse av ny eiendom	23 500
		Endring av eksisterende bebyggelse/eiendom	15 400
		Nyanlegg/omlegging av VA-ledninger eller annet underjordisk anlegg.	12 000
4-3-2	Behandling av søknad om dispensasjon fra bestemmelser knyttet til byggverks størrelse, utforming og plassering som er gitt i plan eller pbl. Herunder byggegrenser mot veg og nabogrense, grad av utnytting og andre bestemmelser i pbl og forskrifter som ikke omfattes av § 4-4-1		12 000
4-3-3	Ved behandling av flere dispensasjonssøknader i forbindelse med samme tiltak for hvert forhold utover 1		50 % av satsen
4-3-4	Ved administrativ behandling av søknaden og når søknaden ikke betinger at saken sendes på høring		75 % av satsen
4-3-5	Fravik/dispensasjon fra TEK 17. Beløp per fravik. Fra og med 2.avvik: 8.000,- per avvik		11400

KAP. 5 RIVING AV BYGNINGER, KONSTRUKSJONER OG ANLEGG PBL §§ 20-3 og 20-4

§ 5-1 TILTAK ETTER PBL §§ 20-3 og 20-4

Når det søkes om riving og gjenoppføring av tiltak som inngår i §§ 5-1-1 og 5-1-2, beregnes det ikke gebyr for riving.

		Gebyr
5-1-1	Mindre bygninger som garasjer, uthus, skorsteiner, murer og andre konstruksjoner	4 900
5-1-2	Eneboliger, tomannsboliger	8 800
5-1-3	For riving av andre bygninger <300 m ²	13 100

5-1-4	For riving av andre bygninger > 300 m ²	17 400

KAP. 6 SKILT OG REKLAME PBL § 20-1 bokstav i) jf. §§ 20-2, 20-3 og 20-4

§ 6-1 BEHANDLING AV SØKNADER

Satsene gjelder pr. stk. Der innretninger settes opp i grupper og /eller på samme fasade, kan gebyret reduseres til satsen for en innretning, forutsatt at gruppen samlet ikke dekker en større flate enn 35 m².

		Gebyr
6-1-1	Skilt og reklameinnretning over gesims	8 800
6-1-2	Frittstående skilt/reklameinnretninger	8 800
6-1-3	Reklameinnretninger på vegg, mur, gjerde, uthengsskilt	4 900

KAP. 7 HEISER /LØFTEINNRETNINGER PBL § 20-3

§ 7-1 DRIFTSTILLATELSE FOR NYE HEISER, OMBYGGINGER OG STØRRE REPARASJONER AV EKSISTERENDE HEISER

Gebyr omfatter saksbehandling etter pbl og utstedelse av driftstillatelse

		Gebyr
7-1-1	Personheis og vareheis med/uten personbefordring	4 900
7-1-2	Rulletrapper, rullebånd og rullende fortau	4 900
7-1-3	Småheis/trappeheis	4 900

KAP. 8 DELINGSSØKNADER

§ 8-1 SAKSBEHANDLING

Søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-1, første ledd, bokstav m) jf. §§ 20-2 og 20-4.

		Uten mangler	Med mangler
8-1-1	For søknad om fradeling av tomt i regulert område, men hvor tomtedeling ikke fremgår av vedtatt plan	6 300	7 700
8-1-2	For søknad om deling med grenser som er i samsvar med fastsatt plan	3 100	3 900
8-1-3	For søknad om fradeling av tomt i uregulert strøk	12 500	15 700

8-1-4	For søknad om fradeling av tilleggsparsell og grensejustering betales for hver eiendom som berøres av justeringen	2 600	3 200
8-1-5	For søknad om tillegg/endring	2 600	3 200

FOR DISPENSASJON I FORBINDELSE MED DELING BENYTTES § 4-3

KAP. 9 BEHANDLINGER ETTER FORURENSNINGSLOVEN

Utslippstillatelse gitt med hjemmel i forurensningsloven § 52 a, jf forurensningsforskriften 1.6.2004 § 11-4.

		Gebyr
9-1-1	Avløpsrenseanlegg inntil 15Pe (separat anlegg)	6600
9-1-2	Avløpsrenseanlegg f.o.m. 15Pe (separat anlegg)	14 200
9-1-3	Behandling av søknader etter kapittel 15, «utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann»	6000
9-1-4	Tilsyn av anlegg etter forskriftens § 15	3600
9-1-5	Behandling av tiltaksplaner, jf. forskriften kapittel 2 «graving i forurenset grunn»	14 200
9-1-6	Kontroll av tiltaksplaner som er under gjennomføring ved graving i forurenset grunn, jf. forskriften kapittel 2	3600
9-1-7	Prøvetaking og analysekostnader for mindre avløpsanlegg som må kontrolleres mer enn 2 ganger pr. år	1800
9-1-8	Infiltrasjonstest i forbindelse med etablering av private renseanlegg for avløpsvann jf. forskriften, kapittel 12	4000
9-1-9	Kontrollgebyr for alle som ikke er påkoblet det kommunale avløpsnett, prøvetaking 4.år.	664

GEBYRER ETTER LOV OM EIENDOMSREGISTRERING

KAP. 10 GEBYRER ETTER LOV OM EIENDOMSREGISTRERING

OPPMÅLING

Gebyrforskrift med hjemmel i matrikkelloven § 32 og Matrikkelforskriften av 26.6.2009 nr 864 § 16 fastsettes som følger

§ 10 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET

§ 10-1-1 OPPRETNING AV GRUNNEIENDOM OG FESTEGRUNN OG MATRIKULERING AV EKSISTERENDE UMATRIKULERT GRUNN

Arealgebyr	Gebyr
Areal fra 0 – 300 m ²	13 800
Areal fra 301 – 2000 m ²	29 800
Areal fra 2001 – 20.000m ² – pr påbegynt da.	3 500
Areal fra 20.001 – 100.000 m ² – pr påbegynt da.	1 800
Areal over 100.001 m ² – økning pr påbegynt da.	1 100

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjoner i gebyret per sak:

	Gebyr
6-10 saker	10 %
11-25 saker	15 %
26 og flere	20 %

§ 10-1-2 OPPRETNING AV UTEAREAL PÅ EIERSEKSJON

Gebyr for tilleggsareal pr eierseksjon	Gebyr
Areal fra 0 – 50 m ²	8 400
Areal fra 51 – 250 m ²	12 500
Areal fra 251 – 500 m ²	16 600
Areal fra 500-2000 m ²	29 800
Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	3 400

§ 10-1-3 OPPRETNING AV ANLEGGSEIENDOM

Gebyr som for oppretting av grunneiendom	Gebyr
Volum fra 0 – 2000 m ³	29 800
Volum fra 2001 – 20 000 m ³ pr. påbegynt 1000 m ³ .	3 500

Volum over 20 001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000 m ³ .	1 800

§ 10-1-4 REGISTRERING AV JORDSAMEIE

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

§ 10-1-5. INNLØSNING AV FESTEGRUNN

For festegrunn som skal innløses til grunneiendom, skal det gjennomføres en oppmålingsforretning. For festegrunner som har målebrev med koordinatbestemte grensehjørner i EUREF89 eller NGO 1948, eller som kan konverteres til EUREF89 gjennom noe beregning, kan oppmålingsforretningen gjennomføres uten ny merking og måling.

Gebyret for dette settes til	7 600

Festegrunner som ikke oppfyller kravet om tidligere oppmåling, gjennomføres med full oppmålings- forretning og med gebyr etter § 10.1.1

§ 10-2 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET UTEN FULLFØRT OPPMÅLINGSFORRETNING

Viser til § 10.1.1, 10.1.3 og 10.1.4. (Tidligere midlertidig forretning) kr 7 600,-

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning

§ 10-2-1 AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter § 10.1 og 10.2

§10-2-2 OPPMÅLINGSFORRETNINGSARBEIET DELVIS BLIR UTFØRT AV KOMMUNEN, DELVIS AV ANDRE

For oppmålingsforretning der deler av arbeidet utføres av andre, fastsettes gebyret til kommunen etter hvor stor andel av arbeidet kommunen utfører.

Følgende prosentskala, regnet av totalgebyret brukes	
1. Kommunens klargjøring	20 % (for St. vegv.)
2. Varsling og forretningsmøte i marka	20 % (for St. vegv.25%)
3. Tekniske arbeider og dokumentasjon	40 %
4. Registerarbeidene (sluttarbeidene)	20 %

§ 10-3 GRENSEJUSTERING

§ 10-3-1 GRUNNEIENDOM

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

Areal fra 0 – 250 m ²	12 500
Areal fra 251 – 500 m ²	20 800

§ 10-3-2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³.

Areal fra 0 – 250 m ³	16 000
Areal fra 251 – 1000 m ³	19 300

§ 10-4 AREALOVERFØRING

§ 10-4-1 GRUNNEIENDOM

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Areal	20 800
Areal fra 251 – 500 m ²	34 600
Arealoverf. pr nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på	4 900

§ 10-4-2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volum fra 0 – 250 m ³	20 800
Volum fra 251 – 500 m ³	34 600
Volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	4 900

§ 10-5 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING

For inntil 2 punkter	6 200
For overskytende grensepunkter pr punkt	700

§ 10-6 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

For inntil 2 punkter	12 500
For overskytende grensepunkter pr punkt	2 600
Gebyr for kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	

§10-7 OPPMÅLINGSFORRETNING OVER SPESIELLE AREALER

For forretninger over større sammenhengende arealer til landbruksformål, allmenne friluftformål og ferdig regulerte områder som senere skal deles, betales for klargjøring av saken et grunnbeløp på kr. 8500 og det øvrige arbeid etter anvendt tid.

§ 10-8 UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Matrikkelbrev inntil 10 sider	184
Matrikkelbrev over 10 sider	367
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen	

KAP. 11 GEBYRFORSKRIFTER FOR ARBEIDER ETTER LOV OM EIERSEKSJONER

§ 11-1 Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom.

Oppretting av eierseksjoner, nybygg

	Gebyr
1 – 3 seksjoner	7 000
4 – 8 seksjoner	8 200
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon*	700

* Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Oppretting av eierseksjoner, eksisterende bygg

1 – 3 seksjoner	7 700
4 – 8 seksjoner	9 300
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon*	1 140

* Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Reseksjonering, endring av eierseksjoner i seksjonert sameie

1 – 3 seksjoner eller fellesareal endres	8 100
4 – 8 seksjoner eller fellesareal endres	9 800
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny endret seksjon*	1 200

* Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Befaring

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig ved behandling av saken. Gebyret kommer i tillegg til behandlingsgebyr	3800

Sletting/oppheving av seksjonert sameie

Saksbehandling for å slette seksjoner på en eiendom	2700

Saker som ikke blir fullført. Når saken ikke kan avsluttes, kommunen avslår søknaden eller søker trekke saken

Avsluttes en sak før saksbehandlingen er påbegynt, betales ikke gebyr.
Avsluttes en sak etter at saksbehandlingen er påbegynt: Gebyr beregnet etter anvendt timer.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

KAP. 12 FORSKRIFT OM FEING OG TILSYN I AREMARK KOMMUNE

§ 12-1 HJEMMEL

Brann- og eksplosjonsvernloven, med tilhørende Forskrift om brannforebygging av 01.01.2016, Kap 4, pålegger kommunene å organisere brannforebyggende arbeid. Forskriften er fra innværende år endret til også å omfatte feing og tilsyn i fritidsboliger, Kap 2, § 6

«Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feingen skal feier sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegg etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.»

§ 12-2 ØKONOMI

Feing og tilsyn er en lovpålagt oppgave som skal være selvfinansiert med feiegebyr. Kommunen kan derfor ikke kreve høyere avgift enn hva driften av tjenesten faktisk koster. Det kan

dokumenteres at administrasjon og utførelse av tjenesten for fritidsboliger er mer ressurskrevende, og det legges derfor opp til noe høyere avgift for fritidsboliger.

For lovpålagt feiing og tilsyn med ildsteder og fyringsanlegg betales:

	Eks.mva	Inkl.mva
Boliger	490	613,-
Fritidsboliger	490	613,-
Øvrige tjenester som ikke omfattes av lovpålagt feiing og tilsyn. Herunder fresing, kontroll montering av nytt ildsted, fjerning av gjenstander i røykkanaler, feiing av fyrkjeler, o.l. betales pris pr. time	850	1063,-

Gebyret gjelder per pipeløp i boenhet/fritidsboligenhet.

Utenfor ordinær tjeneste / arbeidstid betales overtid og eventuelt helgetillegg i henhold til tariffavtale.

Tjenesten er behovsprøvd. Det betyr at feiing og tilsyn utføres etter mengde sot, bruk av fyringsanlegg, eller annen risiko. Feiing skal dog ikke utføres sjeldnere enn hvert fjerde år.

Avgift kreves inn flatt. Dette betyr at kostnaden belastes med lik sum pr år.

Alle priser inkluderer nødvendig kjøring og materiell. Avgift blir innkrevd sammen med øvrige kommunale avgifter gjennom kommunen.

§ 12-3 FAGLIG UTFØRELSE

Varsling av feiing og tilsyn skal skje i god tid. For fritidsboliger kreves lengre varslingstid enn for boliger. Feiervesenet vurderer til enhver tid hva som er mest hensiktsmessig.

Eier av bolig / fritidsbolig skal sørge for at feier har tilfredsstillende og typegodkjent adkomst på taket. Eier plikter også ha tilgjengelig typegodkjent stige tilgjengelig på bakken. Feier medbringer egen stige for bruk hvor dette er mest hensiktsmessig.

Dersom feiing og tilsyn ikke kan utføres pga. forhold som skyldes eier/ bruker av bygg løper feiegebyr som om tjenesten var utført. På samme måte utføres feiing og tilsyn på nytt, uten ekstra kostnad for eier / bruker, dersom tjenesten ikke kan utføres til avtalt tid av feiervesenet.

Eier / bruker av private bygg kan selv foreta feiing ved behov. Slik feiing skal kontrolleres av kommunen og fritar ikke for gebyr.

Feiervesenet skal dokumentere feiing og tilsyn i eget system. Tjenesten skal utføres i samsvar med forskriftens bestemmelser slik at brukere av tjenesten får nødvendig hyppighet, kvalitet og service.

KAP. 13 FORSKRIFT OM GEBYR FOR VANN, AVLØP OG RENOVASJON I AREMARK KOMMUNE

Det er tre grupperinger innenfor dette kapitelet i forhold til gebyrtypene kommunen har. Det er bolig, fritidsbolig og næringsliv. Det skal være vannmåler på alle eiendommer det drives næring på i Aremark kommune, dette er vedtatt i «Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer, Aremark kommune, Viken, 10.12.2020.»

§ 13-1 VANN

Årsgebyr for vann og avløp

Årsgebyr utformes iht. kommunens forskrift om vann og avløpsgebyrer. Som betyr at årsgebyret består av en fast del (abonnementsgebyr) og en mengde avhengig del (forbruksgebyr). Totalt årsgebyr består altså av begge deler.

Abonnementsgebyr VANN

Abonnementsgebyr	Eks.mva	Inkl.mva
Bolig uten vannmåler	2033,00	2541,25
Bolig med vannmåler	2033,00	2541,25
Fritidsbolig uten vannmåler (også sommertilknytning)	3049,50	3811,90
Fritidsbolig med vannmåler	3049,50	3811,90
Næringsbygg uten vannmåler *	2033,00	2541,25
Næringsbygg med vannmåler *	2033,00	2541,25

* På næringsseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyrer VANN

Forbruksgebyrer	Eks.mva	Inkl.mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m ³)	4188,00	5235,00
Bolig med vannmåler pr.m ³	20,94	26,18
Fritidsbolig uten vannmåler (betales for 200m ³)	4188,00	5235,00
Sommertilknytning (betales for 40m ³)	837,60	1047,00
Fritidsbolig med vannmåler pr.m ³	20,94	26,18
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m ³)	20940,00	26175,00
Næringsbygg med vannmåler pr.m ³	20,94	26,18

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunnlaget for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp).

Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunnlaget for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger.

Akontoer - Vann
Bolig – 140m ³
Fritidsbolig – 30m ³
Næringsbygg – 200m ³ , hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m ³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene.

Definisjonen på næring er:

1. Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst
2. Bergverksdrift
3. Industri
4. Kraft- og vannforsyning
5. Bygge- og anleggsvirksomhet
6. Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet
7. Transport, lagring, post og telekommunikasjoner
8. Bank- og finansieringsvirksomhet, forsikringsvirksomhet, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting
9. Offentlig, sosial og privat tjenesteyting

Kommunal avlesning av vannmåler

Kommunen kan selv foreta avlesning av vannmåler uten varsel til abonnenten og kan kreve særskilt gebyr for dette. Gebyret settes etter satser i § 1-5 Timepris, minimum en times arbeid.

Sommervann og vannmåler

Abonnenter med sommervann kan installere vannmåler for egen regning, men den må stå frostfritt.

§ 13-2 AVLØP

Abonnementsgebyr AVLØP

Abonnementsgebyr	Eks.mva	Inkl.mva
Bolig uten vannmåler	3288,00	4110,00
Bolig med vannmåler	3288,00	4110,00
Fritidsbolig uten vannmåler	4932,00	6165,00
Fritidsbolig med vannmåler	4932,00	6165,00
Næringsbygg uten vannmåler *	3288,00	4110,00
Næringsbygg med vannmåler*	3288,00	4110,00

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyrer AVLØP

Forbruksgebyrer	Eks.mva	Inkl.mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m ³)	7650,00	9562,50
Bolig med vannmåler pr.m ³	38,25	47,82
Fritidsbolig uten vannmåler	7650,00	9562,50
Fritidsbolig med vannmåler	38,25	47,82
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m ³)	38250,00	47812,00
Næringsbygg med vannmåler	38,25	47,82

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunnlaget for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp).

Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunnlaget for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om

montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger.

Akontoer - Avløp
Bolig – 140m ³
Fritidsbolig – 30m ³
Næringsbygg – 200m ³ , hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m ³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene.

§ 13-3 TILKNYTNINGSGEBYR

Engangsgebyr for etablering/tilkobling av abonnent på kommunale vann- og/eller avløpstjenester pr. abonnent.

	Eks.mva	Inkl.mva
Tilknytning vann	15 000	18 750
Tilknytning avløp	35 000	43 750
Pumpestasjon	27 000	33 750

§ 13-3 SLAMTØMMING

	Eks.mva	Inkl.mva
Tømming årlig (inntil 3m ³)	3 544,00	4430,00
Tømming 2.år (inntil 3 m ³)	1 773,00	2216,25
Tømming over 3 m ³	630,00	787,50
Fremmøte uten tømming**	620,00	775,00

**Det kan kreves gebyr på 620 kr ekskl. mva pr. fremmøte når slam/septiktank av praktiske grunner ikke kan tømmes og dette skyldes eier. Gebyret innkreves uavhengig av om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige.

§ 13-4-1 RENOVASJON

	Eks.mva	Inkl.mva
Bolig, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1693,00	2116,25
Bolig, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2509,00	3136,25
Fritidsbolig, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1693,00	2116,25
Fritidsbolig, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2509,00	3136,25
Næring, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1693,00	2116,25
Næring, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2509,00	3136,25

Hjemmekompostering

Kommunen tilbyr fra 2021 komposteringsdunker til privat bruk. Pris pr. dunk ved kjøp hos kommunen er 1200 eks.mva (1500 inkl.mva). Strø kan hentes gratis hos kommunen, maks ti sekker i året, ta kontakt med kommunen ved behov.

§ 13-4-2 KONTAINERE VED HYTTEFELT

Ved hyttefelt kan kommunen tilby containere med sensorer, slik at det tømmes automatisk ved behov hele året. Hyttefeltene må selv gå sammen for å lage plassering til containere, område for plassering må godkjennes av kommunen før oppbygning. Det må være også være godkjent søknad etter plan- og bygningsloven, samt inngått grunneieravtaler.

§ 13-5 OM FRITAK FRA KOMMUNALE GEBYR

Gebyrer blir innkrevd uavhengig av om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige. 20.06.2019 vedtok kommunestyret noen prinsipper for fritak fra kommunale gebyr.

1. For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.
2. For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.
3. For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr.
4. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.
5. Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

§ 13-6 OM FRITAK FRA VANN- OG AVLØPSGEBYRER FOR IDEELLE LAG OG FORENINGER

21.09.2017 vedtok kommunestyret i sak 43/17 at ideelle lag og foreninger som drifter egne anlegg gis et generelt fritak for avgift for vann og avløp fra 01.01.2017. Det er krav om at lag og foreninger har en tilknytning til kommunen.

KAP. 14 TAKSTER FOR EIENDOMSINFORMASJON

	Eks.mva	Inkl.mva
Meglerpakke	1 200	1500

AREMARK
KOMMUNE

Hovedplan for vann, avløp og miljø 2020-2029 Vedlegg 3 til Handlingsplan årlig revisjon

Sist revidert november 2020

Liste over aktuelle investeringsprosjekter. Det er ikke lagt ned arbeid i å beregne kostnader for alle prosjekter etter planperioden:

Prioritet										
	Avløp	Fremmedvann- gjennomføres i to faser - 1. kartlegge, 2. gjennomføre sanering	2020	2021	2022	2023	2024	Etter plan-perioden - 2025	Antall meter	Kostnad
1		Bjørkebekk, kartlegging av fremmedvann er utført i 2020	X					Fase 2		
2		Nedre Østensvik mot pumpestasjon Vestlifeltet						X		
3		Bergslund						X		
4		Fossdal, Fosbykollen, Fosbyåsen etc						X		
5		Lillebyåsen						X		
6		Listeberg - Haugland						X		
	Avløp	Utbygging trykkavløp - avløp- koordineres med kommuneplanen	2020	2021	2022	2023	2024	Etter plan-perioden - 2025	Antall meter	Kostnad Antatt priser i 2020
		Vedtatt tidligere:								
1		Nytt tilknytningspunkt Skodbergåsen – pris ihht prosjektplan	X						615 m	689'
2		Tilknytningspunkt Aremark Prestegård - Buer hyttefelt – pris basert på prosjektplan Løkka/Skodsberg		X					1000m	1.707'
		Skjulstad – Iglørød – pris basert prosjektplan Løkka/Skodsberg u/trykkøkerstj.						?	2000 m	2.711'
		Skjulstad – Sør-Fange – Nordbye (Elvestad) - pris basert på prosjektplan Løkka/Skodsberg						?	4600 m	7.853'
		Sør-Fange – Strømsfoss – Nesveien – Strømfoss Cafe - pris basert på prosjektplan Løkka/Skodsberg						?	2700 m	4.609'

AREMARK
KOMMUNE

Hovedplan for vann, avløp og miljø 2020-2029

Vedlegg 3 til Handlingsplan årlig revisjon

Sist revidert november 2020

2	installere vannmålere offentlige bygg - samtidig med næring	X						150'
3	Innkjøp av vannmålere				X			2.000'
4	Vanntårn/reservevannsløsning - ett nytt vanntårn med fødeledning ute på nettet?						X	
5	Eternittledning må byttes - Skodsberg - Skjæra lengde 2100 m- Sees i sammenheng med utbygging av Fladebygrenda						X	
6	Vannledning- Nedre Østensvik – Bjørnebauen (missing link)						X	
7	Vestlifeltet - kappe gammel vannledning - kartlegge eksisterende abonnenter - kommunen skal ta vannledning		X					10'
8	Trykkforsterker og vannmåler- Aarbu - Inn på systemet						X	200'
9	Legge om 160 mm PVC ('75) mellom vannverket og Holmgil/Kasetjern						X	
10	Gamle bensinstasjonen - 2 vannmålere og trykkbryter - inn på systemet - hva skal til og kostnad - ikke stort behov før Rustan er på – avventes						X	
11	Resterende abonnenter må på allerede utbygd anlegg	X	X					
12	Kirkeng Camping - rydde opp vannledning fra 1960 - (Kirkeng camping har minst to inntak) - få bedehus på offentlig nett; bedehus er tilkoblet off. nett høst 2020	X					X	

AREMARK
KOMMUNE

Hovedplan for vann, avløp og miljø 2020-2029

Vedlegg 3 til Handlingsplan årlig revisjon

Sist revidert november 2020

13		Felleskummer - tiltak med lokk over avløpsledning og lokk over brannkummer							X		
14		Pneumatisk ventil for å se på vannstrøm - Bjørkebekk/sydover							X		
	Avløp	Utbygging avløp	2020	2021	2022	2023	2024	Etter plan-perioden- 2025	Antall meter	Kostnad Antatt priser i 2020	
1		Fettavskillere kommunale bygg - Fossbykollen og Furulund		X							200'
2		Kum ved Bergslund - legge om avløpsledning - 3 nye stoppekraner SID 40 henger sammen med sanering/separering						X			
	Avløp	Skodsberg avløpsrensaneanlegg	2020	2021	2022	2023	2024	Etter plan-perioden- 2025	Antall meter	Kostnad Antatt priser i 2020	
1		Ferdigstilte resterende arbeider - finansiert	X								
	Vann	vannverket – Blanketjern	2020	2021	2022	2023	2024	Etter plan-perioden- 2025	Antall meter	Kostnad Antatt priser i 2020	
1		Selve anlegget - vass jernklorid - behov for tiltak - garanti?	X	X							
2		Utslipp til bekk - kan være en utfordring - mulig det må etableres et utslipp til Døhaugbukta - 300 m sjøledning og 550 m land - alternativ utjevningstank for fange opp jernklorid - i kombinasjon med ny tilførsel til Bjørkebekk. Kartlegging med prøvetaking er utført i 2020.	X					X			

Aremark kommune vedlikeholdsplan kommunale bygg 2021-2024

Adresse	Bygningstype	Behov bygningsmessige arbeider				Behov tekniske anlegg			Totalbehov	2021	Kommentar
		Utv. Panel	Maling fasader	Tak	Innv oppgr	Rør	ventilasjon	elektrisk			
Fossborg 23/50	Administrasjonsbygg/Rådhuset		500 000	100 000					600 000	kr 100 000,00	utbedring tak 2021 og maling senere i planperioden
Aremark skole	Administrasjonsbygg skole		160 000						160 000		maling fasade
Aremark skole	U-skole		200 000						200 000		maling fasade
Aremark skole	Barneskole		350 000						350 000		maling fasade
Aremark skole	SFO		120 000						120 000		utført maling i 2020 vedlikeholdsmidler Corona
Aremark skole	Tekniske rom, amfi, scene etc + kjeller og ventilasjonsrom		150 000						150 000		maling utvendig
Fosbykollen 23/60	Sykehjem og servicesenter	100 000	100 000			50 000	200 000	heis	450 000	kr 450 000,00	Panel mellom vinduer, Rens av vent- Heis 200000
Fosbykollen 23/60	Helsesenter		150 000		5 000		75 000		230 000		Rens vent, maling fasade. Røykvarsling
Fosbykollen 23/60	Fosbykollen 3 eldreboliger med 3 leiligheter		300 000		-	50 000			350 000	kr 150 000,00	Vask og maling fasade 2 bygg. Oppgradering av 2 leiligheter ligger inne i investering
Fosdal 23/21	5 eldreboliger med 2 leiligheter								-		solgt
Fosdal 23/21	Bygning med 2 leiligheter								-		solgt
Fosdal 23/21	Bygning med 5 leiligheter								-		solgt
Bergslund 23/37	Bergslund - 3 Bolighus m/2 leil. - 1 m/3 leil		300 000						300 000		maling utvendig - eller eget prosjekt
Fosbyåsen 23/80	Hybelhus								-		solgt
Fladebyåsen 31	Fladebyåsen andel av 2-manns bolig								-		eget prosjekt i 2020 skal legges ut for salg
Lillebyåsen 23/163	Bygning 3 ungdomsleiligheter inkl boder								-		
Strømsfoss 5/2	Servicebygg								-		Kanalselskapet?
Strømsfoss bru 5/2	Mølle								-	kr -	Kontraktfestet 2020. Utførelse 2021. Rep av panel og tak/vindskier - vedlikeholdsmidler Corona
Strømsfoss	Servicebygg ved "Torsbrygga"		100 000						100 000		utføres med sommerhjelp - mindre beløp til maling tas fra driftsbudsjettet
Furulund 23/23	Furulund Allbrukshus inkl svømmehall										Egne investeringsprosjekt
Furulund 23/23	Bruktbutikk				100 000		50 000		150 000		Behov for bruksendring - eget prosjekt - usikre kostnader
Aremark idrettsplass	AIF - idrettsplassen - redskapshus/kiosk								-		avklare ansvarsforhold med AIF
Myrland	Myrland - Ungdomsklubb								-		Ivaretas i eget prosjekt
Aremark Flersbrukshall	Idrettshall		150 000				150 000		300 000		480 m2 panel- Ventilasjonsrens/
Brannstasjon 23/33	Brannstasjonen								-		utført maling i 2020 med Corona vedlikeholdsmidler - avventer maling vinduer
Fosby 24/7	Gamle snekkerverksted/lager renovasjonsdunker								-	kr -	utføres med sommerhjelp - mindre beløp til maling tas fra driftsbudsjettet
Industrifeltet 53/13	Verkstedbygg Sommero		100 000						100 000		Maling halve bygget - resten er plater - mulig utføring med sommerhjelp
Skodsberg 25/2	Renseanlegg Skodsberg								-		Restarbeid/utomhus utføres i 2020
Bjørkebekk 34/19	Renseanlegg Bjørkebekk								-		maling utføres med sommerhjelp - utgifter maling tas fra vanlig driftsbudsjett
Aremark	Vannbehandlingsanlegg inkl. høydebasseng								-		maling utføres med sommerhjelp - utgifter maling tas fra vanlig driftsbudsjett
Aarbu	Pumpestasjoner								-		maling utføres med sommerhjelp - utgifter maling tas fra vanlig driftsbudsjett
Blankeklev	Vannverkshus Gammelt		-						-	kr -	maling utføres med sommerhjelp - utgifter maling tas fra vanlig driftsbudsjett
Sum		100 000	2 680 000	100 000	105 000	100 000	475 000	-	3 560 000	kr 700 000,00	Totalsum pr. år

842' budsjettet samlet i vedlikeholdsmidler - resterende til mindre prosjekter